

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
34. (1354.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2509 ▼
1 amerikai dollár	3,1322 ▼
100 magyar forint	1,5756 ▲

Aktuális

2

Lázonganak az arabok

Legalább négy ember vesztette életét a tüntetők és a rendfenntartó erők összecsapásaiban szerdán Líbiában – közölték ellenzéki honlapok. Névtelen aktivisták egyiptomi és tunéziai mintára tegnapra „Harag napja” néven megmozdulást szerveztek internetes közösségi oldalakon.

Aktuális

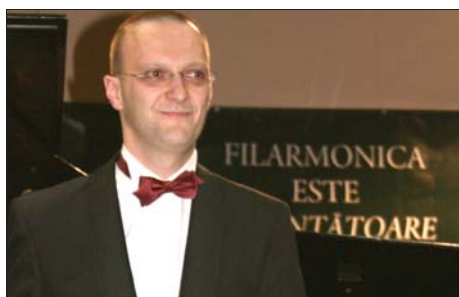
3

Negyedmilliárd roncsautókra

A környezetvédelmi tárca ideai prioritásait ismertette tegnap Borbély László tárcavezető az Országos Környezetvédelmi Őrség Nagyszébenben tartott éves találkozásán. A minisztérium idén is folytatja a Zöld ház programot – hangsúlyozta Borbély.

Kultúra

6

Kultúrák közti vándorlás

Önálló zongoraesttel lép közönség elé Bukarestben Székely Attila Németországban élő erdélyi zongoraművész. A Liszt-év jegyében készült programjával turnézó művész a lapunknak adott interjúban kijelentette: ha a Romániában tanult zenészek felveszik a nyugati munkamorált, sikerrel versenyeznek külföldi pályatársaikkal.

Vezércikk

3

Băsescu legyei

Az RMDSZ közelgő kongresszusán nem körvonalazódnak olyan változások, amelyek átírnák a kisebbik koalíciós alakulat jelenlegi viszonyulását a kormányzathoz vagy a leendő miniszterelnök személyéhez. Az államfő csupán időt akart nyerni, miután kiderült: nem olyan könnyű kimozdítani helyéről Emil Bocot, mint gondolta. ▶

Cseke Péter Tamás

Méhnyakrákoltásból lett veszélyes hulladék

Ingyen sem kell a drága oltás. Több ezer adag humán papillomavírus (HPV) elleni oltóanyag szavatossági ideje jár le fél éven belül

Fotó: Mediafax

Miközben naponta hat nő hal meg Romániában méhnyakrákban, a betegséget megelőző oltás ingyenesen beadható adagjai ezrével állanak a raktárakban. A 2008-ban beindított, majd szinte leállt oltáskampány során beszerzett oltóanyagadagok egy részének szavatossági ideje már lejárt, az utolsó néhány ezer adag fél éven belül válik használhatatlanná. A hatalmas anyagi kár mellett romániai nők ezrei maradnak védelem nélkül, pedig onkológus szakemberek szerint a humán papillomavírus (HPV) elleni oltóanyag alkalmazásával megelőzhető lenne a gyakran halállal végződő megbetegedés. **7. oldal ▶**

Marica visszavág Băsescunak

Cs. P. T.

▶ Az államfő lemondását követelte tegnap este a Sed Lex szakszervezet elnöke. Vasile Marica szerint Traian Băsescunak azért kell távoznia hivatalából, mert „köztörvényes bűnözőt” bérelt fel a lejáratására. A szakszervezeti vezető egy volt vámosra, Mihai Ungureanura utalt, aki őt nemrégiben sajtótájékoztatón korrupcióval vádolta. Azt állította: Vasile Maricának korábban csúszópénzt adtak a vámosok, hogy megőrizhessék állásukat. A Sed Lex vezetője szerint a vádaskodásra személyesen az államfő bujtotta fel Ungureanut, aki találkozott is az államfővel a hivatalában.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Kelemen Hunor a kedvenc

▶ Beseperte a bihari és a szatmári RMDSZ támogatását is a szövetségi elnöki székért folytatott harcban Kelemen Hunor, tovább növelve előnyét Eckstein-

Kovács Péterrel és Olosz Gergelyvel szemben. A területi szervezetek közül csak a nagybányai nem nevezte meg preferáltját, ők szombaton döntenek. **3. oldal ▶**

Kelemen Hunor, Eckstein-Kovács Péter és Olosz Gergely

Fotó: Totka László

Szigorodik a drogpolitika

▶ Az úgynevezett lengyel módszer szerint szigorítja a kormány az etnobotanikus szerek forgalmazását – közölte szerda este a miniszterelnök. Emil Boc tájékoztatása szerint teljesen kiszűrik a forgalomból azokat a vegyi anyagokat, amelyek tudatmódosító szerként is használhatók. Külön engedélyeztetni kell például a műtrágyákat, amelyek csak speciális formában és mennyiségben kerülhetnek az üzletkebe. Ezentúl a fogyasztóvédők és az adóhatóság is ellenőrizheti az „álomboltokat”, amelyeket szabályszerűsége esetén azonnal be lehet zárni. **7. oldal ▶**

Mai mellékletünk:
úmsz **színekép**

Röviden

BBTE: magyarok a reformokról

Minden eddiginél hatékonyabb együttműködést, teljes körű egyeztetést kér a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) oktatói kara az intézmény vezetésétől. Az új oktatási törvény alkalmazásáról szóló egyeztetések során az érintettek áttekintik, a magyar nyelvű képzés minden lehetséges formáját, köztük a tanszékek, karok, oktatási részlegek és intézetek működését, valamint azt is, milyen jellegű intézményi átalakítás szolgálná hatékonyabban a kisebbségi képzést a kolozsvári egyetemi központban.

IMAS: ellenzéki főlény

A szavazatok 30,9 százalékát kapná a Szociáldemokrata Párt (PSD) amennyiben ezen a vasárnapon rendeznének a választásokat – áll abban a felmérésben, amelyet tegnap hozott nyilvánosságra az IMAS közvélemény-kutató intézet. Második helyen a Szociál-Liberális Szövetség (USL) másik mérvado alakulata, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) áll, amely a voksok 25,6 százalékát gyűjtenék be. A Demokrata-Liberális Párt támogatottsága 14,2 százalékra csökkent. Az IMAS szerint bejutna még a parlamentbe a Dan Diaconescu nevével fémjelzett Néppárt, valamint a Nagy-Románia Párt (PRM). Az RMDSZ csak a szavazatok 4,6 százalékát kapná.

Összekapcsolható számítógépek

„Egyszerű polgárként” neki magának is érdeke, hogy az informatikai rendszerek interoperabilitása megvalósuljon, hiszen maga is fizet különböző adókat, illetékeket, és fontos, hogy ezt a lehető legegyszerűbben tehesse meg – fejtette ki *A romániai közintézmények informatikai rendszereinek interoperabilitása* című bukaresti kerekasztal-megbeszélésen tegnap Moldován József, a Távközlési és Információs Társadalom Minisztériumának államtitkára.

Schengen nem okoz gondot

Románia schengeni övezethez történő csatlakozása nem igényel külön intézkedést a magyar Bevándorlási és Állampolgársági Hivataltól. Végh Zsuzsanna főigazgató (*képünkön*) szerint hordoz ugyan némi kockázatot a magyar-román határ megnyitása,

de az illetékes román szervek képesek kezelni az illegális migrációt, hiszen hosszú ideje készülnek a csatlakozásra.

Elítéltek egy romániai gyilkost

Pénzért végzett otthonában egy idős aszszonnyal az a román állampolgárságú férfi, akit tegnap jogerősen tizenöt év fegyházbüntetéssel sújtott a magyar bíróság. A magyar anyanyelvű nagykarolyi férfi 2006. március 16-án gyilkolta meg 77 esztendőős áldozatát, s még aznap hazautazott. Csaknem három évvel később, 2009. január 2-án a vállalji határátkelőnél fogták el, amikor be akart lépni Magyarországra.

Világcsúcsbeállítás kormány nélkül

Világrekordot állított be tegnap Belgium: az ország 249 napja működik kormány nélkül, mert a tavaly júniusi választások óta a holland nyelvű flamand és a franciaajkú vallon pártok nem tudnak megállapodni a jelenlegi föderális jellegű államszerkezet reformjának kérdésében, vagyis a két fő népközösség és az általuk lakott tartományok eddiginél nagyobb önállóságának mértékében.

Lázonganak az arabok

Terjed a szabadságvágy az észak-afrikai és az Öböl-menti országokban

ÚMSZ-összeállítás

Legalább négy ember vesztette életét a tüntetők és a rendfenntartó erők összecsapásaiban szerdán Líbiában, az ország keleti részén található Al-Baida városában – közölték ellenzéki honlapok és külföldön működő líbiai civil szervezetek. Névtelen aktivisták egyiptomi és tunéziai mintára tegnapra „Harag napja” néven megmozdulást szerveztek a Facebook és a Twitter internetes közösségi oldalakon, de az utcákat ellepték Kadhafi hívei. Az észak-afrikai országot több mint negyven éve irányító, a kontinensen a legrégebb óta hatalmon lévő Moammer el-Kadhafi szerint Líbiában nincs szüksége arra, hogy nyugati demokráciakoncepciókat importáljon.

Rendkívüli értekezletet tartottak az Öböl Menti Együttműködési Tanács (GCC) külügyminiszterei tegnap este El-Manámában a belpolitikai válság sújtotta Bahrein támogatása céljából. Az ország hadserege a nap folyamán átvette az ellenőrzést a főváros nagy része felett, és betiltotta a tüntetéseket. A bejelentésre néhány órával azután került sor, hogy a rendőrség könnygázzal és gumilövedékekkel feloszlatta a főváros, El-Manáma főterén táborozó rendszerellenes tüntetőket, aminek következtében négy tiltakozó vesztette életét. A főként síita tüntetők Kalifa bin Szalmán al-Kalifa sejk, kormányfő elmozdítását követelik.

Bahrein fővárosában a karhatalom az alvó tüntetők közé lőtt. Egyre több halottat követelnek a megmozdulások

A jemeni elnök botokkal és szúróeszközökkel felszerelkezett hívei rátámadtak tegnap a hatalom ellen tüntető diákokra a szanaai egyetemnél, a hetedik napja tartó rendszerellenes tüntetések színhelyén, még a helyszíre vezényelt rendőrök sem tudták őket megállítani. Ádenben és Taizzban is hasonló összecsapások voltak, a halálos áldozatok és a sebesültek száma pedig egyre nő.

Irakot is elérte az iszlám világban végigsöprő tiltakozások hulláma: több száz tüntető vonult utcára az ország déli részén, Bászra városában tegnap a tartományi kormányzó lemondását követelve, míg egy másik helyszínen több tucatnyian gyűltek össze a munkanélküliség és az elégtelen kormányzati szolgáltatások ellen tiltakozva.

Irakot is elérte az iszlám világban végigsöprő tiltakozások hulláma: több száz tüntető vonult utcára az ország déli részén, Bászra városában tegnap a tartományi kormányzó lemondását követelve, míg egy másik helyszínen több tucatnyian gyűltek össze a munkanélküliség és az elégtelen kormányzati szolgáltatások ellen tiltakozva.

Irakot is elérte az iszlám világban végigsöprő tiltakozások hulláma: több száz tüntető vonult utcára az ország déli részén, Bászra városában tegnap a tartományi kormányzó lemondását követelve, míg egy másik helyszínen több tucatnyian gyűltek össze a munkanélküliség és az elégtelen kormányzati szolgáltatások ellen tiltakozva.

Mebuknak és megbetegednek a diktátorok

Nem megerősített értesülések szerint szélütés érte a népi felkeléssel megbukott Zin el-Abidin Ben Ali volt tunéziai elnököt, akit egy szaúd-arábiai kórházban kezelnek. Egy nappal korábban Egyiptomból érkeztek ellentmondásos jelentések arról, hogy a szintén megbukott Hoszni Mubarak egészségi állapota erősen megromlott. A *Die Presse* című osztrák lap egy arab internetes portálra hivatkozva azt közölte, hogy a volt elnököt a bécsi Rudolfinerhausban fogják kezelni, bár erről a szóban forgó kórház nem tud. Egy szaúd-arábiai forrás szerint viszont Mubarak már a halálára készül.

Külföldi elemzők jellemzése a térség országairól

Marokkó: „Feltűnő szakadék gazdagok és szegények között.”
Algéria: „Félelem az éhséglázadástól.”
Tunézia: „Kifáradt a fordulat.”
Líbia: „A gazdaság a nyersanyagban Kadhafi fő érve.”
Jordánia: „A király megerősíti a hatalmát.”
Szíria: „Az elnyomás megakadályozza a lázongást.”
Szaúd-Arábia: „Tilos az ellenállás.”
Jemen: „Rettegés a polgárháborútól.”
Omán: „Elégedettség az olajgazdagságnak köszönhetően.”
Kuvait: „Az adakozó emír lecsillapítja a népet.”

Magyar médiatörvény: továbbra is tart a huzavona

MTI

Egy későbbi plenáris ülésre halasztotta a szavazást a magyar médiatörvényre vonatkozó határozatról tegnap az Európai Parlament. A strasbourgi döntés nem volt meglepetés, ugyanis a halasztásról délelőtt a képviselőtestület frakcióinak vezetői már megállapodtak. A néppárti frakció eredetileg érdekműködés címén a téma levételét javasolta a napirendről.

A magyar kormány és az Európai Bizottság megállapodásával az Európai Néppárt elégedett, miközben a szocialisták szerint a médiatörvény mindenképpen megbukott. Az MSZP ezért kezdeményezi, hogy a magyar parlamenti pártok és a szakmai szervezetek bevonásával készítsék elő még tavasszal a jogszabály teljes átvizsgálását és olyan módosítását, amely minden európai civilizált normának, a sajtó szabadságának és függetlenségé-

nek is megfelel. A bécsi székhelyű Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) azt kérte, hogy az általa szintén bíralt törvény módosításakor Budapest tegyen eleget az EBESZ követelményeinek is. A szervezetet különösen az nyugtalanítja, hogy az új magyar médiahatóságot és médiatanácsot kizárólag a kormánypárt, a Fidesz által támogatott tagok irányítják, mert ez alááshatja a média sokszínűségét.

A szerdai döntés után Martonyi János külügyminiszter azt nyilatkozta, hogy Magyarország teljes mértékben elkötelezett az uniós alapszerződésben, az alapjogi chartában, az európai és az egyetemes emberi jogi előírásokban benne foglalt értékek, elvek, illetve szabályok mellett. Mai ülésén a magyar kormány megvitatta a Brüsszellel történt egyeztetés során véglegesített törvénymódosítás szövegét, és a javaslatot be-terjeszti a parlamentnek.

A miniszter lopott doktorija

Gy. Z.

Kárörvendően kommentálták a német ellenzék pártjai tegnap a védelmi miniszter disszertációja körül kialakult vitát, míg az uniópártok parlamenti frakciója védelmébe vette a fiatal és karizmatikus politikust. Karl-Theodor zu Guttenberg (*képünkön*) 2006-ban benyújtott jogi disszertációjáról azt állapították meg a szakértők, hogy számos részlet különböző tudósok és publicisták műveiből emelt át dolgozatába anélkül, hogy ezt a tényt lábjegyzetben vagy a forrásmunkák jegyzékében feltüntette volna. A szociáldemokraták kétségbe vonják a miniszter szavahihetőségét, s úgy tartják: zu Guttenberg napjai a bársonyszékben meg vannak számlálva.

Az arisztokrata kinézetű és származású zu Guttenberg napjainkban Németország legnépszerűbb politikusa, akit úgy is emlegetnek, mint Angela Merkel kancellár lehetséges utódját. Bár ez a lehetőség a jelek szerint most távol került tőle, egyébként is nagy

fejvervény volna, mert személyében a háború befejezése óta először töltené be nem SPD- és nem is CDU-tag a kormányfői tiszttel. A védelmi miniszter ugyanis a kisebbik uniópártban, a CSU-ban politizál, amely csak Bajorországban működik.

Zu Guttenberg mindenesetre kivonta magát a hazai tűzvonalból: be nem jelentett látogatásra még szerdán este Afganisztánba repült, hogy felkeresse a Baglán tartományban szolgáló német csapatokat.

Kelemen Hunor a kedvenc

Totka László

► Beseperte tegnap a Bihar és Szatmár megyei RMDSZ támogatását is Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter, tovább növelve előnyét Eckstein-Kovács Péter államelnöki tanácsossal és Olosz Gergely háromszéki képviselővel szemben a szövetségi elnöki székért folytatott küzdelemben.

Visszasíriák Markót

A Bihar megyei RMDSZ tegnapi választmányi ülésén Kelemen Hunor 71, Eckstein-Kovács Péter 15, Olosz Gergely 16 szavazatot kapott. Az ülésen részt vevő Markó Béla szövetségi elnököt Kiss Sándor megyei elnök köszöntötte, sajnálatát fejezve ki amiatt, hogy nem sikerült meggyőzni a közös munka folytatásáról. Hozzátette: személy szerint annak örült volna a legjobban, ha Markó marad az elnök, de mivel ez nem lehetséges, az új elnöknek Markó Bélához kell hasonlítani annak lennie, aki továbbra is egységes RMDSZ-t tud teremteni.

„Friss szemek kellenek”

Markó Béla beszédében megemlékezett 1990-es első RMDSZ kongresszusról, amelynek szintén Nagyvárad volt a házigazdája. Kifejtette, bár azóta sok minden megváltozott, továbbra is lehetséges a tisztességes célok megvalósítása, megemlítve a nagyváradi önálló magyar színház létrejöttét és az oktatási törvény elfogadását. Hangsúlyozta az RMDSZ-en belüli egység, a következetesség, valamint az önálló politikálás fontosságát, mások meghallgatásával, de önállóan döntve. „Az irány már megvan, azonban friss szemek, friss szemléletek kellenek” – tette

A Bihar megyei RMDSZ tegnapi választmányi ülésén Kelemen 71, Eckstein 15, Olosz 16 szavazatot kapott. Fotó: Totka László

hozza Markó. A jövődöbéli elnök legfontosabb tulajdonságaként „a másik ember, a másik csoport érdekeinek meghallgatását és az ezek felhasználása általi előrehaladás képességét” jelölte meg.

Jelölti kortesbeszéd

A három elnökjelölt tíz-tíz percet kapott tervei ismertetésére. A sorsolással eldöntött sorrend szerint elsőként Olosz Gergely háromszéki képviselő vázolta elképzeléseit, amelyek legfontosabb elemei az erős, megújulni képes RMDSZ, a decentralizáció megteremtése voltak. A célok eléréshez Olosz szerint „az apró lépések politikája helyett ideje volna a határozottabb lépéseket tenni”.

Eckstein-Kovács Péter államelnöki tanácsos a régiók súlyának növelését, valamint az RMDSZ szövetségi jellegének fontosságát

hangsúlyozta. Szerinte a megyei szervezeteket kell erősíteni, nem pedig a központi vezetést.

Kelemen Hunor 15 éves pályafutásának tapasztalati előnyét és mindezek kamatoztatását emelte ki, elképzelése szerint, gyors, pontos, megvalósítható válaszok kellenek a problémákra. A döntésho-

zalt ki kell terjeszteni a megyére és önkormányzatokra. Minden régiónak helye van a döntéshozatalban, ugyanis csak így érezhetik igazán magukénak az RMDSZ által felvállalt ügyeket. Kelemen szerint a munka és a felelősség megosztásával meg kell erősíteni a társadalomszervezést. ◀

Heves vita után Szatmáron is Kelemen győzött

Csaknem háromórás vita előzte meg a Szatmár megyei küldöttek tanácsának döntését a szövetségi elnökjelöltek rangsorolásával kapcsolatban. A leadott hatvan szavazat többsége, pontosabban 32 Kelemen Hunornak, 19 Eckstein-Kovács Péternek, 9 pedig Olosz Gergelynek jutott. A jelenlévők csaknem „szétszedték” a három jelöltet, külön kiemelve erőnyeiket, vélt vagy valós hibáikat. Többen hangsúlyozták, hogy Szatmárnak jó lett volna egy partiumi származású elnök, mert ezt a régiót a szövetség országos vezetése elhanyagolta az elmúlt években. Sajnálják, hogy Cseke Attila egészségügyi miniszter végül nem jelöltette magát a szövetség élére. Csehi Árpád megyei RMDSZ-elnök és mások is jó elgondolásnak tartották, hogy Szatmár az utolsó pillanatokra hagyta az elnökjelöltekkel kapcsolatos döntését, mert „így sokkal többen figyeltek Szatmár megyére”. (Sike Lajos)

Boc bízik az RMDSZ-ben

M. Á. Zs.

► Nem számít az RMDSZ „dezertálására” Emil Boc kormányfő, különösképpen azok után, hogy szerinte „már túl vagyunk a nehezén, és most le lehet aratni a babérokat”. Hozzátette: mind a szövetség, mint a többi koalíciós partner korrekten viselkedett, és reményei szerint ez a február 26-a és 27-e között sorra kerülő nagyváradi RMDSZ-kongresszus után sem változik majd.

„Kapcsolatunk korrekt és egészséges volt, mert az ország érdekeit helyeztük előtérbe. Az RMDSZ rendkívül korrekt párt, mert mindig betartotta azokat a vállalásokat, amelyekről közösen megegyeztünk. Tudom, hogy nem volt könnyű felvállalni a választó előtt a fizetések csökkentését, a szociális juttatások levágását” – dicsérte az RMDSZ-t Emil Boc, majd köszönetet mondott azért, hogy bebizonyították, a politikában is van értéke az adott szónak, és nem álltak át, amikor kényelmetlen lett a kormányzás.

A miniszterelnök szerint minden jel arra mutat, hogy március végéig az ország kilábal a gazdasági válságból, ugyanis várhatóan 2011 első negyedévéig is pozitív mérleggel zárják. „A kormány feladata továbbra is az, hogy az or-

Emil Boc kormányfő. Fotó: Tofán Levente

szág érdekét szem előtt tartva ne olyan döntéseket hozzon, amelyekből rövid távon profitálnak, hanem olyanokat, amelyek közép- és hosszú távú fejlődést eredményeznek. Ezt 2010-ben a gazdasági válság nyomására vállaltuk, és ehhez tartottuk magunkat minden körülmények között” – fogalmazott a miniszterelnök.

A miniszterelnöki tisztségéből való távozásával kapcsolatban Emil Boc csak annyi jegyzett meg, hogy a lemondásról nem beszélni kell, hanem beadni. „A lemondás az érintett egyoldalú gesztusa, amit vagy beadsz vagy nem. Ezt nem bejelenteni, vagy megvitatni kell” – hártotta el a kormányfő a szándékát firtató egyenes választ. ◀

Marica visszavág Basescunak

Folytatás az 1. oldalról

„Mihai Ungureanu azzal dicsekszik, hogy hangfelvételt is készített a Traian Basescuvval folytatott beszélgetésről” – mondta tegnap Marica. A szakszervezeti vezető szerint Cristian Preda volt elnöki tanácsos a tanúja annak, hogy ő már korábban közölte az államfővel: a vámosok kinevezése rendszert csúszópénzek révén történik, és a kinevezésében kulcsszerepet játszanak a pártok helyi politikusai. Marica közölte: az amerikai nagykövetségtől kér védelmet,

mert félti a családját. Mihai Ungureanu – akit korábban okirat-hamisításért másfél év felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték – tagadta tegnap, hogy valaha is találkozott volna az államfővel. Marica haragját azzal magyarázta, hogy megtagadta tőle a csúszópénzek folyósítását. Az elnöki hivatal szóvivője, Valeriu Turcan szintén tagadta a szakszervezeti vezető kijelentéseit. Szerinte „bulvárlapba illőek” az állításai. „Maricának meggyűlt a baja a törvénnyel, és így akarja elterelni magáról a figyelmet” – mondta Turcan. ◀

Negyedmilliárd roncsautókra

ÚMSZ

► Március második felében, 228 millió lejes kerettel indul a környezetszennyező autók forgalmából való kivonását célzó roncsprogram harmadik „kiadása” – jelentette be a szerda esti kormányülést követően Emil Boc miniszterelnök. Hozzátette: ha nagy érdeklődés mutatkozik a kezdeményezés iránt, akkor kiegészíthetik a keretet. Mint ismert, a Borbély László RMDSZ-es környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter által indított roncsautó-programon keresztül 2010-ben 190 ezer gépkocsit von-

tak ki a forgalomból, a használt autók leadásakor kapott 3800 lejes értékjegyekre 63 ezer új járművet vásároltak, amelyek közül 26 ezer hazai gyártmányú volt.

A környezetvédelmi tárca idei prioritásait ismertette tegnap Borbély László tárcavezető az Országos Környezetvédelmi Őrség Nagyszabású évi találkozóján. A minisztérium idén is folytatja a Zöld ház programot: áprilisig befejeződik a tavalyi pályázati szesszió kifizetése, amely után indulhat a 2011-es pályázati leadási szesszió. A 2011-re elkülönített keretösszeg 110 millió lej – hangsúlyozta Borbély. ◀

Basescu legyei

Mitől vált hirtelen olyan sürgőssé az államfő számára a miniszterelnök lecserélése? Mi készítette Traian Basescut arra, hogy Emil Boc székébe üggynevezett független kormányfőt erőltessen? S nem utolsósorban: miért az RMDSZ egy hét múlva tartandó kongresszusára hivatkozva „altatta el” egy időre a témát? Maga az államfő a kérdések egyikére sem adott hitelesnek tűnő választ, pedig egy miniszterelnök-cserét alaposan meg kellene indokolni.

Traian Basescu az utóbbi kérdésre tulajdonképpen nem is válaszolt. Nem is lett volna mit, mert az RMDSZ közelgő kongresszusán nem körvonalazódnak olyan változások, amelyek átírnák a kisebbik koalíciós alakulat jelenlegi viszonyulását a kormányzathoz vagy a leendő miniszterelnök személyéhez. Az államfő csupán időt akart nyerni, miután kiderült: nem olyan könnyű kimozdítani helyéről Emil Bocot, mint ahogy a hét elején gondolta.

A kormányfőváltást Basescu azzal indokolta: az ország gazdasági helyzete a fellendülés szakaszába lépett, ezért olyan miniszterelnökre van szükség, aki „stílusváltást” jelent a kormányzásban és a lakosság bizalmát is élvezi. Ez azért hiteltelen magyarázat, mert a kormányba vetett bizalomra sokkal nagyobb szükség lett volna korábban, a megszorító intézkedések bejelentésekor, mint most, amikor – állítólag – a gazdaságélénkítő intézkedések bejelentésének kellene következniük.

Az államfőt nem a kormány népszerűsége, inkább a Demokrata-Liberális Párt közelgő tisztújító kongresszusa foglalkoztatja. Az aggasztja, hogy végképp elveszítheti hatalmát egykori alakulata fölött. A PD-L már eddig is jelét adta, hogy már nem áll háttérbe ahányszor az államfő vigyázt parancsol; Dan Păsat képviselő mentelmi jogának ügye is ezt bizonyítja. A kongresszus közeledtével azonban már az is körvonalazódni látszik, hogy ha az államfővel mára már nyíltan szembeforduló Vasile Blaga jelölteti magát, pártelnökké választják. Ez csupán egyetlen módon előzhető meg: ha Emil Boc ismét vállalja a PD-L vezetését.

Traian Basescunak arról már sikerült meggyőzni egykori alakulatát, hogy indokolt a pártelnöki szék és a kormányfői tisztség szétválasztása. Arról azonban még nem, hogy Boc helyére független szakember kerüljön. Ha ez is sikerül, akkor nem két, hanem egyszere három legyet üt egy csapásra: megőrzi hatalmát mind a PD-L, mind a kormány fölött, emellett párton kívüli miniszterelnök kinevezésével valóban lendíthet a kormányba vetett bizalmon. Ha azonban melléül, mindhárom legyet elrepülni hagyja.

Román lapszemle

Már az egyház és a hadsereg sem a régi – ez derül ki legalábbis abból az IMAS-jelentésből, amely azt vizsgálja, miben bíznak a legjobban Románia lakosai. Két év alatt az egyház bizalmi mutatója 7,4, a hadseregé pedig 7,6 százalékot esett. A lista legalján a parlament (11,4 százalék) és a kormány (8,9 százalék) szerepel. (Adevărul) ► Egyértelműen tehetségeseknek tekinthetők a románok – véli a Pro Tv A románok tehetségesek (Români au talent) című, ma kezdődő „sztárcsináló” műsorának a zsűrije. Az itészek több ezer, önmagát tehetségesnek tekintő romániai produkcióját nézték végig az előválogató során. (Evenimentul zilei) ► Több mint 20 ezer bukaresti kisgyereknek nem jut hely az állami óvodákban a következő tanévtől, miután az új tanügyi törvény értelmében egy csoportban nem lehet több húsz gyereknél. Így a főváros 3 és 6 év közötti gyermekeinek 30 százaléka magánóvodákba kényszerül. (Libertatea)

Moszkva és a Vatikán kézfogása

„Hány hadosztálya van a pápának” – kérdezte cinikusan a rettegett Sztálin, semmibe véve a Szentszék lelki-szellemi erejét. Ennek a kimondottan rossz viszonynak vetett véget Dmitrij Medvegyev orosz elnök tegnapi látogatása XVI. Benedeknél.

Gy. Z.

► Akik csak vallási vezetőknek tartják, hajlamosak elfeledni, hogy a pápa világi értelemben államfő is, a kicsinyke Vatikán államé, amely enklávéként helyezkedik el az olasz főváros, Róma területén. A tegnapi találkozó, pontosabban szólva magánkihallgatás tehát két legfőbb méltóság megbeszélése volt, amely mintegy fél órán át tartott. Bár nyilvánvaló, hogy a témák között az aktuális világpolitikai események is szerepeltek, a római katolikus és az orosz ortodox (pravoszláv) egyház részéről megfogalmazták a közeledés reményét. A Vatikán moszkvai nagykövetségének illetékesei szerint a találkozó lehetővé teszi például a közös álláspontok kifejtését egyebek között az élet védelméről és az erkölcsi értékekről is.

A nagy egyházszakadás

Legutóbb a sajtónak nyilatkozva jelentette ki XVI. Benedek, hogy nagy reményekkel tekint az ortodox egyházzal folytatott párbeszédre, és valószínűnek tartja, hogy találkozhat Kirill pátriárkával, pravoszláv egyházfővel, bár ez attól is függ, hány évet él még. Ilyen találkozó az elmúlt évek során többször is szóba került, a jelenlegi pápa elődje, II. János Pál például 1996 szeptemberében Pannonhalmára is ellátogatott, s itt, Magyarország legrégebbi, Szent István által alapított apátságának kolostorában találkozott volna Kirill elődjével, II. Alekszij pátriárkával. A kézfogás azonban megghiúsult.

A nyugati és a keleti egyházfők feszült viszonya mintegy ezer esztendőre nyúlik vissza: a nagy egyházszaka-

dás (szizma) idejére, amikor a keresztény birodalom is kettévált Bizánci Császárságra és Nyugat-Római Birodalomra. A középkori keresztény egyház keleti és nyugati felének eltávolodásáról, majd 1054-ben történt végleges szétszakadásáról van szó: így jött létre a római katolikus és az ortodox (keleti) keresztény egyház. Amíg azonban az előbbi egységes, és egyetlen fejének a mindenkor római pápát ismeri el, utóbbi egyáltalán nem ismer ilyen primátust.

Versenyben Putyinnal

A *Kommerszant* című orosz lap tegnapi száma interjút közölt Szergej Prihogykóval. Medvegyev elnök tanácsadója arra hívta fel a figyelmet, hogy a teljes körű diplomáciai kapcsolatok felvétele óta ez az első orosz államfői látogatás a Szentszéknel. Lengyelország és Magyarország után a Gorbacsov vezette Szovjetunió 1990 márciusában állította vissza a Vatikánnal való kapcsolatot, de egészen

2009-ig nagykövetség nélkül. A világot körbeutazó II. János Pál előtt egyedül Moszkva és Peking kapuja maradt zárva. Medvegyev vallását gyakorló ortodox, és sokan úgy tartják, hogy „versenyezni” akar elődjével, Vlagyimir Putyinnal, aki háromszor volt pápai audiencián. (A mostani elnök másodszor jár Rómában: először a vatikáni orosz nagykövetség megnyitása-kor tett utazást.)

Nyilatkozatában Prihogyko hangsúlyozta, hogy mind

Medvegyev, mind pedig XVI. Benedek pápa figyelmet szentel a vallások közötti együttműködésnek. Arra azonban senki nem számított, hogy Medvegyev oroszországi látogatásra szóló hivatalos meghívást adna át, de „a két keresztény egyházfő találkozója ma realitás, mint eddig bármikor, s e találkozó jó alkalom ennek megvitatására is” – írta a *Kommerszant*.

A pátriárka akarata

Az ortodox egyház illetékesei úgy nyilatkoztak, hogy a kérdés megvitatása folyik, de konkrét előkészületek nem történtek, mivel „még nem értek meg egy ilyen találkozó feltételei, több megoldásra váró probléma van még. Moszkva nem tagadja, hogy fennáll a két egyházfő találkozásának lehetősége, de csak akkor, ha létrejöttek a kedvező körülmények”. A pápa oroszországi meghívására az illetők szerint egyedül az ortodox egyházfő illetékes, és Medvegyev utazása előtt az egyházzal nem is konzultáltak – hangzott a magyarázat. A katolikus egyházfő nem fog a pátriárka akarata ellenére Oroszországba látogatni. ◀

XVI. Benedek pápa és Dmitrij Medvegyev orosz elnök. Két világ – egy íróasztal mellett

Az RMDSZ X. kongresszusa

Programba foglalt feladatok

Látható többséggel, mindössze két kiegészítéssel fogadta el az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsa marosvásárhelyi ülésén a testület programmódosító javaslatát, amelyeket Kelemen Hunor elnökjelölt terjesztett elő.

ÚMSZ

► Az RMDSZ programja fontos új elemeket tartalmaz. Az első, meghatározó jelentőségű módosítás már a preambulum első mondatában megjelenik, amely a romániai magyarságot a román állampolgárok és az Európai Unió polgárai közössége mellett egyben a magyar nemzet közösségéhez tartozónak mondja ki.

Székelyföldi autonómia és szórvány

A programmódosítások egyike a Székelyföldet az erdélyi magyarság legszámosabb térségi közösségként meghatározva leszögezi: „az erős Székelyföld az erdélyi magyarság gyarapodásának egyik garanciája, ezért az RMDSZ kiemelt célja Székelyföld gazdasági-társadalmi megerősödésének szolgálata”. A szövetség elképzeléseinek középpontjában áll az, hogy Kovászna, Hargita és Maros megye együttesen alkossa a Székelyföldi Fejlesztési Régiót. Ebben a fel-

magyar felsőoktatás hangsúlyos jelenléte nélkül.

Kiemelt figyelmet érdemel a szórványban élő magyarság helyzete. A program meghatározása szerint szórványon az interetnikus környezetben élő, nemzeti identitása megőrzése és továbbadása szempontjából külső segítséget igénylő nemzeti közösség értendő. Esetében kiemelt célnak kell tekinteni egyebek között az integrációs asszimiláció megfékezését, az anyanyelv használati körének kiszélesítését, a szórványközösségek valamint a többségében magyarok által lakott régiók testvérkapcsolatait. Fontos a világ más részeiben élő jelentős diaszpórával való kapcsolattartás, annak tudatosítása, hogy a magyar közösség hazavárja tagjait.

Jogállamiság, gazdaság, életszínvonal

A jogállam továbbépítésével kapcsolatos célok közé fontos követelményként került be az elfogadott jogszabályok betartása, a jogkövető magatartás, kiemelten az állami hatóságok vonatkozásában. Az RMDSZ hatékonyan, függetlenül és szakszerűen működő igazságszolgáltatást, a korrupció minden formája ellen fellépő szervezett, politikamentes küzdelmet, az euró-

pai gazdasági térséghez és életszínvonalhoz történő gyorsabb felzárkózást szorgalmaz.

Gazdasági vonatkozásban a programmódosítások egyike a versenyképesség elvével alapuló vállalkozói esélyegyenlőséget, a helyi, országos gazdasági tevékenységekben való egyenlő részvételt, a fenntartható fejlődés elvein alapuló dinamikus gazdaságpolitikát sürget, valamint azt, hogy kiemelten a magyarok számára a vidékek fejlesztésére fordítsák az EU-költségvetésből származó forrásokat.

Az életszínvonal politikai tekintetében az RMDSZ egyebek között a rászorultság elve alapján működő szociális ellátásért, a családtámogatási formák bővítéséért száll síkra, az ágazati politikák kapcsán az ország energiafüggetlenségének előmozdítását, a mezőgazdaság esetében önkormányzati regionális földalap létrehozása, a stratégiai infrastruktúra területén pedig, az ország több évtizedes lemaradására való tekintettel – a válság miatt csökkentett költségvetés ellenére – az állami beruházások fontosságát hangsúlyozza a program, és egyben kiemelt modernizációs célként jelöli meg az internetes lefedettség növelését.

A tudásalapú információs társadalomra vonat-

kozó programfejezetben az RMDSZ hangsúlyozza: az információs társadalom kiépítésének szerves része kell hogy legyen a romániai magyarság is. A Szövetség támogat minden olyan stratégiát, amely a román társadalom mellett a magyar ajkú lakosság fejlődését is érinti.

Anyanyelvű oktatás

Az anyanyelvű oktatás minden szintre történő kiterjesztése, decentralizálása mindenkor kiemelt célja volt az RMDSZ-nek. Programtervezetében fontosnak tartja az „autonóm keretek között működő, minőségi teljesítményt nyújtó, a tudásalapú társadalom, a regionális fejlesztés és a munkaerőpiac humán erőforrását biztosítani képes anyanyelvű oktatási rendszer” szavatolását, továbbá prioritásként határozza meg a kisebbségi törvény elfogadását, „amely a kulturális autonómia jegyében közjogilag szavatolt rendszerbe foglalja önkormányzatra épülő oktatási hálózatunk működtetését”. Az RMDSZ két évtizedes küzdelme nyomán megszületett az oktatási törvény, amely lehetővé teszi, hogy valamilyen magyar gyermek anyanyelven folytathassa tanulmányait.

A szórvány sajátos gondjainak megoldására a szövetség

felekezeti népiskolai hálózat létrehozását javasolja. A részletező oktatási fejezet egyebek között fontosnak tartja még a romániai magyar felsőoktatás alulfinanszírozásának és alulreprezentáltságának felszámolását, a civil társadalommal való partnerséget.

A programmódosításokban fontos helyet kap a kulturális örökség védelme, az egyházak hozzáférése az állami és uniós pénzalapokhoz, az ifjúság körében rohamosan terjedő szexuális betegségek megelőzése, leküzdése, az eltartott gyermekek száma szerint folyósított családi adókedvezmény bevezetése, a családalapításhoz, a családok gyarapításához megfelelő feltételeket teremtő népességpolitika kialakítása, a társadalmi és gazdasági értékek tekintetében egészség védelme, a közbiztonság és a szociális ellátások javítása, saját prioritásaiban a magyar közösség alapvető értékein alapuló erdélyi magyar külügyi stratégia kidolgozása.

Végül az RMDSZ szorgalmazza a bevándorló kisebbségek problémáinak differenciált megközelítését az EU tagállamaiban, azaz „tudatosan az utóbbi közösségek speciális helyzetére való figyelmet tartja egy közös európai kisebbségvédelmi keretszabályozás fő feladatának”. ◀

Lap-top

A nap címe. Basescu kicseréli Boc tápelemeit. Mire jó?, Mircea Marian, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Szép hagyományos modorú román cím. (Még jó, hogy nem a címben válaszol a feltett kérdésre is.) A kulcsmondat: „Basescu egyszerűen beleavatkozott a PD-L-n belül folyó hatalmi harcba. Azért, hogy ne hagyja Vasile Blagának átvenni az ellenőrzést a párt és a kormány fölött.” Bizony, rég nem vívott az elnök vére menő párharcot.

Monica kormányfő... Szent Isten! Nem akar ki, hanem a józanságról ismert Cristian Preda javasolja miniszterelnöknek Monica Macovei-t! (Olvassuk az *Adevărul*-ban.) A hölgy miniszterként azzal tette nevezetessé magát, hogy reggelre sunyiban megváltoztatta a jogszabály-tervezeteket, amikben este megegyeztek, és kézzel-lábbal tiltakozott a kisebbségi törvény ellen. Másfelől egy országban, ahol a korruptak elítélik a korrupciót és a kommunisták a kommunizmust, valóban Macovei a legalkalmasabb a boszorkányüldözésre. A gond csak az, hogy a PD-L-nek még legfeljebb egy éve van kormányon, az RMDSZ pedig a lehető legjobban ki akarja használni a lehetőségeit – s ebbe nehezen fér bele, hogy elfogadják a volt komisszárt.

Ha nem szeretsz... *Mircea Geoană* pészédesebb, mint bármikor, olvassuk a címet az *Azi*-ban. A bohózat határát súrolja, ahogy szegény Geoană (aki kétes módon játszotta át a hatalmat az elnökválasztáson Traian Basescunak) lépten-nyomon hangoztatja nagyra törő terveit és pártja iránti lojalitását, miközben a csökkent Titulescu, azaz Ponta pártelnök jó ideje „PSD-mentes” szabad embernek nevezi őt.

Jogállam. A *Kamikaze* karikatúráján két Napóleon beszélget: „– Mít szólsz a törvényhez, amelyik előírja a közméltóságok pszichiátriai vizsgálatát? – Remek! Legalább megszabadulunk attól, aki a kis Titulescunak hiszi magát!”

A nap álhíre. Traian Basescu nyugodt magabiztossággal nézi saját kormányváltó kísérleteit. Tudja, hogy akárkit tesz oda miniszterelnöknek, tulajdonképpen úgys is marad a miniszterelnök.

Minden napra egy mondás

„Nőstülj csak meg. Ha jó feleséget találsz, boldog leszel. Ha rosszat találsz, bölcs leszel.”
Szókratész

Béke és szeretet

Horváth István

Az ellen útvonala

SZELLEMI DÉZÉS

Valóban olyannyira bizonyossá vált az ábráscet ott-tartózkodásának rendszeres megismétlődése bizonyos vizeken, hogy sok vadász úgy véli: ha szerte a világon gondosan megfigyelnék és tanulmányoznák, s az egész bálnavadász flotta hajónaplóit egy útról gondosan összegyűjtenék, akkor kiderülne, hogy az ábráscet vándorlása minden esetben megegyezik a heringtömegével vagy a fecskék röptével. (...) Emellett az ábráscet, ha útra kel egyik táplálkozási területéről a másikra, valami csálhatatlan ösztöntől vezetve – vagy mondjuk inkább: az Istenség titkos sugallatára –, többnyire úgynevezett erekben úszik; pontosan oly kitérők nélkül folytatja útját egy adott óceánvonalon, hogy soha hajó a térképei segítségével a tizedével sem ment ennek a bámulatos célirányosságnak. Bár ilyen esetekben minden egyes bálna útiránya egyenes, mint a földmérő mérnök vonalai, s bár a nyomdokvize egy szikrányit sem tér el az előrenyomulás egyenes vonalától, mégis a mesterséges ér, amiben, úgy mondják, ilyenkor úszik, általában néhány mérföldnyi szélességre terjed. (...) A lényeg az, hogy bizonyos évszakokban az ismert szélességi fokok között ezen az útvonalon nagy reménységgel lehet bálnákat keresni.

Ezért Ahab nemcsak abban bízhatott, hogy meghatározott időpontban és ismert, különálló táplálkozási területein találkozik prédájával; hanem a területek közötti roppant vizeken keresztülvágyva is annyira meg tudta szabni tudományával útjának irányát és idejét, hogy ezalatt sem látszott lehetetlennek a találkozás.

Herman Melville: *Moby Dick, a fehér bálna*. Fordította Szász Imre

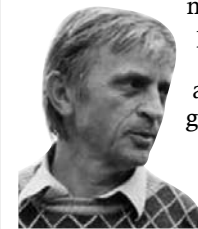
A bővli kategória

A nemzetközi hitelminősítő intézetek és bankházak időnként beárazzák az országokat. Megnézik az államháztartás hiányát, a GDP-t, a költségvetést, az eladósodottságot és a várható folyamatokat, amelyek a közép- és hosszú távú előrejelzéseket indokolják, s adnak egy minősítést. A Moody's, a Morgan Stanley, a Standard & Poor's és a Fitch mostanában a bővli kategóriába teszik Romániát és Magyarországot, ráadásul kis indexeket is raknak mellé, pozitív vagy negatív jelet, hogy szerintük lefelé vagy felfelé tendálunk ebből a békasége pozícióból. Az állampolgár csak közvetve érez valamit ebből az üzleti helyzetképből, általában nem akar állampapírokat vásárolni, netán befektetni a megtakarításait. Annyit tud, amennyit a *Tőzsdecápák* című film megtekintése után illik tudni, hatalmas gazemberek erkölcstelen játéka zajlik virtuális és valóságos pénzekkel. Milliárdok, nyugdíjasszák, iparágak érnek egy zsetont a szerencsejátékban, ehhez képest apróság-nak tűnik az én fűtésszámlám, bár fájdalmasan valóságos.

Ezek a le- és felminősítések a belpolitikai harcokban nagyon jól hasznosíthatók, szidhatjuk mindkét oldalról a politikusokat: hogy nem elég liberálisak, nem engedik érvényesülni a valóságos piaci viszonyokat, amelyek rövid idő alatt rendet vágnának ebben a rendetlen társadalomban; vagy: nem elég konzervatívak, hogy megvédenék szegény kisnépünk kisembereit a világgazdaság erőitől.

Bár érzékelhető közvetlen kapcsolat is van a minősítések és a belpolitikai intézkedések között, jönnek ezek a pontozós emberek, tárgyalnak a politikusaikkal, aztán levágnak a nyugdíjból, csökken a reálbér, bevezetnek néhány új adónemet, és a kis mínuszról plusz lesz az országnév mellett. Ennyi a jótéjtér.

Közben milliók vannak munka nélkül, ugyanannyiért vesszük a benzint, a fogkrémet meg a kenyeret, mint az emeletekkel feljebb sorolt országok polgárai, csak rosszabb utakon járunk, hiányosabbak a fogaink, és egészségtelenül táplálkozunk. Bővli itt minden. Eközben Merkel és Sarkozy – képviselve választóik érdekét – a kétbességes Unió létrehozásán mesterkednek. Nekünk annyi, ha nekik összejön. A bővli kategória, bármilyen sértően hangzik, nem fáj. Valahol mélyen, legbelül egyetértünk vele. Nem a politikusaink, közigazgatásaink minőségét jelzi, hanem a miénket. Mi, lakosok, állampolgárok vagyunk ebben a világban a bővli, a leértékelt áru, a felvevőpiac, a statisztikai tömeg, a másodlagos minőség. Elég ránézni az összeszemeltelt köztereinkre, korrupt közügyeinkre, szellemi elitünkre, a fizetési szalagunkra, hogy mélyesen egyetértünk minden külső kritikával.

Krebsz János

Forralt bor

Amennyire óvatos duhaj vagyok, még a Fekete-tengerben is (elvégre mégiscsak tenger), de még a szovátai tóban is (hiszen az is sós víz) csak a sekélyebb részen, és a parttal párhuzamosan szokásom úszkálni, de hogy is tempózik be a mélybe, annyira tartok ugyanis a cápától. Így volt ez már ifjúkoromban is, ma meg aztán, vénségemre, meg hogy azóta láttam az idevonatkozó rémfilmeket, főképp. És még ez sem biztonságos: Floridában vendéglátóim kizárólag óceánparti nyaralójuk kerti medencéjébe engedtek be hűsölni (szigorúan édesvíz), még hozzá hasonló megfontolásokból, mint önnön óvatosságom, hozzátéve: a sekély részek sem biztonságosak.

Tűlságosan olcsó poén volna most azt mondani, hogy a szárazföldön is ki vagyunk mindannyian téve – meglehet: még a tengernél is fokozottabban – a cápaveszélynak, amely elsősorban különböző ügynökök formájában leselkedik ránk, nem is élek vele.

Gyulay Zoltán

De mindennapi veszélyeinkkel, úgy érzem, mégiscsak lehet, sőt, időnként kell foglalkozni. Mára már közhely, hogy a legtöbb baleset saját otthonában éri az embert, miként az is elcsépelet mondás, hogy az utcán is bárki fejére ráeshet egy téglá. Ez ráadásul még nagyon valószínű is, ha városaink-falvaink elhanyagolt épületeit tekintjük.

A legjobb védekezés tehát nem a támadás, hanem az elővigyázatosság. Nem áll szándékomban balesetvédelmi oktatásban részesíteni senkit sem, pusztán Sir Winston kőbe vésendő gondolatára bátorkodom felhívni a figyelmet. Amikor ugyanis Churchill arról faggatták, hogy szerinte mi a hosszú élet titka, lakonikus rövidséggel pusztán ennyit válaszolt: „No sport!” És megivott hozzá hihetetlen mennyiségű whiskyt, továbbá napjában elpöfékelte egy csomó szivart. Ezek után megélt kilencvenegy évet, amiből ha levonjuk az ártatlan gyermekéveket, akkor is szép teljesítmény. De nem tudunk arról, hogy valaha is bármilyen veszélyes dologt művelt volna, kivéve talán azt, hogy a vi-

lágháború megnyeréséből, a németek legyőzéséből valóságos sportot csinált. Később megpróbálkozott a Szovjetunió megbuktatásával is, ám ezt a sportágat, mint tudjuk, csak jóval később egy ugyancsak szép kort megélt, Ronald Reagan nevű amerikai versenyző űzte sikerrel.

Winston Churchill vagy Ronald Reagan azonban ugyanúgy nem lehet bárkiből, mint Forma 1-es pilóta sem. Ami persze nem is olyan nagy baj, ha csak az utak állapotát tekintjük,

nem is kell különösebben bizonyítani az igazam. Sokan azonban nem gondolnak például szegény Kubica sorsával, és ugyanilyen versenypályának tekintik még a lakott területeket is, ehhez pedig most már megvan a kellő eszközünk is, mint például városi autóként használt terepjárók. (Igaz, a magas benzinárak lassan ennek is gátat vetnek.) Rendszerint olyanok ülnek be (fel) a volán mögé, akik még a régi Daciákon és a szocialista autóipar egyéb remekein szocializálódtak, s azt hiszik, ők is tudnak annyit, mint amire a járművük képes. Hiába, igazi úri sport.

Nagy előnye ennek a sportágnak, hogy nem kell hozzá drága és procc felszerelés.

Röviden

Kolozsváron a Harag György Társulat

A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata március első két napján a Kolozsvári Állami Magyar Színházban mutatja be két, Keresztes Attila által rendezett előadását. A tavalyi évadban bemutatott Csehov *Három nővér* című művet, és a *Chioggiai csetepaté* című Goldoni-vígjátékot. A kolozsvári vendégjáték során március elsején a *Chioggiai csetepaté*, másodikkán pedig a *Három nővér* látható. Mindkét előadás kezdési időpontja 19 óra.

Kiállítászáró programok a csiki múzeumban

A Csiki Székely Múzeumban ezen a hétvégén szervezik meg *A fekete leves – a kávéfőzés története* című kiállításához kapcsolódó utolsó programokat. A kiállítás idejére létrehozott Múzeumi Kávéházban ma 19 órától Rob Reiner *The Bucket List* című filmjét láthatják az érdeklődők. Holnap 19 órától színházi előadások és filmek zenéiből hallhat részleteket a közönség. A színház zenéje sorozatban Szász Attila, Veress Albert és Cári Tibor zenélnék. Vasárnap 17 és 18 óra között ingyenes tárlatvezetést szerveznek a kávéterületi kiállításon.

Kultúrák közti vándorlás

Székely Attila Németországban élő zongoraművésszel beszélgettünk, aki a Liszt-év jegyében készült programjával vasárnap önálló zongoraesttel lép közönség elé Bukarestben, a Dalles tereben, majd február 24-én Marosvásárhelyen, 28-án pedig Kolozsváron.

Baló Levente

► Ön Németországban él, de évente legalább egy koncertkörút erejéig itthon is fellép. A napokban Bukarestben, Kolozsváron és Marosvásárhelyen hallható, programja elsősorban Liszt Ferenc születésének 200. évfordulója köré szerveződik. Mit tartott szem előtt a repertoár kiválasztásakor?

– A kiválasztott darabok tematikailag nagyon széles skálát ölelnek fel. Liszt a *Vándorévek* megírásakor ugyanis rengeteg forrásból inspirálódott: tirol, német, svájci népzenei elemek keverednek a művekben – a sorozat egyik most hallható darabja, a *Vallée d'Obermann* ezenkívül filozofikus ihletettséggel. Csakúgy, mint a *Dante szonáta*, mely egyértelműen az itáliai költészet remekét, Alighieri *Isteni színjátékát* idézi meg. A *Rapszódia*

ákban már magyar és cigány zenészek hatása érezhető.

► A Liszt-művek mellett Muszorgszkij *Egy kiállítás képei* című kompozíciója is elhangzik, nem is akármilyen változatban...

– Ezt a darabot a bukaresti impresszárió kérésére vettem be a programba, egész pontosan az eredeti Muszorgszkij-zongoraverziókat Vlagyimir Horowitz zongoraművész által készített átíratára lesz hallható. Ennek a műnek külön érdekessége, hogy Horowitz egy híres koncertjén adta elő a New York-i Carnegie Hallban, ám nem jegyezte le – ezt később egy japán zeneszerző-hangszerelő vetette papírra.

► A zenében nincsenek határok, érezhető-e mégis egyfajta különbség a nyugat-európai és romániai közönség között?

– Erről nem tudok objektíven nyilatkozni, mert én

olyan közönségnek játszom itthon, amely régen ismer, és amely talán, részrehajló is irányomban, mert mindig nagyon pozitív fogadtatásban részesített. Németországban hatalmas a zenei választék: egy koncertlátogató egy hét alatt akár több kiváló művész előadását is meghallgathatja, összevetheti, és nemcsak Berlinben vagy Münchenben, de eldugottabb településeken, vidéki kisvárosokban is. Éppen ezért nagyon kifinomult a zenei ízlésük, a közönség

nagyon felkészült. Persze ez érvényes az itthonira is, de egyszerűen mások a léptékek. A zenei felkészültség egyébként egész Nyugat-Európára jellemző, nem véletlenül, hiszen innen ered maga a klasszikus zene, ez a közönség több évszázados hagyománnyal rendelkezik.

► Mi a helyzet a zenei képzés terén?

– A Romániában tanult zenészek tanulmányaikat a világ más részén is nagyon jól tudják érvényesíteni. Aki

igazán komolyan veszi a szakmáját, és képes a nyugati munkamorál szellemében dolgozni, gond nélkül veheti fel a versenyt a külföldi pályatársakkal. Így például Németország leghíresebb zenekaraiból sem hiányoznak az itthon képzett zenészek.

► Tapasztalatai szerint milyen manapság a fiatalok hangversenylátogatási kultúrája, komolyzenei érdeklődése?

– Két aspektusa van ennek a dolognak. Egyrészt egyre többen remélnék megélni a klasszikus zenétől, nagyon sokan tanulnak zenészek, sokkal többen, mint például tíz évvel ezelőtt, diákkoromban – azt is megkockáztatom, hogy nagyon jó eredményekkel, hiszen sok tekintetben kiszélesedtek a tanulási lehetőségeik. Ugyanakkor azt érzem, hogy túlságosan is anyagi orientáltságvá vált ez a pálya. Németországban számottevő fiatal koncertlátogató közönség létezik, ez pedig szorosan összefügg az előbb említett német kulturális hagyományokkal. Például a kottaolvasás része az általános műveltségnek, a hangszerstanulás a német családokban generációkra visszamenőleg a neveltetés szerves része, mely elkíséri őket egy életen át.

HIRDETÉS

A Rádió GaGa bemutatja:

Gruppen-Hecc Kabaré

Seară de cabaret

2010
-25%
+TVA
=.....

De rongyos élet

Írta: Nagy István és Molnár Tibor
Fellépnek: Nagy István, Szélyes Ferenc, Kárp György, Henn János, Biluska Annamária, Somody Hajnal, Fodor Piroška, Ördög Miklós Levente m.v.

Zenél: az Autostop MS zenekar
Hang- és fénytechnika, vizuális effektek: Göllner Károly
Producer: Hompot Szilárd

A KÖZÖNSÉG KÉRÉSÉRE!

Helyszín: Marosvásárhely, Kultúrplota, február 20 vasárnap

Időpont: este 7 óra

FOTÓMAGYAROK, KALLAS, TAMBOURKÓK, Oligraf, PCHOUSE, NOVOCOM, GARA NOROENICOR, Blondy, Petry, Üvegcentrum, Agroditrans, NÉPÚJSÁG, Múltiprodimpex, LEVIANTH, BIL, MEDAKTIVÁCIÓK, Agroditrans, ARIAP, KRÓNIKA, CSOPY SHOP, Triplast, új magyar szó

Groteszk komédia tudósokkal

Kovács Zsolt

► Friedrich Dürrenmatt *A fizikusok* új bemutatójára készül a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház, a darabot vasárnap 19 órától vizslik színpadra, Zakariás Zalán rendezésében. Dürrenmatt groteszk komédiája a tudományos világnézetek csődjének példázata, szélsőségesen kihegyezett helyzetben az atompusztulás rémképét villantja fel. Möbius, a főszereplő, rájön minden elképzelhető felfedezések rendszerének a titkára, de látva, hogy a politika, a gazdaság miként állítja a tudományt egyre embertelenebb célok szolgálatába, önként

elmeegógyintézetbe vonul, hogy így megmentse az emberiséget saját felfedezésétől. Zakariás Zalán szerint az előadás egy példázat, amely a második világháborúra, a Hitler által vezetett diktatúrára utal. A rendező úgy véli, a darab aktualitása az egyiptomi eseményeket. „A színdarabot apokaliptikus hangulat uralja, amikor az „előrenéző” emberek eltávolítják tudományukat, hogy azt ne lehessen negatív célok szolgálatába állítani. Mivel ők nem lépnek a tudás és a hatalom is egy örült kezébe kerül, így a világnak esélye sincs a világnak menekvésére” – fejtette ki az előadás

rendezője. *A fizikusok* díszlettervezője Csiki Csaba, jelmeztervezője Kiss Zsuzsanna, a rendező asszisztense pedig Saskia Neuthe, aki Svájcban érkezett Sepsiszentgyörgyre. Az előadás szereplői: Szakács László, Pálffy Tibor, Mátray László, Gajzágó Zsuzsa, Kolcsár József, Szalma Hajnalka, Fekete Mária, Diószegi Attila, Erdei Gábor, Nagy-Lázár József, Nemes Levente, D. Albu Annamária, Nagy Alfréd, Kőmives Mihály, Márton Lóránt, László Károly, Veress László, Darvas László, Debreczi Kálmán, Porzsolt Erzsébet, Máthé Mária Magdolna, Dálnaki Csanád. ◀

Friedrich Dürrenmatt *A fizikusok* című bemutatójára készül a sepsiszentgyörgyi színház

Fotó: Barabás Zsolt

Méhnyakrákoltásból lett hulladék

ÜMSZ-összeállítás

► Miközben naponta hat nő hal meg Romániában méhnyakrákban, a betegséget megelőző oltás ingyenesen beadható adagjai ezrével állanak a közegészségügyi igazgatóságok raktáraiban. A 2008-ban, még Eugen Nicolăescu egészségügyi miniszteri mandátuma idején beadított, majd teljesen leállt oltóanyagadagok egy részének szavatossági ideje már lejárt, az utolsó néhány ezer adag idén augusztusban, tehát fél éven belül válik használhatatlanná. A hatalmas anyagi kár mellett romániai nők ezrei maradnak védelem nélkül, pedig onkológus szakemberek szerint a humán papillomavírus (HPV) elleni oltóanyag alkalmazásával megelőzhető volna a gyakran halállal végződő megbetegedés. Az európai országok közül Romániában betegszenek meg a legtöbben ebben a daganatos betegségben, a rizikócsoporthoz is nagyobb, mint a szomszédos országokban.

Megfizethetetlen védelem

„Még van raktáron HPV elleni vakcina, habár négyszázötven lejárt szavatosságú

dózsist már meg kellett semmisítenünk, ami szintén nem kis összegbe kerül, hiszen veszélyes hulladéknak minősül” – panaszkodik a lapunknak nyilatkozó Tar Gyöngyi. A Hargita Megyei Közegészségügyi Igazgatóság vezetője attól tart, hogy a készleten lévő adagok szavatossági idejének lejártja után, azaz fél év múlva nem jön utánpótlás. „A HPV-oltásokat a 2008-as választási kampány idején szerezték be, és ez a tény megpecsételte az akció sikerességét” – emlékezett az igazgató. Tar Gyöngyi úgy véli, a politikai viták miatt is gyanakvással fogadták az emberek a lehetőséget. „Életemet lehet menteni ezzel a hármassal” – figyelmeztet az intézményvezető, aki hangsúlyozza: az eredeti elképzelésekkel szemben más országokban már nemcsak a kiskorú lányokat oltják be az amúgy nem olcsó anyaggal, hanem a szexuális életüket már elkezdett nőket, sőt a férfiakat is.

Utolsó esély?

Háromszéken is versenyt futnak az idővel: március 15-ig még 350 nőt tudnak beoltani, tájékoztatta lapunkat Ágoston László. A Kovászna Megyei Közegészségügyi Igazgatóság vezetője érdeklő-

Eugen Nicolăescu volt miniszter nevéhez fűződik az oltóanyagok

désünkre elmondta: az oltási akció kezdete óta 997 nő kérte az ingyenes oltást. Ágoston is úgy tudja, a meglévő készlet szavatossága augusztus végén lejár, s aki most kéri az első oltást, nyár végéig mindhárom dózsist megkaphatja. Az oltási akciót eredetileg a hatodikos-hetedikes diáklányoknak hirdették meg, esetükben azonban a szülői írásos beleegyezésére is szükség van. Ezt a megkötést sokan úgy értelmezik, hogy a szakhatóság a szülőkre hárítja az esetleges mellékhatások miatti felelősséget.

„Sajnos senki sem tájékoztatót érdemben eddig, ami-

kor a kislányom oltásáról volt szó, akkor is csak egy írásos nyilatkozatot kaptunk, az alapján nem tudunk dönteni. Sokat jelentene, ha részletes információkat kaphatnánk a szakorvosoktól” – aggalmaskodott lapunknak a szülői beleegyezéssel kapcsolatban a sepsiszentgyörgyi Fekete Emőke, egy 13 éves kislány édesanyja. A kétgyermekes Koszma Ibolya nem tud arról, hogy most is kérhető a támogatott oltás. „Akkor nem kértem a lányomnak az oltást. Így utólag már bánom, de két évvel ezelőtt még úgy tűnt, sokat kockáztattunk vele” –

nyilatkozta lapunknak a csikszeredai nő.

Lesz-e újabb oltóanyag?

A Cseke Attila egészségügyi miniszter vezette szakértői lapunkat tegnap arról tájékoztatta: tavaly az a döntés született, hogy kiszélesítik azok körét, akik ingyenesen kérhetik az oltóanyagot. A vakcinát 12 és 24 éves kor között a családorvostól, 24 éves kor fölött a nőgyógyásztól kell kérni, aki a megfelelő vizsgálatok elvégzése után tehet javaslatot annak alkalmazására. Mivel az oltási hajlandóság eddig is alacsony volt, a tárcavezető kénytelen volt visszamondani a már megrendelt oltóanyag egy részét. Több megyéből érkezett jelentés arról, hogy megsemmisítették a készleteket: Vaslui megyében 5500, Szilágymegyeében 3500 adag oltóanyag vált „füstté”.

Kérdésünk, miszerint tervez-e a tárcavezető újabb oltóanyag elindítását, nem kaptunk egyértelmű választ, a vakcina ugyanis rendkívül sokba kerül: a védelemhez szükséges három dózis értéke Romániában 1500 lej. Tar Gyöngyi felhívja az érintettek figyelmét: tájékozódjanak, és lehetőség szerint kérjék az ingyenes vakcinát ad-

dig, amíg a meglévő készlet szavatossága le nem jár, mert bizonytalan, hogy a későbbiekben lesz-e ilyen kedvezményes lehetőség.

Ingyen sem kell

A romániai nőknek kortól függetlenül, ingyenesen kínált kedvezményre egyébként alig van nemzetközi példa. Magyarországon a négykomponensű oltóanyagot az idén 90 ezer forintért (1410 lejért) lehet megvásárolni, az iskoláskorú diákok és pedagógusok 40 százalékos kedvezményben részesülnek, ők 56 700 forintot (892 lej) fizetnek azért, ami romániai társaiknak ingyen sem kell. Az oltóanyag sikerét ellenkampány ásta alá, ami miatt a hazai szakértők attól tartanak: végképp kudarcba fulladhat az életmentő kezdeményezés. Az ellenkampány azután indult, hogy a vakcina beadása után egy nő Ausztriában, egy nő pedig Németországban meghalt. Ügyükben vizsgálatot indított az Európai Gyógyszerügyi Hatóság (EMA), és megállapította: nem hozható összefüggésbe az oltás és a két halálos eset. Európában 1,5 millió nőt oltottak be eddig, és igen népszerű az oltás, ez a tény azonban nem vált ismertté a romániai köztudatban. ◀

Szigorodik a drogpolitika

Hírösszefoglaló

► Szigorítja a kormány az etnobotanikus szerek forgalmazására vonatkozó feltételeket, a jövőben ugyanis fokozottan ellenőrzik majd a szerek működését is. A legutóbbi kormányülésen elfogadott rendelet értelmében az egészségügyi, a belügyi és az agrártárca közösen lép fel a szabályszegések ellen, az ellenőrzéseket a Fogyasztóvédelmi Hatóság, az Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Hatóság és az Adóhivatal szakemberei végzik majd, akik akár a szabálysértő szerek beszállóját is

elrendelhetik. Az érvényes jogszabály értelmében tilos bármilyen olyan szert forgalmazni, amely nem szerepel az engedélyezett listákon. A tiltás kiterjed a nem etnobotanikus szerként nyilvántartott anyagokra is, így például engedélyeztetni kell a különböző típusú műtrágyákat is. Ha a termékben hallucinogén anyagot talál az illetékes hatóság, akkor az csak speciális kiszerezésben árusítható. Erre a kitételekre azért volt szükség, mert több, mindennapi használatban lévő anyagnak van tudatmódosító hatása, ezeket azonban nem lehet teljesen kivonni a piacról.

Mint ismeretes, 2010 februárjától a kormány 36 olyan szert helyezett tiltólistára, amelyek egyáltalán nem hozhatók forgalomba. Több önkormányzat is megvonta a működési engedélyt az etnobotanikus szereket forgalmazó boltoktól, de a tavalyi tapasztalatok azt mutatják, hogy a tulajdonosok különböző jogi kiskapukat kihasználva újra kinyitották az üzleteket. A hét elején 67, demokrata-liberális párti és RMDSZ-es honatyá nyújtott be törvényjavaslatot a hallucinogén szerek forgalmazásának további szigorítása érdekében. ◀

Strand helyett élményfürdő

Kovács Zsolt

► Élményfürdővé alakítják a sepsiszentgyörgyi strandot, melynek korszerűsítést a város lakói szorgalmazták. A közmeghallgatást a város háza www.sepsi.ro internetes oldalán hirdették meg még januárban, ott voltak megtekinthetők a strand átalakításának látványtervei is. Az oldal látogatói mérlegelheték: inkább a sportolási vagy a szabadidős tevékenységeket támogatják.

A meglévő nagymedencét a szavazatok alapján átalakítják, csúszdák, különböző élményelemek szórakoztatják

a kikapcsolódni vágyókat. Ez a beruházás többbe kerül, mint a meglévő sportmedence egyszerű állagmegőrzése, a városvezetés azonban abban bízik, hogy a élményfürdő jobban vonzza majd a látogatókat, és így „behozza” az árát. Számítások szerint a sepsiszentgyörgyi „aqua-park” kivitelezése kétfélmillió euróba kerül, míg a strand felújítására „csupán” egymillió eurót kellene költeni.

Az önkormányzat saját költségvetéséből, vagy befektető részvételével szeretné kivitelezni a beruházást, amely a tervek szerint 2011-ben indulna. Az elmúlt egy hónap-

ban mintegy 1300 sepsiszentgyörgyi polgár szavazott – 85 százalékuk az élményfürdő mellett tette le voksát.

A sepsiszentgyörgyi önkormányzat nem első alkalommal teremt lehetőséget a közösségi véleménynyilvánításra. Egy évvel ezelőtt a Szemerja negyedi lakók körében szerveztek népszavazást, ezen arról kellett dönteni, hogy felszámolják-e az úgynevezett Dollárpiacon és helyébe bevásárlóközpontot építsenek, vagy tartsák meg a piacot és újítsák fel azt. A lakók „demokratikus módszerrel” a piac felújítása mellett döntöttek. ◀

HIRDETÉS

Szabaduljon meg a magas törlesztőrészek nyomásától!

4,99%

4,99%

fix kamat az első évre

0,11%

havi kezelési költség

0

folyósítási díj

Hogyan? Csoportosítsa hiteleit az OTP Banknál és csökkentse havi törlesztőrészletét!

- 4,99%* fix kamat az első évre;
- - 3 havi EURIBOR + 3,94% az első évi fix kamat után;
- ingyenes OTPdirekt szolgáltatás az első 3 hónapban;
- 3 hónap túrelmi idő a fix kamatos első évet követően.

* Hadd szemléltessük egy példával a hitelösszeg alakulását: 40.000 eurós lakásvásárlási hitel vagy jelzálog alapú személyi hitel esetén 357 hónapos futamidő és 6,5% THM mellett a teljes visszafizetendő összeg 89 482, 09 EUR. A teljes összeg kiszámításakor az értékesítési díjat és az éves ingatlanbiztosítás értékét egyenként 400 RON-nal számoltuk. Az ajánlat 2011. január 5. és március 31. között érvényes.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

euró alapú lakásvásárlási hitelek

SZOMBAT

2011. február 19.

A nap filmjei

TV2, 20.35

Az elveszett világ

Challenger professzorról soha nem voltak túl jó véleményekkel a tudóstársadalom tagjai. Most azonban még elképesztőbb dologgal rukkolt elő: állítása szerint élő dinoszauruszokat fedezett fel Amazónia mélyén. Végül is sikerül a kételkedők közül néhányat meggyőznie, így elindulhat az expedíció az ismeretlenbe.

m2, 22.00

Inland Empire

Nikki Grace egykor Hollywood fényes csillaga volt, mára nem több lecsúszott sztárnál. Most mégis megcsillan számára a remény, hogy pályafutása újra felfelé ívelhet. Megkapta az áhított filmszerepet, melytől sorsa jobbra fordulását reméli. De lehet, hogy lázálom mindez? Az még hagyján, hogy egy régi lengyel film újrafeldolgozásáról van szó, a gond az, hogy elátkozott produkcióként emlegetik.

RTL Klub, 22.40

Ocean's Eleven – Tripla vagy semmi

Három alapszabály van: senki ne sérüljön meg, senkit ne érjen kár és játssz úgy, mintha nem volna veszteni valód. Danny Ocean 24 órával feltételes szabadlábra helyezése után már új, eddigi legmerészebb tervén dolgozik. Egy nagy bokszmeccs éjszakáján Las Vegas három legnagyobb kaszinóját akarja kirabolni. A bandája csupa különleges emberekből áll. Mindannyian profik, akik tudják: a tét 150 millió dollár.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétvégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!

Híradás, Telefontársasjáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene

16.00 Híradó

Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvít nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Havi Agytakarítás, Zenenegyed

9.15 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.00 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Érintő

17.00 Láthatár

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Gazdakör

7.50 Élő egyház (ism.)

8.20 Arcélek

8.35 Szimba,

az oroszánkirály

9.00 Tőf-tőf elefánt

9.10 Hol volt, hol nem volt...

9.25 Cimborá

9.55 Levél a királynak

(holland kalandf., 2008)

11.45 Univerzum

12.45 Híradó

13.05 Isten kezében

13.35 EtnoKlub

14.50 Dakari

(am. sor.)

15.40 Az állatok világa

(német ism. sor., 2008) -

Az exmoor póni titka

16.15 Kaleidoszkóp Vers-

fesztivál

16.45 Balatoni utazás

17.20 Talpalatnyi zöld

17.50 Pannónia

3 keréken

18.30 Kirakat

19.00 Híradó

19.35 Mese

20.00 "A zene az kell"

20.30 Waterloo Bridge

(am. rom. dráma, 1940)

22.15 Dunasport

22.35 Lélek Boulevard

23.05 Négyes kettes

(amerikai vígj., 2001)

0.30 Lola

(spanyol életrajzi film,

2007)

TVR 1

7.00 A kávé (dokumen-

tumf.)

8.00 Jelek

8.30 Noé bárkája

9.00 Babamágia

9.30 Hannah Montana

(am. sor.)

10.00 Disney klub

10.55 Történelmi emlé-

kek

11.00 UEFA Champions

League Magazin

11.25 Úticél: Románia

12.00 Vízor monden

(ism.)

12.30 Pro Patria

13.00 Határok nélkül

14.00 Hírek

14.20 Életre szóló utazó

14.45 Cirkusz

15.15 Találkozunk a TVR-

ben (ism.)

16.40 Egyszer az életben

(ism.)

18.40 TeleEnciclopedia

19.40 Sport

20.00 Hírek, időjárás

20.40 A nap témája

21.10 Nostalgikus évek

Mircea Radu szórakoztató

műsora

23.20 Ovidiu Rom kam-

pány

23.25 Profzionisták

0.25 Bajtársak (angol

film, 1986)

2.20 A nagy Big Bang

(ism.)

3.20 Hírek, időjárásjelen-

tés (ism.)

VIASAT 3

10.30 Óslények szigete

11.20 A hihetetlen Hulk

12.10 Oprah ajándéka

13.05 Divatdiktátorok

modelljei 13.35 Vészhely-

zet (sorozat) 14.25

Columbo: Holt tárgyak

(am. krimi) 16.00 Small-

ville (sorozat) 16.55 Kézi-

labda: Kadetten Schaff-

hausen (SUI) - Pick Sze-

ged, Larvik HK (NOR) -

Győri Audi ETO KC, MKB

Veszprém - Tatran Presov

22.00 Esküdt ellenségek

(sorozat)

m1

6.45 Hajnali gondolatok

6.50 Ma Reggel

Közéleti műsor

Benne: Híradó,

sporthírek, időjárás

10.00 Delta

10.30 A kis királylány

10.50 A bűvös körhinta

11.15 Marci (rajzf. sor.)

11.35 Amika (belga sor.)

12.05 Sandokan

(rajzf. sor.)

12.30 Most a Buday!

13.01 Hírek

13.05 Sztársáv

Fiatalokról - Fiataloknak

13.45 MotorVíz

14.30 Egészség ABC

15.50 A Himalája

ösvényei

16.00 Kincskereső

16.30 Magyarország

17.00 Zegzugos

történetek

17.30 Aranymetszés

18.25 Hogy volt!?

19.20 Lovas a sötétben

(olasz drámasorozat)

20.30 Híradó

20.55 Sporthírek

21.05 SzerencseSzombat

22.00 Bronxi mese

(amerikai krimi, 1993)

0.05 Hírek

0.10 Sporthírek

0.15 Búcsúdál

(francia filmdráma, 2001)

2.00 Koncertek az A38

hajón

TVR 2

7.00 Balkáni szokások

(ism.)

8.00 Miért ABC

9.00 Figyelem gyerekek!

9.35 Szabad

a szembejövő sáv

10.30 Ma a holnapról

11.00 Közelről a világ

11.30 Ég és föld között

12.00 A románok kincsei

12.35 Biznisz óra (ism.)

13.35 Figyelem,

énekelünk!

14.30 Alpesi

sí Világbajnokság

15.25 Lássuk a medvét!

- Bruno története

(német-osztrák f. dráma,

2009)

17.00 Hírek

17.30 Légy formában!

18.00 Kaland és termé-

szet

18.30 A térképen túl

19.00 Cirque du Soleil:

Saltimbanco

19.50 Gyöztések

20.10 Víz

(kanadai f. dráma, 2004),

2. rész

21.45 Lehet, hogy nem

tudtad

22.00 Hírek

23.00 Gitárok ideje

0.00 Wonderful You

(angol minisor.)

1.00 Légy formában!

(ism.)

1.35 Lássuk a medvét!

- Bruno története (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek

11.00 Külön kiadás

13.00 Sport.ro Hírek

14.00 Europa League ös-

szefoglaló 15.00 Skan-

denberg: Onescu - 100,

Onescu - 300 16.00 Kü-

lön kiadás 18.00 Sport.ro

Hírek (live) 19.00 Foga-

dás a félelemmel 20.00 A

világ harcossai 21.00

Sport.ro Hírek (live)

22.00 Wrestling SMACK

23.00 K1 - halálos üte-

sek 0.10 Wrestling,

showtime 2.00 Hírek

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 Hogy volt!?

11.35 Körzeti magazin

12.10 M I É R T ?

12.55 Zöld 7-es

13.01 Kézfogás

13.25 Menedéke,

a Tisza (dokumentumf.)

14.15 Orbán Balázs

nyomában

15.10 Martin György

gyűjtéséből

15.15 Pann-unikum

15.40 10. Győri Útós

Fesztivál

16.15 Alakok tájban

és a lányok (sor.)

18.25 Parasztok (sor.)

19.20 Nem csak

a 20 éveseké a világ

20.10 Esti mese

20.30 Liszt Ferenc

(sor.)

21.00 Híradó este

21.25 Sporthírek

21.30 Maupassant

történeteiből (fr. sor.)

22.00 Inland Empire

(francia-lengyel-am. miszti-

kus film, 2006)

0.55 Szép maszkok

(magyar sor.)

2.00 A nyomozó

(olasz drámasorozat)

2.55 Caterina

és a lányok (olasz sor.)

4.25 Parasztok

(lengyel sor.)

PRO TV

6.30 Star Wars:

A klónok háborúja

(am. anim. sor.)

7.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

10.00 Mi történik doktor

úr? (ism.)

10.30 Queen Sized

- Tömör a gyönyör

(amerikai vígjáték, 2008)

(ism.)

12.30 Pro Motor

- autós magazin

(ism.)

13.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

13.05 Románia szeretlek!

- kulturális magazin

14.00 Legend

of the Seeker

(amerikai akció sorozat)

15.00 Top Gun

(am. akcióf., 1986)

17.15 Román

tehetségek

- verseny műsor

(ism.)

19.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

20.30 A Vasember

(amerikai fant. akcióf.,

2007)

23.00 Jég és föld között

(amerikai akciófilm,

2000)

1.15 A Vasember

(am. fant. akcióf., 2007)

(ism.)</

VASÁRNAP

2011. február 20.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00

Daredevil, a fenegyerek

Az igazság néha vak, ám a bűnösnek nincs menekvés. Matt gyerekkorában maradandó sérülést szenved egy balesetben. A megvakult Matt többi érzéke hihetetlenül élessé válik a baleset következtében, de ezt nem árulja el környezetének. Matt felnőttként sikeres ügyvédként szerez magának hírnevet. Amit nappal nem sikerül a tárgyalóteremben megoldani, azokkal a veszélyekkel éjszaka próbál dacolni.

TV2, 21.05

Tök állat

A helyi rendőrörsön írnoként dolgozó, kétbalkezes Marvin nyomozó szeretne lenni. Amikor egy éjjel véletlenül egyedül felügyeli a körzetet, kis híján az életével fizet. Megmentőjének, a bogaras Dr. Wildernek szerencséjére sikerül feltörnne a genetikai kódját, és kis házi laboratóriumában különféle állatok szerveit ültetve megmenti Marvint.

TVR 1, 21.10

Késő bosszú

Jennifer csak nemrég döbbsen rá az igazságra. Arra, hogy apja nem egy gazdag, köztiszteltetben álló üzletember, hanem egy alvilági körökben rettegett és tisztelt maffiafőnök, Angelo Allieghieri. Amikor a maffiózót leteríti egy bérgyilkos, lánya bosszút esküszik. Hú testőrével, Frankie-vel felkeredik, hogy megkeresse és megbüntesse a gyilkost és megbízóit.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás

11.00 Híradás, Gyermezműsor

12.00 Híradás

12.05 Újévi ígéhirdetés, Délkör

13.00 Híradás

13.05 Szól a nóta

14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor: Alsóbölgfalva, Hargita megye

15.00 Zenés üzenetek

16.00 Híradó

16.10 Zenés üzenetek

17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

14.00 Műsorismertetés

14.05 Dalposta

15.40 Vidékről vidékre

16.25 Havi Agytakarítás, Zenenegyed

17.25 Egyházi műsor, református

17.55 Műsorismertetés

DUNA TV

8.05 Mikor érünk már oda?

8.15 Szimba, az oroszán-király

8.40 Illemerke

9.00 Cimbora (ism.)

9.30 Csak az a foci 2.

(német családi film, 2005)

11.00 Református istentisztelet Gödöllőről

12.00 Balassagyarmat kincsei

12.15 Kaland-Zoo a Kifutók mögött

12.45 Híradó

13.05 Élő egyház

13.30 Élő népzene

14.00 Csellengők

14.30 Lúdas Matyi

(magyarjáték, 1949)

16.10 Dunáról fúj a szél

16.20 Izörzök: Zebegény

16.55 Kaleidoszkóp

17.25 Törzsszlat

18.10 Mese

18.40 Arcélek

19.00 Híradó

19.25 Heti Hírmondó

20.15 Egy kis művészet

20.20 Kikötő

21.05 Nemo kapitány

(am. kalandf., 1997)

22.40 Dunasport

22.55 Divathét

23.25 Téli varázslat

(am. filmdráma, 2005)

1.05 Balázs Elemér 40. születésnap koncertje

m1

6.50 Ma Reggel

10.00 Engedjétek hozzám

10.15 Katolikus krónika

10.40 Mikor gyermek voltam

10.50 Kérdések a Bibliában

11.05 Református magazin

11.30 Evangélikus ifjúsági műsor

11.40 Az első nő lapszerkesztő

12.05 Mai hitvallások

12.30 Az utódok reménye

13.01 Hírek

13.05 Telesport

14.00 Fogadóóra

14.30 Villanófényben

15.00 Gyerekjáték a számítógép

15.10 Hogy volt?

16.45 Magdolna

(magyarjáték, 1941)

18.25 Panoráma

18.55 Magyarország története

19.25 Lovas a sötétben

(olasz drámasorozat)

20.30 Híradó este

20.55 Sport hírek

21.05 Szempont

22.00 24 (am. sor.)

22.50 Aranykorszak (ism.)

23.45 Kivátság

23.55 A Győri Filharmonikus Zenekar hangversenye

0.50 Beszélgetés a belső szabadságról

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 Varjúdombi mesék

10.05 Magyar népmesék

10.16 Rejtélyek Tesz-Vesz városban

10.41 Inami

11.00 Gino, a virtuális kiskakas

11.16 Balett ABC Henriettel

11.25 Koala a konyhában

(ném. családi f.)

13.05 "Így szól az Úr!"

13.15 Katolikus krónika

13.40 Mikor gyermek voltam

14.40 Így készült - Casino

15.00 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)

15.30 Doktor Addison

(am. sor.)

16.20 Eltűntnek nyilvánítva

(am.-kan. akció sor.)

Közben. 17.00 Hatoslottó-sorsolás

17.25 Jackie Chan, a szépfü

(am.-hongk.-kínai akció-vígj., 1999)

19.30 RTL Klub Híradó

20.00 Valóvilág

- Összefoglaló (élő)

21.00 Daredevil, a fenegyerek

(am. kalandf., 2003)

23.05 Heti hetes

Utána. RTL-hírek

0.25 Betépve

(am. krimi, 2001)

2.45 Portré

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub

Benne. Lisa,

Rupert maci,

Szilveszter és Csőrike kalandjai,

Hupikék törpikék

11.00 Trendmávia

11.35 Asztro Show

12.35 meneTrend

13.00 RTL Klub Híradó

13.10 Havazin HAVAZós

HÉTFŐ
2011. február 21.

A nap filmjei

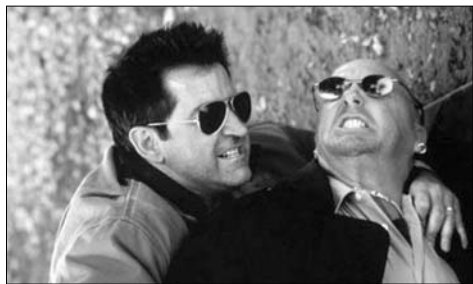
TV2, 12.55
Időstoppolók

Zak a lehető legunalmasabban tengeti napjait. Egészen addig, míg rá nem lel egy szerkezetre, ami megállítja az időt. Eleinte remek szórakozásnak tűnik az egész, ám hamarosan rájön, nem egyedüli élvezője a mozdulatlanságnak. Akik jobban ismerik a hihetetlen időjelzőt, úgy gondolják, hogy az egész világ felletti hatalom van annak a kezében, aki az eszközt birtokolja.

m1, 22.40
Fekete és kék

Frannie és 9 éves kislánya, új nevet és új otthont kapnak egy, az eddigénél biztonságosabb élet reményében. Végre elég messzire kerültek Bobby látóteréből, aki bár Frannie férje és a kis Robert apja, de mégsem tudja meg, hogy hol bujkál a családja, annak ellenére sem, hogy a férfi a rendőrség kötelékében dolgozik. Nincs is semmi baj, amíg Robert nem kezd el kérdezősködni.

m2, 2.40
Tízparancsolat

A sorozat a Tízparancsolat egyes pontjaihoz kötődve, mindennapi történeteket mesél el, kitűnő színészek közreműködésével. Az egyes epizódok közvetlenül nem függnek össze egymással, azonban a Tízparancsolat egy gondolati csokorba fogja őket. Az idősödő etika professzornó lelkiismeret-furdalással küzd. Még a megszállás idején félelemből megtagadta a segítséget egy zsidó lánytól.

BUKARESTI RÁDIÓ
magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

- 11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
- 12.00 Híradás
- 12.10 Művelődési hírek
- 12.35 Kispad - sportműsor
- 13.05 Zenés üzenetek
- 14.00 Délutáni váltás Zenedoboz, Kalendárium
- 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
- 17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
- 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

- 2.00 Éjszakai váltás
- 8.00 Hírek, sport
- 8.10 Hangoló
- 9.50 Hírek, műsorism.
- 15.00 Slágeróra
- 16.00 Hírek
- 16.15 Hétköznapi igazsága
- 17.00 Nap-óra
- 17.30 Zene, zene, zenelánc
- 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

- 6.35 Gazdakör
- 7.00 Hattól Nyolcig
- 9.00 Vivát Benyovszky! (magyar-csehszl. sor.)
- 9.55 Daktori (sor.)
- 11.00 Család-barát
- 11.55 Izörzök
- 12.30 Kíváncsgosár
- 15.00 Híradó
- 15.15 Kikötő - Friss
- 15.30 India és Nepál
- 16.25 Vadvirágos patika
- 16.45 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
- 17.40 Heuréka! Megtaláltam!
- 18.15 Térkép
- 19.00 Híradó
- 19.35 Mese
- 19.55 Derrick (krimisor.)
- 21.00 Híradó - Nemzeti Krónika
- 21.15 Közbeszéd
- 21.40 "...hol zsarnokság van..."
- 22.55 Sporthírek
- 23.00 Váltó
- 23.10 Sportaréna
- 23.55 Tiltott kutatás (holland dok. játékf., 1993)
- 1.10 Beavatás (ism.)
- 1.20 Kikötő - Friss (ism.)
- 1.30 Versek Petőfi szellemének
- 2.05 Híradó (ism.)
- 2.25 Isten kezében (ism.)
- 2.55 Istentisztelet

TVR 1

- 7.00 Reggeli híradó
- 9.00 Szerelmi bizonyíték (ism.)
- 10.00 Danutz SRL (ism.) Közben: Egyszerűen izletes
- 12.15 Közlebb hozzád
- 12.30 Teleshopping
- 12.50 A palota legendái: Jumong herceg (sor.)
- 14.00 Hírek, időjárásjelentés
- 14.45 Zsebtörténetek
- 14.50 Történelmi emlékek
- 15.00 Teleshopping
- 15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor Benne: Diákélet, Heti Krónika
- 17.00 Mond mi fáj
- 17.30 A hölgy papucs
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 18.30 A palota legendái: Jumong herceg (dél-koreai sor.)
- 19.40 Sport
- 20.00 Hírek, időjárásjelentés
- 20.40 A nap témája
- 21.00 Prim Plán (talk show)
- 22.00 Grey anatómiája (amerikai sorozat)
- 22.55 Eurovision 2011
- 23.10 Visszajátszás
- 0.40 Éjszakai beszélgetések (talk show) (ism.)

VIASAT 3

- 9.15 Gyilkos sorok
- 10.05 Egy kórház magánélete (sorozat)
- 11.05 Greek, a szövetség (am. vígj. sorozat)
- 12.10 Csirpe (am. vígj.)
- 14.10 Nyomtalanul (am. krimisorozat)
- 16.00 CSI (ism.)
- 17.00 Gyilkos számok (sorozat)
- 18.00 Gordon Ramsay
- 19.00 A dadus (sorozat)
- 19.30 Jóbarátok (ismétlés)
- 20.30 Két pasi ... (ismétlés)
- 21.30 CSI: A helyszínelők (sorozat)
- 22.30 Stigmata (am. horror)

m1

- 6.20 Hajnali gondolatok
- 6.23 Kárpát Expressz
- 6.50 Ma Reggel Közéleti műsor Benne: Híradó, sporthírek
- Körzeti híradók
- 10.00 Szempont (ism.)
- 10.55 Nappali Közéleti szórakoztató magazin
- 11.55 Parlamenti Napló
- 13.01 Híradó délben
- 13.30 Kárpát Expressz
- 14.00 Átjáró
- 14.30 Roma Magazin
- 15.00 Domovina
- 15.30 Szülőföldjeim
- 16.30 Emberek a természetben
- 16.55 Szomszédok (sor.)
- 17.30 Híradó
- 17.41 Körzeti híradó
- 17.55 Teadélután
- 18.45 India (braz.-ind. sor.)
- 19.35 Házaspárhaj (sor.)
- 20.30 Híradó este
- 20.55 Sporthírek
- 21.05 Kékfény
- 22.05 Az Este
- 22.40 Fekete és kék (am. filmdráma, 1999)
- 0.10 Tizenkét kómives
- 0.40 Hírek
- 0.45 Sporthírek
- 0.50 Prizma
- 1.05 Telesport (ism.)
- 1.35 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

- 5.25 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
- 6.15 Teleshopping
- 7.00 Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sor.)
- 7.55 Állati ösztön
- 8.10 DP 2 tonomat
- 10.10 Figyelem, énekelünk! (ism.)
- 11.30 Atlasz
- 12.00 Hírek, időjárásjelentés
- 12.30 Farm (ism.)
- 13.25 Teleshopping
- 14.30 Együtt Európába
- 15.30 A románok kincsei
- 16.00 Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sor.)
- 17.00 Hírek, időjárásjelentés
- 17.30 Vallomások
- 18.30 A törvény ereje - talk show
- 19.00 Biznisz óra
- 20.00 Az oroszánok a rénája (reality show)
- 21.00 Kihasztnálni az időt
- 22.00 Hírek, sport
- 23.00 Tomboló öklök (am. kaland sor.)
- 23.55 Győztesek
- 0.00 Autó mánia (ism.)
- 0.30 Közelről a világ (ism.)
- 1.00 Vallomások (ism.)
- 2.00 Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

- 7.00 Sport.ro Hírek
- 10.00 Pontos sportidő (live)
- 12.00 Sport.ro Hírek (live)
- 13.10 Kutya Bajnokok Ligája
- 14.10 Pontos sportidő (live)
- 15.10 Külön kiadás
- 16.00 Sport.ro Hírek
- 16.30 Pontos sportidő (live)
- 18.00 Sport.ro Hírek (live)
- 19.00 Információk (live)
- 21.00 Sport.ro Hírek (live)
- 22.00 Gigások harca
- 23.00 Wrestling SMACK
- 0.10 Lányok a paradicsomban

m2

- 6.50 Ma Reggel
- 10.00 Slovenski Utrinki
- 10.25 Együtt
- 10.50 Körzeti magazin
- 11.45 Palackposta
- 12.20 Magyarországi néptáncok
- 12.30 Élni tudni kell!
- 13.01 Híróra
- 13.02 Híradó
- 13.30 Kárpát Expressz
- 13.55 Napló
- 14.00 Közvetítés a parlament üléséről
- 17.30 A hét műtárgya
- 17.35 Bűvölet (sor.)
- 18.00 Magyar rock
- 18.55 Átjáró
- 19.25 Esti mese
- 19.45 Mindig zöldebb (sor.)
- 20.30 A rejtélyes XX. század
- 21.00 Híradó este
- 21.25 Sporthírek
- 21.30 Színészpalánták (sor.)
- 22.25 Elisa lánya - Visszatérés Rivombrosába (sor.)
- 23.25 Záróra
- 0.15 India - Álmodj utján (sor.)
- 1.00 Házaspárhaj (sor.)
- 1.50 Szép magyar szókép-tár
- 2.40 Tízparancsolat - "Hamis tanúságot ne szőlj felebarátod ellen!" (lengyel filmdráma)

PRO TV

- 6.00 Apropos TV (ism.)
- 7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató
- 10.00 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor (ism.)
- 12.00 Fiala és nyugtalan (am. sor.) (ism.)
- 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 14.00 Mr. Óvóháci (amerikai akció-vígjáték, 1993) (ism.)
- 16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
- 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 20.30 A küklpsz szövetsége (amerikai sci-fi, 2008)
- 22.15 Az örökség (román vígjáték sorozat)
- 23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 0.00 Elit egység (kanadai sorozat)
- 1.00 A küklpsz szövetsége (amerikai sci-fi, 2008) (ism.)
- 2.30 Pro Tv hírek (ism.)

ACASĂ

- 8.30 Esmeralda (sorozat)
- 10.00 Elátkozott paradicsom (sorozat)
- 12.45 Tengernyi szenvedély (sorozat)
- 14.30 Mesés hölgyek
- 15.30 Clase 406 (sorozat)
- 16.30 Esmeralda (sorozat)
- 17.30 Igaz történetek
- 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat)
- 19.30 Teresa (sorozat)
- 20.30 Szerelem és tisztesség (sorozat)
- 21.30 Eliza nyomában (sorozat)
- 22.30 Éjszakai történetek
- 23.30 Ördögi kör (sorozat)

RTL KLUB

- 6.30 Top Shop
- 7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
- 7.25 Fókusz (ism.)
- 7.55 Reggeli Reggeli magazinműsor
- 10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
- 11.05 Top Shop
- 13.00 RTL Klub Híradó
- 13.20 Asztro Show
- 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
- 15.20 Vészhelyzet (am. sor.)
- 16.10 A szerelem rabjai (arg. sor.)
- 17.15 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
- 18.15 NokedValó (2010) Talk-show
- 19.30 RTL Klub Híradó
- 20.05 ValóVilág - Összefoglaló
- 21.10 Fókusz
- 21.45 Barátok közt (magyar sorozat) Közben: RTL-hírek
- 22.25 Dr. Csont (amerikai krimisor.)
- 23.20 CSI: Miami helyszínelők (am. krimisor.)
- Utána: RTL-hírek
- 0.30 Poker After Dark 2009
- 1.25 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
- 2.20 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

- 6.00 Híradó, Sport
- 8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műsora
- 10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val
- 11.00 Szindbád kalandjai (kanadai kaland sor.) (ism.)
- 12.00 Xena (amerikai kaland sorozat)
- 13.00 Híradó, Sport
- 14.00 Rendőrvice (amerikai vígjáték, 1994) (ism.)
- 16.00 Híradó, Sport
- 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorge műsora
- 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 20.20 Mutassalak be a szüleimnek! - reality show
- 22.00 Vad narcisz (román telenovella)
- 23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 23.45 Bűnös show - Dan capatos szórakoztató műsora
- 1.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)
- 2.00 Családi kötelék (amerikai f. dráma, 1987)

FILM+

- 8.05 X-kölykök (amerikai vígjáték)
- 10.00 Televíziós vásárlás
- 13.00 A Mid-somer gyilkosságok (krimisorozat)
- 14.55 Mennyei prófécia (amerikai kalandfilm)
- 16.50 Elsősülött (amerikai thriller)
- 18.45 Célzott lövés (amerikai-kan. akciófilm, 2002)
- 20.30 Hyperion - Az égháború (am. akciófilm, 2008)
- 22.10 Vitathatatlan 2. (am. akciófilm, 2006)
- 0.05 Könnyű préda (am. akciófilm, 2005)

TV2 TV 2

- 7.00 Magellán (ism.)
- 7.25 Tények Reggel
- 8.00 Mokka
- 10.00 Mokka habbal
- 10.30 Stahl konyhája
- 10.35 Babapercek
- 10.40 Teleshop
- 11.10 Árva angyal (mex. sor.) (ism.)
- 12.55 Időstoppolók (am. sci-fi kalandfilm, 2002)
- 14.35 EZO.TV
- 15.40 Sentinel - Az őrszem (német-am. sci-fi sor.)
- 16.35 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
- 17.35 Marina (mex.-am. sor.)
- 18.30 Árva angyal (mex. sor.)
- 19.30 Tények Hírműsor
- 20.05 A 40 milliós játszma Élő játék-show
- 21.10 Aktív
- 21.45 Jóban Rosszban (sor.)
- 22.20 NCIS (am. krimisor.)
- 23.20 Gyilkos számok (amerikai krimisor.)
- Közben: Kenőrsorolás
- 0.20 Elit egység (kan. sor.)
- 1.20 Tények Este
- 1.50 EZO.TV
- 2.20 Gondolathívás (amerikai sci-fi, 2008)

PRIMA TV

- 6.00 A cseresznye a tortán
- 7.00 Lököttek (vígjáték sor.)
- 7.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
- 8.30 Teleshopping
- 9.00 A cseresznye a tortán (ism.)
- 10.00 Ingatlan blitz (ism.)
- 10.30 Állásvadászok (amerikai vígjáték, 2004) (ism.)
- 12.30 Teleshopping
- 13.00 Ingatlan blitz
- 13.30 Teleshopping
- 14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
- 15.00 Kacsamesék
- 15.30 Inga Lindström: A szív utjai (német romant. f.)
- 17.30 Világiak
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 19.00 Sport
- 19.15 Kacsamesék
- 19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
- 20.30 Miss Vidéki lány - reality show
- 22.30 Lököttek (román sor.)
- 23.15 Mondenii
- 0.00 A médium (am. krimisor.)
- 1.00 Gátlatlan feleségek (erot. f.)
- 3.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

KANAL D

- 8.00 Árulás a családban (sorozat)
- 10.00 Menyet anyának 5
- 12.30 Kanal-D Hírek
- 13.30 Légy az enyém
- 15.00 Teleshopping
- 15.15 Titkos szerelem (sorozat)
- 16.45 Célpontban
- 18.45 A nap híre
- 19.00 Kanal-D Hírek
- 20.00 Menyet anyának 5
- 20.30 Szerelem és büntetés (török film)
- 22.30 Delta Force: Tiszta célpont (amerikai akciófilm, 1998)
- 0.30 Painkiller Jane (sorozat)

HÍR TV

- 7.00 Befutó (ism.)
- Az utánpótlás magazinja
- 7.30 Soroló (ism.)
- A vidék magazinja
- 8.00 Híradó
- 9.05 Kontraszt (ism.)
- 10.05 Különkiadás (ism.)
- A kultúra külön kiadásában
- 12.05 Arcok a liftben (ism.)
- 12.30 Hírvilág (ism.)
- 13.00 Déli híradó
- 13.30 Hungarorama
- 14.05 Soroló (ism.)
- 14.30 Garázs (ism.)
- 15.05 Európai híradó (ism.)
- 15.30 Napról napra (ism.)
- Belpolitikai összefoglaló
- 16.05 Péntek 8 (ism.)
- Mondatvadászat
- 17.05 Célpont (ism.)
- Oknyomozó riportműsor
- 17.30 Paletta
- 18.00 Híradó
- 18.30 Panaszkönyv
- 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
- 20.00 Híradó
- Friss napi információk
- 21.05 Rájátszás
- 22.00 Híradó
- 22.35 Lapzárta
- Vitaműsor újságírókkal
- 23.05 Ősök tere
- 23.30 Pálya
- 0.05 BBC Híradó

DISCOVERY

- 7.00 Ötödik sebesség
- 8.00 Autókereskedők - Mercedes Cosworth
- 9.00 Halálos fogás - Épségben térjtek haza!
- 10.00 Piszkos munkák - Betonozó
- 11.00 Végzetes másodpercek
- 12.00 Túlélőpár-baj - Mocsárban
- 13.00 A túlélés törvényei
- 14.00 Állítólag... - Abroszkász
- 15.00 Piszkos munkák - Gilisztagyjújtó
- 16.00 Hogyan készült?
- 17.00 Halálos fogás
- 18.00 Bear Grylls: Ha minden kötél szakad Országúti ámokfutó / Tömegpánik
- 19.00 A túlélés törvényei
- 20.00 Állítólag... - Mini mítoszok
- 21.00 Hogyan készült?
- 22.30 Féltonnás tini
- 23.30 Megúsztam élve! - A Pan Am 73-as járatának eltérítése
- 0.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok
- 1.30 Ross Kemp Afganisztánban
- 2.30 Ausztrália határain

ETV

- 9.00 Kultúrcsepp
- ism. 16.00 Délutáni Híradó
- 16.15 Kultúrcsepp
- 16.35 Kárpát Expressz
- 17.00 Átjáró
- 17.30 Délutáni Híradó
- 17.40 Izeltő
- 14.45 Kalendárium
- 17.50 Egészséges percek
- 17.55 Könyvajánló
- 18.00 Reggeli terefere
- 18.30 Híradó
- 19.00 Piac-tér
- 19.30 Híradó
- 20.00 Magyar Tamás: Suba subával, dokf.
- 20.35 Népzene
- 21.00 Piac-tér
- ism. 21.30 Híradó
- 22.00 Átjáró
- 22.30 Híradó

Február 18., péntek

Az év 7. hete és 49. napja, hátravan 316 nap

Ma **Bernadett** és **Simon** napja van.

A Bernadett germán eredetű női név, a Bernát férfinev francia megfelelőjének női párja.

A Simon a Simeon név görög Szimón alakváltozatából ered.

Holnap a **Zsuzsanna, Eliza** és **Konrad** nevéket köszöntjük.

Vasárnap az **Aladárok, Álmosok** és **Leók** ünnepe.

Évforduló

Február 18-án:

• 1853 – Libényi János sikertelen merénylete I. Ferenc József ellen.

• 1930 – Clyde Tombaugh a Lowell Obszervatóriumban azonosította a Naprendszer akkor 9. bolygóját, a Plútót.

Február 19-én:

• 1913 – A nők egyenjogúságáért küzdő szüfrazsettmozgalom tagjai felrobbantják Lloyd George brit miniszterelnök vidéki házáat.

• 1926 – ezen a napon született Kurtág György magyar zeneszerző.

• 1929 – Bartók Béla III. vónóségyesének premierje.

Február 20-án:

• 1844 – ezen a napon született Munkácsy Mihály magyar festőművész.

• 1962 – John Glenn az el-

ső amerikai űrhajós, aki megkerüli a Földet.

Vicc

– Képzeld, apa letterem.
– Akkor miért vagy így letörve?
– A feleségem még nem tudja.

Recept

Szefgűszeges sertésült kenyérmorzsa

Hozzávalók: 1,5 kg sertéscomb (vastag zsírréteggel), 2 narancs, 10 dkg édes morzsa, só, szefgűszeg, olaj.

Elkészítése: A sertéscomb zsíros részét egy éles késsel bekockázzuk úgy, hogy kb. 2x2 centiméteres kockákat kapjunk. Alaposan bedörzsöljük sóval, majd minden egyes bevágott keresztződésbe egy szefgűszeget szúrunk. A narancs héját lereszeljük, és összekeverjük az édes morzsával. A narancs levét kifacsarjuk, összekeverjük az olajjal, és meglocsoljuk vele a húst. 160 fokra előmelegített sütőbe tesszük, és másfél órában át sütjük. Ezután kivesszük a sütőből, megszórjuk a tetejét édes morzsával, és visszatesszük a sütőbe. 190 fokra emeljük a hőfokot, és még 15 percig sütjük a húst. Mielőtt felszetelelnénk, legalább húsz percig pihentessük. Igazi csemege, köretként sült alma, körte és pirított burgonya ajánlott hozzá.

Ma

A következő napok időjárása

Szombat: 7°C, 1°C (Bukarest). Nagyrészt erősen felhős lesz az ég. Északkeleten havazás, másutt eső, havas eső várható.

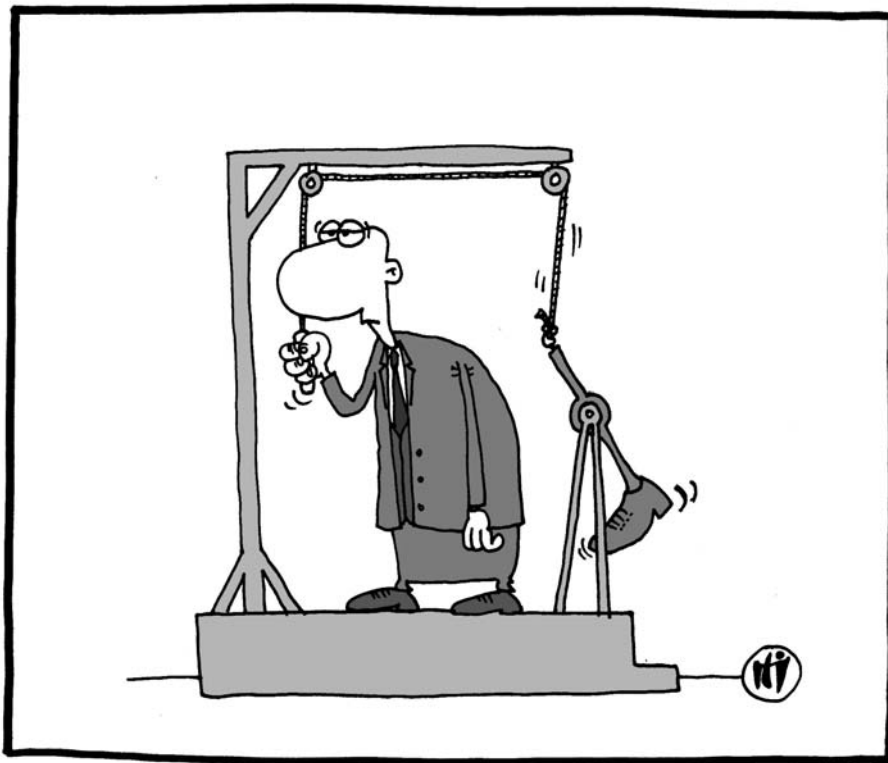
Vasárnap: 4°C, 2°C (Bukarest). Gyakran lesz erősen felhős az ég, de nyugaton, délután már kisülhet a nap.

Jelleg

	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	8°C	2°C
Brassó	4°C	-1°C
Bukarest	8°C	-1°C
Csikszereda	5°C	-1°C
Kolozsvár	6°C	-2°C
Marosvásárhely	8°C	1°C
Nagyvárád	7°C	0°C
Szatmárnémeti	6°C	-3°C
Temesvár	9°C	2°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Agykondicionáló gép

Horváth István

A hatos lottó nyerőszámai:

33, 21, 24, 1, 28, 5.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Bonyodalmaakra számíthat, de ezt csupán a telihold okozza. Legyen nagyon óvatos és türelmes, akkor mindent meg tud oldani, amit eltervezett.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Nyugalanná teszi a telihold, amit kezelnie kell. Szakmai téren új kihívások várják, nagyon figyelmes legyen, különösen, ha pénzzel bánt. Este minden csodálatosan alakul.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A teliholdból fakadó türelmetlenség lesz jellemző a mai napon. Fontos, hogy határozott maradjon, és ne bizonytalanodjon el.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Régi vetélytársa szeretne az Ön helyébe lépni. Remeg a nyugtalanságtól. Párja sincs a legjobb formában, mert bizonytalan.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Telihold idején adódhatnak egészségügyi problémái. Fáradékonyabb a szokásosnál. Ne fekezze magát, ha változatosságra, napfényre vágyik.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A számítástechnika vagy a nyelvtanulás területén akadhatnak gondjai. A számítógép csak a parancsait teljesíti, a kívánságait nem.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Mérleg biztonságra törekszik, bárminemű változás nyugtalanítást tesz. Ne engedje hosszú gyepelőre partnerét. Próbálja meg lazítani.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A fénytelen és hideg napokon a jobb falatok jelentenek némi vigaszt. Bőjtelő havában a legrosszabb, amit tehet, hogy vadul koplalni kezd. Mértéktartó legyen és féjelmessé.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A Nap még a Vízöntőben tartózkodik. Vonzereje megnő ezekben a napokban. Használja ki a telihold mágikus erejét is.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Telihold van, ami egy kis nyugtalanságot okoz. Tegyen meg mindent azért, hogy maximálisan teljesítse feladatát, a többit bízsa a sorsra. Ne költsékezzen, ha nem muszáj.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A telihold egy kis fejfájást okoz, de ezt egy kis sétával elűzheti. Fontos az együttműködés, és saját javára fordíthatja az eseményeket. Profitra tehet szert.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Koncentráljon jó megjelenésére, mert ma egy fontos embernek mutatják be. Karrierjével kapcsolatban jó hírt kap. A telihold okozta nyugtalanságot küzdje le.

***	ZOLDFÜLÖ	TITKOS MEGFELGYELO	TELJESEN KIFEJLIK	NE TUDJA MEG SENKI	TANGENS (RÓV.)	AJÁNLOTT LEVEL JELZÉSE	KÖTÉST KIBONT	ARANYOS TAKAROS	KATOLIKUS (RÓV.)
ÓKAI MÓR REGÉNYE									
ÍZIG...; TELJES LÉNNYEL						RÁHEL NŐVÉRE			
AMELY DOLGOT					ATLASZ-HEGYSÉGI SÓSTÓ	LISTÁT OLVAS			
A TÁRGY RAGJA	HAMIS VÁD	JÓ TULAJDONSÁG			SŐRJELZŐ				SZEMEKET TARTALMAZ
LATIN KÉT TÖS BETŰ			VÍVŐFEJVER					MEGA-MILOS FORMAN FILMJE	
FROMBITA HANG			KOPONYÁBAN LEVŐ				AMENNYIBEN		ADY ÍRÓI ÁLNEVE
HAL SZERVE				... DEREK; AMERIKAI SZÍNESZNERRE?					
APÓS TÁRSA						ŐSZI GYÜMÖLCS			AZ OLT MEDRE!
IRÁNYMUTATÓ									ÉSZAKI FÉRFINEV

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Biró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Hátér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelészerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:

1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95.6
www.radiocluj.ro

Sporttörténelem Londonban

Labdarúgás

T. J. L.

Valamivel kevesebb, mint 60 ezer néző előtt, az Arsenal 2-1-re nyert az Emirates Stadionban az FC Barcelona felett a labdarúgó-Bajnokok Ligája nyolcadöntőjének első mérkőzésén. Ez volt a londoniak sporttörténelmi első sikere a katalán alakulattal szemben, miután az elmúlt BL-szezonban például a londoni 2-2 után a Barcelona 4-1-re nyert a Camp Nou.

Szerda este az Ágyúosok 200. európai kupatalálkozója volt, és a lehető legjobban alakult szempontjuktól.

A katalán sztár csapat Carles Puyol nélkül állt ki, s David Villa már a 26. percben vezetést szerzett neki. A spanyol világbajnok csatár 50. alkalommal szerepelt európai kupaporondon, és 22 találatát jegyezte – Lionel Messi gólpaszából. A különbség a továbbiakban azért nem nőtt a vendégek javára, mert Szczesny fiatal lengyel hálóőr lakatot tett a kapujára. A 70. perc tájékán Arsène Wenger offenzív, kol-

légája, „Pep” Guardiola pedig deffenzív módon változtatott csapatán. A húzás a francia mesternek jött be, aki az orosz Arsavint és a dán Bendtnert küldte pályára, míg Guardiola Keitával cserélte le gólszerzőjét. Pár percre rá Wenger „csikói” egyenlítették, Robin van Persie lehetetlen szögből lőtte ki a rövid sarkot, meglepően Valdést. Alig öt percre rá

ismét zördült a katalán háló, ezúttal Andrej Arsavin értékesítette Nasri hibátlan beadását, 2-1. A Barca a meccs végén már hiába erőlködött, nem sikerült újabb gólt szereznie, így a továbbjutáshoz a katalánoknak a Camp Nou-n mindenképpen be kell találniuk. A Barcelona idegenbéli botlása egyébként az utóbbi két BL-szezonban nem tartozik a meglepő dol-

gok közé, Guardiola együttese ugyanis utolsó tíz vendégszereplésén csak kétszer tudott győzni.

Bomba meglepetés született a Stadio Olimpionén is, ahol az AS Róma 3-2-es vereséget szenvedett az ukrán Sahtar Donyecktól. Pedig a mérkőzés remekül indult Tottiék számára, miután Perrotta feje a 28. percben Razvan Ratról a vendégka-

puba pattant, 1-0. Az előny azonban egy percig sem tartott ki, a középkedés után Jadson egy 17 méterről leadott lövéssel egyenlített. A Róma a gyors választól mint ha összeomlott volna, a félidőből hátralevő negyedóránban ugyanis még két gólt kapott Mircea Lucescu másik két braziljától, Douglas Costától és Luiz Adrianótól, 1-3. A Róma a második félidőre feltámadt, több veszélyes helyzetet is kidolgozott, de már csak szépíteni tudott Jérémy Menez lőtt bombagóljával.

A farkasok egymás után harmadik tétmérkőzésüket veszítették el, a BL-ben pedig megszakadt a három meccs óta tartó veretlenségük. A Sahtarnak ez volt zsinórban a negyedik győztes meccse a legrangosabb európai kupasorozatban. A visszavágókat március 8-án rendezik. Február 22-én Koppenhágá-Chelsea- és Olympique Lyon-Real Madrid-, 23-án pedig Olympique Marseille-Manchester United- és Internazionale-Bayern München-nyolcadöntőket rendeznek, itt március 15. és 16. a visszavágók dátuma. ◀

Lionel Messi (a háttérben) null-nullnál hagyott ki nagy helyzetet. A Barcelona kikapott Angliában

Röviden

Európai kézilabdakupák

Román és magyar csapatok a hétvégi Ek-mérkőzéseken: női BL: Larvik (norvég)-Győri Audi ETO KC – szombaton, és Oltchim-RK Krim Ljubljana (szlovén) – vasárnap. Férfi BL, szombaton: Croatia Zágráb-HCM Konstanca, Schaffhausen (svájci)-Pick Szeged és MKB Veszprém-Tatran Presov (szlovák). Férfi KEK-ben, szombaton és vasárnap, Resicabányán: UCM Sport-Budveľnik (ukrán) és vasárnap: Tremblay (francia)-Balatonfüred. Férfi EHF Kupa, szombaton: La Rioja (spanyol)-Tatabánya.

Szlovén siker

Tina Maze (2:20.54 perc) nyerte tegnap a női óriás-műlesiklást a németországi Garmisch-Partenkirchenben zajló alpesis-vb-n. A 27 éves síző Szlovénia történetének első vb-aranyát szerezte meg. A kétszeres olimpiai ezüstérmes mögött az olasz Federica Brignone (2:20.63) végzett a második, a francia Tessa Worley (2:21.02) pedig a harmadik helyen.

Skót és walesi bravúrok

Sznúker

Turós-Jakab László

Meglepetésekkel tűzdelt volt a 20. walesi nyílt sznúkerbajnokság harmadik versenynapja is, hiszen a világrangsor Top10-ében tananyag játékosok búcsúztak.

Elsőként a címvédő és világlégs John Higgins biztosította helyét a legjobb nyolc között, miután 4-1-re nyert Dave Harold ellen. A 44 éves angol veterán Higgins 2-0-s vezetése után szépített ugyan, de a skót azután már esélyt sem hagyott neki. A Wishaw-i Varázsló következő ellenfele a walesi Matthew Stevens, aki tegnap 4-3-ra győzött honfitársa, Ryan Day ellen.

Remekelt egy másik skót, Stephen Hendry is, aki 4-0-ra ütötte ki a kiszámíthatatlan angol Joe Perryt. A hétszeres világbajnok, 42 éves Hendry ezzel biztosította helyét a világrangsor legjobb 16 játékos között, ami azt jelenti, hogy a közelgő világbajnokságon kiemelt státust élvez majd. Egy másik „szoknyás”, Stephen Maguire is a legjobb 16 közé jutott, miután 4-2-re nyert az északír Gerard Greene ellen. A sorsolás szeszélye folytán Hendry Maguire-rel találkozott tegnap este a nyolcadöntőben.

Matthew Stevens meglepően simán elbánt a 2005-ben éppen ellene világbajnoki döntőt nyert Shaun Murphyvel. Az angolnak becsületpontot sem sikerült szereznie, 0-4-re kapott ki a

walesitől, s emiatt akár két helyet is veszíthet a világrangsorban.

Egy másik, szintén a selejtezőből érkezett walesi is remekelt: ötödik találkozásuk alkalmából Ryan Day-nek először sikerült legyőznie az angol Ronnie O’Sullivant, 4-2. Keményen belekezdtek, hiszen az első három frame sorsa száznál nagyobb brékek nyomán dőlt el. A Rakétának még egyszer sikerült szépítenie, 2-3-ra, de a hatodik játékban elhibázta a rózsaszínű golyót, és Day nem kegyelmezett, 4-2. O’Sullivan elismerően nyilatkozott Day sikeréről, és annak számlájára írta a vereséget, hogy csak a múlt péntektől kezdte meg újra a felkészülést, miután betegkedett.

Kiegyensúlyozott teljesítménnyel, remek támadó és legalább olyan jó védő játékkal, Mark Selby 4-2-re verte a szintén angol Mark Kinget. A legjobb nyolc közé másodikként bejutott Selby következő ellenfele a Robertson-Dott ausztrál-skót párharc győztese.

Lapzártáig befejeződött nyolcadöntőkben: Mark Williams (walesi)-Jamie Cope (angol) 4-0, Ali Carter (angol)-Peter Ebdon (angol) 4-1, Mark Allen (északír)-Ding Junhui (kínai) 3-4. A késő esti meccseken Neil Robertson Graeme Dott-tal találkozott, Hendry pedig Maguire-rel.

A mai két-két negyedöntőt 15, illetve 19 órai kezdettel rendezik meg, az Eurosport és az Eurosport 2 sugároz élőben. ◀

Két erdélyi a négy között

Kosárlabda

T. J. L.

A negyedöntők szerda esti visszavágóival kialakult a férfi-kosárlabda-Román Kupa négyes döntőjének mezőnye, a Final Fourban a Steaua Turabo, a CSU Asesoft Ploiești, a Medgyesi Gaz Metan és a Marosvásárhelyi BC Mureș küzd majd a serlegért.

Érdekes, hogy mind a négy negyedöntőben kettős győzelmet arattak a favoritok. Bukarestben a hazai 75-82 után a Temesvári BC súlyos vereséget szenvedett a Stea-ától (63-96) s ez a címvédő búcsúját jelentette. A 42 pon-

tos medgyesi siker után a az Metan idegenben is simán legyőzte a CS Otopeni-t (80-65), amelynek soraiból hiányzott legeredményesebb játékosa, Courtney Scott.

Pitești-en és Craiován már lényegesen szorosabb mérkőzéseken avattak győztest: a sokszoros bajnok CSU Asesoft Ploiești 77-73-ra verte a BCM Argeș együttesét, míg Déri Csaba gárdája, a BC Mureș 66-63-ra legyőzte az oltyáni SCM Universitateát.

A hölgyeknél a negyedöntők első mérkőzéseit rendezték meg, szerdán este a SCM CSS Craiova 77-74-re nyert a Gyulafehérvár, a Seps BC pedig 87-34-re a Politehnica Național Iași el-

len. Korábban a szatmárnémetiek 67-41-re nyertek Alexandrián, az újdonsült CEWL-győztes Aradi ICIM pedig 89-56-ra verte Bukarestben a Rapidot. A visszavágókat március 2-án bonyolítják le.

Addig azonban a hét végén bajnoki fordulókra kerül sor, az első értéksorozatban (A1) a hetedikre, a másodikban (A2) pedig a negyedikre. Az A1-ben, szombaton: Szatmárnémeti-Sepsi BC, Aradi ICIM-Craiova, Alexandria-Rapid, Olimpia-Temesvári Bega Danzio. Az A2-ben, szombaton: Iași-Sportul Studentesc, Brasó-Nagyvárad. A Gyulafehérvár-Kolozsvári U mér-

közést február 22-ére halasztották.

A férfiak bajnokságában a 22. forduló mérkőzéseire kerül sor, s a TVR 3 szombaton a CSU Atlasi-BC Mureș (az első meccsen: 81-70), vasárnap pedig a CS Municipal-OTopeni (73-69) mérkőzéseket közvetíti élőben, egyformán 18 órai kezdettel. A további műsor: CSU Asesoft-SCM U Craiova (83-85), Kolozsvári U-Mobitelco BT-Energia Rovinari (76-78), Csíkszeredai Hargita Gyöngye-Nagyvárad (64-92), BCM Argeș-Gaz Metan (64-87), Steaua Turabo-Brasó CSU Cuadrupol (88-63), Politehnica Iași-Temesvár (69-83). ◀

Idegenbéli futbalsikerek

Labdarúgás

Hírosszefoglaló

A címvédő Internazionale a Fiorentina (2-1), a Genoa pedig a városi rivális Sampdoria (1-0) ellen győzött vendégként az olasz labdarúgó-Serie A 17. fordulójából elhalasztott és szerdán este pótolta mérkőzéseken. Sikereinek köszönhetően az Inter megelőzte a Laziót, és már harmadik a tabellán.

Továbbra is az AC Milan (52 pont) vezet az SSC Napoli (49), az Internazionale (47), az SS Lazio (45), az Udinese (43), a Juventus (41) és a Palermo (40) előtt.

Hazai pályán szenvedett vereséget a Hamburger SV is, amelyet a St. Pauli lepett meg (1-0) a német Bundesliga 21. fordulójából elhalasztott és szerdán este pótolta mérkőzésen. Az újonc gárda több mint 33 év után tudott ismét nyerni a városi rangadó vendégként, és ezzel egy hellyel feljebb, a 12.-ről a 11.-re lépett a tabellán. Az élmezőny: 1. Borussia Dortmund 52 pont, 2. Bayer Leverkusen 42, 3. Bayern München 39, 4. Hannover 96 38, 5. FSV Mainz 05 37.

A Bolton Wanderers szerdán este 1-0-ra legyőzte a Wigan Athleticet az angol FA Kupa negyedik fordulójá-

nak megismételt mérkőzésén. A Bolton a legjobb 16 között a Fulhammal találkozik vasárnap. További megismételt meccsek: szombaton: Chelsea-Everton, vasárnap: Manchester City-Notts County (harmadosztályú).

A Haladás 1-1-es döntetlent játszott a Ferencvárossal a magyar labdarúgó-Ligakupa C csoportjának negyedik fordulójából elhalasztott, és szerdán este pótolta mérkőzésén. Ezzel az eredménnyel a szombathelyiek végeztek az élen, és jutottak a negyedöntőbe, ahol a Győrrel találkozhatnak majd. A további szombati párosítás: Zalaegerszegi TE-BFC Siófok, Deb-

receni VSC-Kecskeméti TE, Videoton FC-Paksi FC. A visszavágókat február 23-án rendezik.

A Kaposvár hazai pályán szerzett előnyt a Paks ellen a labdarúgó-Magyar Kupa nyolcadöntőjének első mérkőzésén: Kaposvári Rákóczi-Paksi FC 1-0. A visszavágót március 2-án rendezik. Március elsején Ferencváros-Siófok (az első mérkőzésen: 1-3), Kecskemét-Debrecen (3-0) és Újpest-Pápa (3-1), másodikként pedig Paks-Kaposvár (0-1), Győri ETO-MTK Budapest (0-0), Haladás-Videoton (0-3) és Zalaegerszeg-Vasas (6-0) visszavágókat rendeznek. ◀

Mindennapi környezetünkért

Márk-Nagy János szatmári ökológus szerint a természet csak ott emberbarát, ahol az ember természetbarát

Aligha van, aki vitatja: Szatmár megyében az Erdélyi Kárpát-Egyesület, vagyis az EKE itteni szervezete a egyik legaktívabb és legnépszerűbb civil szerveződés. Sokféle közérdekű tevékenysége mellett azért is, mert mindaz, amit az élhetőbb környezetért és a természetvédelemért tesz, a helyi lakosság bevonásával teszi. A szervezet elnöke egy kiváló mérnök, Szabó László, de a gyakorlati munkát ügyvezető igazgatóként interjúalanyunk viszi, következőképpen részleteiben is ő ismeri jobban a dolgokat. Az alábbiakban erről kérdezzük.

Sike Lajos

► Az egész szakma felfigyelt tavaly, amikor a természetvédelmi területek felügyeletére kiírt országos pályázaton a legtöbb pontot, közel a maximumhoz, a szatmári EKE kapta. Ez nem akármilyen, de végső sorban azt jelenti, hogy megháromszorozódott eddigi feladatuk, mert Szatmár megye természetvédelmi területeinek körülbelül 50 százalékát most már az EKE felügyeli, ami nem csak hatalmas munka, de hatalmas felelősség is! Gondolom, ennek tudatában vannak. Mi az, ami ilyen sikerre vitte pályázatukat?

– Elsősorban a tapasztalat, a gyakorlati ismeret. Mi tíz éve dolgozunk a Túr alsó folyásánál, a 6200 hektárra kiterjedő Túrmenti Védett Területen, ahol nagyon sok mindent megismertünk. Például azt, hogy a védett övezet nem lehet elszigetelten kezelni környezetétől, mert több élőlény léte ezentől a szomszédos területektől is függ. Például a kételtűek, köztük elsősorban a békák és gőtéek leereszkednek szaporodni a lapályra, majd onnan visszamennek eredeti helyükre. A fekete gólya vagy a békászó sas is rendszerint máshol fészkel, mint ahol táplálkozik. Úgy láttuk, a természet azt parancsolja, hogy az egész élőhelyet együttesen kezeljük. Nem lehet az, hogy a fekete gólya táplálkozóhelye, vagyis a vizes-mocsaras terület védett, fészkelőhelye, a közeli erdős dombok és lankák viszont nem védettek. Lényegében ez a felismerés vezetett bennünket oda, hogy a védettséget kiterjesszük egy háromszor nagyobb, immár összesen közel 21 ezer hektáros területre. Ez azért is fontos volt, mert ezeken a területeken több más védeni való ér-

ték is bőven akad. Szép tölgyesek, bükkösök, kiterjedt gyepterületek, megannyi érdekes virág, ritka madarak és kisemlősök. Úgy tűnik, a pályázatban jól meg tudtuk fogalmazni érveinket, ez hozta az elismerést.

► Ám ehhez kiváló szakemberek, tudományos munkatársak, nem is csak ökológusok kellenek. Úgy tudjuk, ezekből nincs hiány a szatmári EKÉ-nél!

– Annyira nincs, hogy éppen ez a nagy erősségünk, ez ad hitelességet, ha úgy tetszik, rangot munkánkunknak. A természettudomány sokféle képviselője dolgozik nekünk, működik együtt velünk. A biológia több ágazatának jeles szakértői, például ornitológus, denevérkutató, növénykutató, agrármérnök, kertész-mérnök, állatorvos, orvos, ökológus. Legtöbbjük fiatal, bizonyítási vágy hajtotta szakember és kutató. Az utóbbi években többen szereztek tudományos címet, néhányan egyetemi előadók. Az elmúlt tíz évben nagyon összerázódott és – szokott ez a csapat, amihez nem csak a közös munka, de a közös természetjárások, biciklitúrák, hegymászások is hozzájárultak. Nem kevesen, közel százan vagyunk, mármint a bejegyzett tagság, de amikor például autómentes napot szervezünk, akkor több százan csatlakoznak hozzánk. Ilyenkor érezzük igazán, hogy érdemes csinálni, hisz senkit nem kötelezünk, hogy velünk tartson.

► Huszonegyezer hektárt bejárni nemcsak gyalog, de még autóval is sok. Mit tudnak kezdeni ezzel a hatalmas területtel, amely egyébként valóban a megye legszebb, leggazdagabb növény- és állatvilággal rendelkező vidéke?

– Ne tűnjön nagyképszerűségnek: megőrizzük gyermeke-

inknek és unokáinknak, lehetőleg mai állapotánál jobban. Ha ebben nem bízunk volna, akkor nem pályázzuk meg, nem veszünk a vállunkra ilyen nagy terhet. A terhet inkább az elvégzendő munka mennyiségére, mint súlyára értem, mert mi valóban nem érezzük tehernek, mivel nagyon szeretjük, amit csinálunk. Akár azt is mondhatnám, hogy örömmel leljük benne. Úgy érezzük, hogy a Túr alsó folyásánál szerzett tapasztalatot megfelelően kamatoztatjuk. Jól tudjuk, mi a feladatunk, hogy ennek a gyönyörű vidéknek az értékeit megőrizzük a modern civilizáció ártalmaitól. Miután az egész területet bejártuk, számba vettük az ott található értékeket és rongálásokat, mindjárt egy erre kiképzett, fizetett természetvédelmi őrt alkalmaztunk, hogy elejét vegyük a nem kívánatos dolgoknak, vagy éppen leállítsuk azokat. A szükséges teniszmeccs elvégzéséhez pályázatokat nyújtottunk be. Már több nyert pályázatunk is van, például az egyikben egymillió eurót kapunk, hogy elvégezzük a szükséges felméréseket, mindent aprólékosan feltérképezzünk és egy hároméves természetvédelmi tudatformálási kampány keretében a megváltozott helyzetre felkészítsük az ott élő és környező lakosságot, valamint a hatóságokat. Mert azt tapasztaltuk, hogy – mint anynyi mindenben – a természetvédelemben is csak az érintettekkel együttműködéssel lehet eredményt elérni. A pályázat gyakorlati végrehajtása már januárban elkezdődött.

► Térjünk vissza a Túr völgyének alsó szakaszához, amelyet már tíz éve sikerrel védnek, felügyelnek. Hogy miért annyira kedves az EKE munkatársainak ez

A szerző felvétele

a terület, az abból is kiderül, hogy ide évente szerveznek Szatmárnémetiből külön biciklitúrákat...

– Hogyne volna kedves, amikor itt van a megye leggazdagabb természeti élőhelye! Más folyóvölgyekhez viszonyítva sok az érintetlen vagy még alig érintett természetes élőhely. Vízükreivel, holtágaival, mocsaraival, nádasaisaival, ártéri erdejeivel valószínűleg paradicsom megannyi állat és növény számára. Van itt egy halfaj, a leánykoncér, amely Romániában csak az itteni vizekben található. A lápi tűzlepke is csak nálunk és Brassó környékén fordul elő. Védett virág a magyar nőszirmos és még anynyi más növény. Többnyire zavartalanul él a vidra, a fekete gólya és a békászó sas. S mind ez egy olyan kistérségben, amely elég sűrűn körül van véve falvakkal. Itt már lemerülhet, hogy miért szükséges védeni egy arra érdemes területet, s miért jó, ha ezt a helyi lakosság bevonásával végezzük.

► Pedig volt itt is éppen elég gondjuk. Ha jól emlékszem, nem is csak a védettségre mit sem adó néhány makacs gazdával gyűlt meg a bajuk, de az állami erdészettel is, amely regenerálás okán kivágott egy szép lápi erdőrészt. A most kapott huszonegyezer hektáron kezdhetik előlről. Mi ad több munkát már az elején?

– Az illegális tevékenységek, például az engedélyzetlen favágások, a kő- és kavicski-termelések megszüntetése, az önfelújuló építkezések leállításai. Nem annyira az egyszerű falusi emberekkel vannak problémák, sokkal inkább azokkal a többnyire megtollasodott vagy felkapaszkodó vállalkozókkal, akik azt hiszik, ha pénzük van, az őket mindenre feljogosítja. Építkezéseikhez, hogy olcsóbb legyen az anyag, megbontják a folyók medrét, akár az erdő közepén is kőbányát nyitnak. Először építenek, majd a hatóságokat kész tények elé állítva próbálják azt engedé-

lyeztetni. Ennek vége, most is több ilyen ügyünk van. Persze, nem lehet mindent tiltással megoldani, és nem is szabad. Mint már szóltam róla, nagyon fontosnak tartjuk a megfelelő tájékoztatást, s vele a természetvédelemre való nevelést, amit az utóbbi években az iskolásokra is kiterjesztettünk. Munkatársaink, köztük több pedagógiai képzéssel is rendelkező szakember, rendszeresen tartanak előadásokat a tanintézetekben. Lehetőleg mindenütt a diákok anyanyelvén. Mi azt valljuk: mint minden ismeretet, a természet- és a környezetvédelmet is legkönnyebben anyanyelvükön sajátítják el az emberek. Ezért a védett területekre és környékükre kihelyezett nagy tájékoztató táblák is két-, illetve háromnyelvűek, a román és a magyar mellett angol nyelvűek. Az csak természetes, hogy az új területekre kerülő táblák is így készülnek.

Folytatása a 14. oldalon

Márk-Nagy János (1971, Szatmárnémeti)

Felsőfokú tanulmányait a Bukaresti Tudományegyetem ökológiai és környezetvédelmi karán végezte 1996-ban, amit Kolozsváron és Budapesten posztgraduális képzéssel egészített ki. Ezt követően a magánszférában dolgozott, elsősorban környezeti tanulmányokat készített. 2003-tól a szatmári EKE ügyvezető igazgatója, miközben 2007 és 2010 között

környezetvédelmi jogot oktatott a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen. Az utóbbi időben számos környezetvédelmi és oktatási pályázatot készített és nyert sikerrel. Több olyan szaktanulmány szerzője vagy társszerzője, amely Szatmár megyei vizes élőhelyek és a Túrmenti Természetvédelmi Terület tudományos leírásával foglalkozik.

Mozivászon – Oscar 2011

Csonka végtag, teljes élmény

Farkas István

Kockázatos dolog egyetlen szereplőre bízni egy cselekménnyel rendelkező műalkotást. Míg a statikus műfajoknak az egyén a legjobb alanya – a szobrászatban, festészetben a legmaradandóbb művek szinte mind portrék –, addig a színdarabok, regények, filmek, de még a táncprodukciók is inkább akkor nyugóznak le, ha mozgalmassak, ha cselekménydúsak. Am, szerencsénkre, időről időre felbukkannak olyan filmek, drámák, szólótáncok stb., amelyekben egy-egy fellépő cselekedetei juttatják el a nézőt a katarzishoz. Ilyen a szinte összes filmkritikust kalaplevételre kényszerítő *Gettómilliomos* rendezőjének, Danny Boyle-nak a legújabb alkotása, az Oscar-jelölt *127 Hours* (127 óra).

Ennek főhőse Aron Ralston, egy vidám mérnök, aki legszívesebben egész nap csak hegymászói-természetjárói szenvedélyének hódolna. Így tesz 2003. április 25-én is, amikor úgy dönt, a

nagyváros zajától az utah-i Blue John Canyon sivatagos sziklái közé menekül. Akkor még nem sejtí, hogy a szó szoros értelmében a sziklák között landol, és tulajdonképpen onnan kell majd a nagyvárosba menekülnie. A feel-good alkotásnak induló film ugyanis hamar átcsap (túlélő)drámába – Ralston beesik egy keskeny szakadékba, egy szikla pedig annak falához szorítja jobb kézfejét.

Amint azt a címből is sejtethetjük, 127 órát, mintegy öt napot tölt a sziklafal fogságában, de nem örül bele az egyedüllétbe, mint Gogol híres beszélyének hőse, úgy dönt, nem engedi, hogy ilyen csúfos véget érjen az élete: levágja beszorult végtagját. A film másfél órája persze ennél többről szól, az öt nap alatt emlékek, hallucinációk tarkítják végeérhetetlen óráit. Boyle alkotásának legnagyobb pozitívuma talán a valóságérzése, amelyet leginkább Aron Ralston jellemének ellentmondásossága alapol meg. A hegymászó fiú kockázatos, szele-

Fotó: outnow.ch

Bár témaválasztása nem mindennapi, Danny Boyle legújabb filmje (127 óra), úgy tűnik, „túlrendezéstől” szenved

burdi, kiszámíthatatlan, de ugyanakkor hihetetlenül hidegvérű, logikus gondolkodású. A már szinte állati gesztust – az egyik végtag feláldozását – maximálisan tudatosan, teljes emberként hajtja végre, és még ahhoz is van lélekjelenléte, hogy kamerájával dokumentálja teste gyöngülését. A színész

kitűnően játszik, azonban a forgatókönyv, a „körítés” nem emelkedik az ő teljesítményének színvonalára. Az operatőri munka fenomenális, de a forgatókönyv, főleg egyes „flashbackjelenetek” erőtellettsége sokat ront rajta.

Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a 127 órát néhol „túl-

rendezték”, helyesebben túlstilizálták a főszereplő önreflexív kijelentéseit, illetve néhány hatásvadász elemet illesztettek a cselekmény menetébe (ilyen a szakadék fölött át-átsuhanó madár erőltetett szimbolikája). Ezt a helyenkénti stilizáltságot néhol ellensúlyozzák a kitűnő vágások (például a pár-

huzamos képek, kamerabevágások stb.), ám sokszor, sajnos, ezek is egy kicsit szájarágós tartalmat tartalmaznak. Így például művészi szempontból erőltetett az a „tanulság”, hogy ha Ralston kamerájában közölte volna környezetével, merre ment túrázni, esetleg csonkulás nélkül megmenekül; eléggé groteszkek és szentimentálisak a „lábnapfürdők” is. A remek zenével tálat alkotás szembe megy a jelenlegi, Hollywood által diktált trendekkel, ennek ellenére azonban emlékezetes marad. Akárcsak a szintén idej, hason-szerű Rodrigo Cortes-mű, a *Buried* (*Élve eltemetve*), amelynek főhőse egy koporsóból próbál megmenekülni, épp mint Tarantino Kill Billjének főszereplője. Az Egyesült Államok iraki beszállítója azonban sokkal többet szenved, mint Beatrix Kiddo, így méltó ellenfele lehetett volna a 127 órának, amely minden pozitívuma ellenére, nagy eséllyel lesz az idei Oscar-gála egyik legnagyobb mellőzöttje.

Mindennapi környezetünkért

Folytatás a 13. oldalról

► **Beszélgésünkre készülve megtudtuk, hogy volt és van konfliktusuk, de legalábbis vitájuk azokkal a gazdákkal, akik kárpótlást követelnek azért a jövedelemkiesésért, ami a védettség miatt éri őket. Mert, ugye, ezeken a földeken nem lehet bármit természeteni, nem használhatnak vegyszereket, a gyepterületeket nem szabad felszántani és bevetni. Persze, a kárpótlás az állam dolga, ám úgy néz ki, hogy állam bácsi a füle botját sem mozdítja, nem fáj neki a gazdák elszegényedése. Az EKE viszont bírságot, ha a természetet kár éri! S ha az illető nem fizet, bíróság elé citálják. Hát rendben van ez így?** – Persze, hogy nincs. Mi két tűz között igyekszünk helytállni. Az egyik oldalon az állam és az EU joggal elvárja, hogy betartassuk a természetvédelmi törvényeket, a másik oldalon a gazdák joggal kérnek a kiesett jövedelmükért kárpótlást. Mi arról nem tehetünk, hogy a kormány nem fizet, pedig fizethetne, mert az unió erre külön pénzt ad, ám a kormány még nem készítette el, nem tette rendbe az ezzel kapcsolatos módszertani normákat. A szokásos hazai trehány-sággal és bürokráciával van dolgunk. Az illetékesek csak akkor lépnek, amikor a kialakult feszültség és elégedetlenség erre kényszeríti őket. Mi nem tehetünk mást, mint biztatjuk a gazdákat, hogy

követeljék a kárpótlást a kormányzati szervektől, ha más módon nem megy, peres úton. Egyszer csak megelégednek! Még szerencse, hogy a művelhető földek csak kis részét teszik ki a természetvédelmi területek, a nagyobb rész elsősorban erdő, aztán lankás rétek, gyepterületek, nádasok, mocsarak, árterületek, szóval vizes élőhelyek.

► **Bár a természet- és a környezetvédelem fontos köz- és társadalmi érdek, úgy tudjuk, nem minden önkormányzattal felhőtlen a viszonyuk...**

– Van olyan önkormányzat, amelyik egyszerűen nem akarja tudomásul venni, hogy határa vagy annak akár egy kisebb része természetvédelmi terület. Mások csak úgy immel-ámmal, mintha ennek semmi gyakorlati jelentősége nem volna. Még a szatmárnémeti önkormányzattal is nehezen tudjuk elfogadtatni, hogy kerékpárutakra van szükség, s az utak korszerűsítésénél eleve tervezzék be a bicajosok elkülönített közlekedését, mert így sokkal kevesebbe kerül,

mintha majd utólag tervezik és készítik el, külön felvágva a burkolatot. De úgy általában sokat javult a helyhatóságokkal való együttműködésünk, ha nem is minden területen. Az volna jó, ha mindegyik annyira befogadó volna, mint a túrterebesi, ahol csakugyan felismerték, hogy a természetvédelem nem kényszer, hanem nagyon is fontos közérdek.

► **Egy-két napja kaptunk egy meghívót az EKE-től, hogy a hónap végén menjünk el Fehérgyarmatra, ahol az ottani társszervezetekkel beindítják a Szatmár-Beregi Natúrpark közös projektet, ami, ha jól tudom, a Túrmente határ-övezetében valósul meg. Biztosan nem az első ilyen közös pályázat.**

– Kezdetül jól együttműködünk a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei társszervezetekkel, hiszen nagyon sok a közös probléma. Talán elég, ha arra célozok, hogy a vizek átfolyanak, a madarak átrepülnek, a füstgázokat átfújja a szél, az emberek mind sokkal gyakrabban járnak át. Az ed-

digi pályázatok jobbára a környezeti neveléssel, oktatással voltak kapcsolatban. Lám, most tovább lépünk. Terveink között szerepel a két országrész összekapcsoló közös turistautak, ezen belül bicikliutak kiépítése. S már előrehaladott fázisban van egy olyan közös pályázati program készítése, amelynek célja, uniós támogatással, egy-egy természetvédelmi oktatási központ létrehozása, amelyre mindkét oldalon nagy szükség van. Olyan központra gondolunk, ahol konferencia és bemutatóterem, szállás, étkezés és minden szükséges egy helyen van. Amint kiírják a pályázatot, benyújtjuk a terveket.

► **Egy kérdés maradt: az EKE néhány éve minden tavasszal akciót szervezett a Szamos-part szatmárnémeti szakaszának megtisztítására. Egy idő óta leálltak ezzel. Mi történt?**

– Kiszálltunk, átadtuk másoknak. Úgy gondoltuk, elég példát mutattunk a lakosság-nak, különösen az ifjúságnak, hogy ne legyen közömbös környezete iránt. Most már azt mondjuk: a természetvédelem nem abból áll, hogy unos-untalan összeszedjük más szemetét, hadd röhögienek rajtunk. A szemégyűjtés különben is a hatóság feladata. Ha azt akarja, hogy kevesebb pénzt költson rá, vegye kézbe a megelőzést is, bírságotja meg azokat, akik a szemetet és minden hulladékot a folyó partjára hordják.

Lászlóffy Csaba

Kiásott sírhelyszakadék a Házsongárdban

Törékeny koponya: vigasztalanná tesz az istenek szabadsága. Pascal félelemtől kitágult pupilláján a sok-sok ezer álmatlan éjszakát zsongító nádringás; le nem kaszált ősfüvek örök illatárja a Hold udvarában.

Lélegzetünk soha ki nem nyíló szárnya. Széttűzött égi fény, nyúzott lelkiismeret; a tükör mélyén befagyaszott emberarcok a romlandó hús és a halál lehetőségétől elhomályosult agysejtek tétovásága.

Mint megáradt vizek árja, úgy növekszik bennünk a sötétség: valami titkos szérum hatolt belénk – megalvad, megfagy, megköt egyetlen túsúrás nélkül a vérünk.

(A hűség illúziója)

Dűskálunk szívekben, szavakban, titkosügynökök s eszmények között; kár volt a végső pillanatban kivárni, míg önzésbe ütközött szerelvényünk (a színlelés halálkanyarjaiban) hült családi szeánszokon *alagútba* talál.

Lány, vagy fiú? – nem nehéz kitalálni – nyílt pályán, morbid sötétségbe hull. (A múlt a máttól ugyan mit tanul?)

Mindegy, ha dicsérnek vagy vernek, elévül jóság s az emlékezet – fejetlen vers, fejetlen gyermek. A hűtlen hazátlanságba vezet.

(Lehetséges találat-ok)

Osonó árnyék, elodázott percek. A felgyúlt bizalom leégett könyvtárlapokról fel-felbőg. Sűrű kód(ös) szakálla mögül téged szőröz, sziszeg.

Ez vajon a Kisherceg?

Sebestyén Mihály

Djuvara – a könnyed

Sietek mindjárt a legelején leszőgezni, nem értek egyet a fordító, Horváth Andor véleményével. Azt írja ugyanis, hogy „Ez az ezredvégen született, románul azóta már több kiadást megért könyv jó kalauza lehet a románok történelme iránt érdeklődő magyar olvasónak is – immár a múlt teheréteit feltehetően a békés megértés és a hasznos együttműködés eszközeivel kezelő 21. századi Európában”.

Nos, nem. Djuvara egyáltalán nem a megértés szándékával írta könyvét – az én olvasatomban –, hanem az a nem nagyon leplezett céllal, hogy a román történelmet az európai történelvonalához csatlakoztassa, mintegy visszahelyezze olyan képzeletbeli helyzetbe (állásba), ahol soha nem volt.

A szerző a két világháború közötti Nagy-Romániában szocializálódik, ennek következtében egész szemlélete, ideológiája polgári, nemzeti, nagy-romániás. Azt a korszakot emeli csodálata középpontjába, amelyet mi, romániai magyarok a legkevésbé sem tartjuk dicsőségesnek, kedvezőnek, szabadnak, pláne demokratikusnak. Ennek megfelelően királypárti, és kissé lekezelő más népek iránt, akik kint és bent Romániában vagy a környező államokban élnek, éltek. A kivételt a balkáni ro-

mánok, vlachok, arománok és meglenorománok képezik, amelyeknek maga a szerző is leszármazottja, utóda. Nemzetföltörő siralmi ismerősek a magyar fülnek: határokon kívüli véreinek pusztulását fájlatja.

Miként lehet e könyv jó útimarsall? Nehéz megmondani. Ugyanis nem ez az első ilyen tárgyú könyv magyar nyelven. Az utóbbi száz évben rengeteg hasonló született a románok történelméről – magyar nyelven, magyar szerzőktől, Tiszán innen, túl a Dunán. Lényegesen több, mint fordítva: románok tollából magyarokról. (Le kell számítanunk a szocialista kényszerfordításokat, a Kritérium s a többi kiadó úgynevezett muszáj-könyveit, amelyekben mindig mi húztuk a rövidebbet. Legfennebb azzal válaszoltunk ezekre a történelmi értékekbe csomagolt dicsőhimnuszokra, torzulatokra, hogy nem vásároltuk meg őket annak idején.)

Kétségtelen nem ortodox, nem bigott, nem beton-szilárd dogmák gyűjteménye ez a könyv. Stílusa az élőbeszéd stílusához idomul, első személyben szól, népkönyvi fordulatokkal, adomákkal, tankönyvbírálatra csipkelődés. A magyar olvasó számára kissé zavaró, hogy mindig ki kell magát igazítani, hiszen a mi nem a ma-

gyarokat, hanem a románokat jelenti. Fantasztikusként bemutatott dinasztikus kapcsolatok kitergetésével akarja megszerezni szövegének az olvasó jóindulatát. Cseveg, pletykál, de ha mélyebben belemerülünk az általa felkínált játékba, kilépve az általa javasolt játék- és cselekvéstérbe, ha figyelmebben olvasunk, a csevegése egyáltalán nem a loisir, hanem a nemzeti gloire szolgálatában áll. Abból pedig nekünk is van elég. Lehet, hogy csak a történész objektivitása mellett kardoskodó elfogultság mondatja velem, de nem kelt osztatlan szimpátiát, hanem éppenséggel az ellenkezőjét éri el. A magyar olvasó lázasan keresni kezdi a magyar megfelelőket, az überoláshoz szükséges kitörési pontokat, és ha szerencséje van, elég nemzeti gögőt gyarapító rizsára bukkan saját magtárában.

Djuvara mester elmondja, hogy ő nem híve annak a történelemoktatásnak és szemléletnek, amely dívott s olykor még erőteljesen dívik a három történelmi provinciában – amelyeket természetesen egyöntetűen román országoknak tekint –, és a fiatalokat másféle koncepcióval kívánja beoltani, de mégsem annyira újító, merész, hagyományzaggató, hogy megszabaduljon a román történetírás dogmáitól, mindattól,

ami sokak szemében használhatatlanná teszi azt a hőszugárzót, amelyet még a román nemzetépítés korában fedezett fel és szerelt össze az Erdélyi Iskola és követői, utódai, haszonélvezői, a politika és az ideológia. Elmondja ugyan, hogy véleménye szerint a Basarabok vagy legalábbis Havaselve első uralkodói nem románok, hanem kúnok, elárulja, hogy az ún. posadai csatahely lokalizációja Iorga találmánya, hogy augusztus 23. királypuccs, hogy milyen jó lett volna nekünk a Marshallterv – emellett azonban korábban volt egy becsület, talpig marsall Antonescu, Ferdinánd volt a legjobb király a román földön, és I. Károly megválasztása zseniális húzásnak bizonyult; jó dolog is volt, kérem, az a Hohenzollern-királyság, sigmaringennel a kalapján – de ez a gesztus csak olyan, mint amikor a gyáva és csintalan kisfiú apjával megy le a játszótérre, és védő kezét el nem engedve, sorra szembe-köpdösi játszótársait.

Hiszen nem mond fel a kontinuitáseméletnek (csupán annyit tesz, hogy beágyazza, összedolgozza a balkáni románságot az eposz más alkatrészeivel), délibábos nyelvészkedéssel bizonyítja, hogy az oláh szó fel-lelhető Wales névgyökében, hogy a román méltóságne-

vek legtöbbje honi képzésű stb. Legkedvesebb területe a 17-18. század, a fanarióták kora; Dimitrie Cantemir oroszbarát politikájáról viszont lesújtó ítéletet mond, Oroszországot a legnagyobb rossznak tartja. Megnyugtató, hogy egy regáti-francia iskolán nevelkedett royalista nagyromán nem a magyarokat tartja főellenségnek. Ebben valóban különbözik a román történelmi gondolkodás és -írás főcsapásában elkényelmesedettektől.

És egyáltalán azt vártuk volna, hogy Erdély kérdése ki lesz súlyozva. Ehelyett Djuvara számára csak olykor érdekes, ami Erdélyben történik: a korai századok román röptiben el vagyunk intézve mi erdélyiek, vajdakultusz, némi fejedelemségadagolás, nem különböztetve meg a vajdaságok és a fejedelemségek között húzó-dó lényegi különeműségeket, cselekvési hatósugárkeletet; Mihály vajda kora, nincs túllihegve a három provincia összebogozása, na persze a Horia-felkelés nemzeti jelleggel, szociális tartalommal jelelve, Erdélyi Iskola, 1918 Gyulafehérváron és a II. bécsi döntés. De szó sincs itt erdélyi felvilágosodás lényegi vonásairól, a magyar kulturális hatásokról csupán a német érintésére kerít sort. Amolyan repülőből fölvetett Erdély-képünk van. 1956-ról szót nem szól, annál több szót veszteget Magyarország 1919-es román megszállására, annak negatív oldalát gondosan eltakarva, kommunistaellenes kenettel. Vannak egészen meglepő és véleményem szerint vesze-

delmes kijelentései. Itt derül ki, hogy csak szóban toleráns, européer a szerző: például azt gondolja, hogy jobb lett volna, ha Románia ellenáll a beszarabiai országcsonkításkor az oroszoknak, ui. egy hét alatt lerohanták volna az országot a németek és akkor Románia sokkal kedvezőbb megítélés alá esett volna a párizsi béketárgyalásokon, a nemzetközi életben a háború után. Azt hiszi, néhány tízezer halottal megszuha volna Románia. Na persze ebben a néhány tízezer halottban első helyen nem a románok, hanem a holokauszt lehetséges áldozata szerepeltek volna. S akkor viszont nem kellene Romániának elviselnie azt a megbélyegző vélekedést, hogy a román fasizmus maga végzett zsidáival, nem adta ki a nácioknak.

A szerző nem beszél a kisebbségekkel szembeni román állampolitikáról, nem kísérli meg magyarizációt adni arra, miként válik egy deklaráltan (propagandával népszerűsített) elnyomott nép politikai elítélője maga is elnyomóvá. Nincs szó a MAT-ról, nincs szó a nemzeti kommunizmusról.

A fordító, Horváth Andor vigyázott, hogy a könyv szövegét minél hűségesebben adja vissza. Mégis, azzal, hogy szövegű maradt, csak a románul is tudó, a román kultúrával is ismerős erdélyi magyar olvasót részesítette előnyben.

Neagu Djuvara: A románok rövid története. Fordította Horváth Andor. Kolozsvár, Koinónia, 2010. 325 old.

Vári Attila

A szászok és Semjén Zsolt

A napokban, a határon túliak állampolgárságáról beszélve, a miniszterelnök-helyettes valami olyasmit mondott a hajdani magyar alattvalókról, amiben benne volt az utóbbi bő száz esztendő minden tévedése s a birodalmi tudat pannon-turáni felületessége, az, ami Trianonhoz vezetett már egyszer.

A brassói szászokkal példálózott. „A magyar állampolgárságot nem etnikai alapon kell igényelni, mert az diszkriminatív lenne, hangsúlyozta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes. Példaként említette, hogy ha valaki brassói szász felmenőkkel rendelkezik, de kötődik a magyar kultúrához, a magyar nemzethez és valamilyen szinten beszéli a nyelvet, akkor ő ugyanúgy megkaphatja a magyar állampolgárságot, mint azok, akik önmagukat etnikai értelemben vallják magyarnak.”

Nem a máramarosi huculokkal, nem Rákóczi „leghűségesebb” ruténjaival példálózott, s még a trianoni béke ellen fejtő fogó burgenlandiakkal sem. Nem. Példaként a legrosszabbat választotta, azokat a szászokat, akik várakozási idő nélkül lehetnek a múltban is a Német Szövetségi Köztársaság állampolgárai, s akikkel a Ceausescu-diktatúra éveiben sem tudott az er-

délyi magyarság nemzetiségi kérdésekben szót érteni.

Ha csak az utolsó háromszáz esztendjét vizsgáljuk a magyar-szász kapcsolatoknak, láthatjuk, hogy már a kurucmozgalmak idején is fegyverrel és pénzzel támogatták a császárságot, s utána is mindig Bécs oldalán álltak. 1848/49-ben sem volt mindez másként, s talán tízévesi időről beszélhetünk, amikor némi érdeklődést tanúsítottak az erdélyi magyarok irányában. Ez pedig az 1922 táján kezdődő román alattvalóként történő ébredésüktől a hitlerizmus 1933-as diadaláig tartott.

1970 karácsonya előtt Kemény Jánossal Kós Károlytól jöttünk, s a kolozsvári sétatérén az erdélyi asszimilációról beszélgettünk, s természetesen került terítékre a magyar-szász ellenségeskedés, az, hogy miért nem vállalnak ma sem sorsközösséget velünk.

Ellentétben Semjén Zsolttal én éltem Brassóban (újságíróként ott kezdtem 1968-ban), nagyon sok szászt ismertem, de nem voltak sem nekem, sem pedig nemzedéktársaimnak még egyetlen éveim alatt sem szász barátaink. Még közeli kapcsolatot sem lehetett létesíteni velük. (Abban az időben még majdnem háromszáz ezren éltek Er-

délyben, ma kb. tizenötezeren, s átlagéletkoruk közel hetven év.)

Enyhén szólva lenézték az erdélyi magyarságot. A szász Universitas történelme olyan különálló, még ha a térkép színes papír-rongyán egyazon helyre kerülünk is velük, olyan, a valószínű is több, mint autonómia, amilyenről ma Európa egyetlen kisebbsége sem álmodozhat. Államot alkottak az államban, hét-száz esztendőn keresztül, egészen a kiegyezésig.

Még a kereszténységben sem voltunk egyek. A reformáció korában ők egyöntetűen a lutheri hitet követték, a magyarság pedig kálvinista, később egy részük Dávid Ferenc hatására unitárius lett.

Kemény János, a marosvécsi találkozó házigazdájaként, nem sok sikerrel próbált valamilyen egységfrontot kialakítani a szászokkal. Nem volt elfogult, sem pedig magyar nacionalista, higgadtan beszélt róluk, objektíven látta a két kisebbség viszonyát. Az évszázados feszültségeket elemezte Kemény János, és akkor rákérdeztem a szászok Romániához fűződő kapcsolataira. Arra, hogy a legenda szerint miért mondták 1918. december elsején, a gyulafehérvári román egyesülési nagygyűlésen a szászok azt, hogy akár az ördöggel

is, de a magyarokkal többé soha.

– Hát ez nem igaz, nem így igaz, 1918-ban nem voltak ott, bár eléggé gyűlöltek minket, hogy hihető legyen ez – mondta Kemény János, és az 1848-as évekről kezdett mesélni, azért, hogy jobban megértem az újabb keletű s végleges szász-magyar ellentétet. Arról, hogy a szász nemzeti mozgalom vezéré, Stefan Ludwig Rothot törvényes alap, sőt az amnesztia ellenére kivégeztette 1849-ben a magyar forradalmi főhatalom, s a szász univerzitás jogállásáról tartott előadást nekem, az évszázados vámmmentességükről, arról, hogy a nemzeti fejedelmek korában a kerített városokba még a fejedelem sem léphetett be fegyveres kísérettel.

A Romániához csatolt német-ség önrendelkezése, utoljára ebben a formában, csak a megszálló román hadsereg gyakorolta lelki kényszer hatása alatt és Iuliu Maniu ígéretében bízva történt meg, amikor 1919. január 8-án a szász népszervezet bővített központi választmánya Medgyesen kimondta a Romániával való egyesülést: „a határozat fontosságának teljes tudatában a szász nép a mai naptól kezdve a román birodalom tagjának tekinti magát, fiait és leányait a román állam polgárai-

nak (...)” – idézte Kemény János, aztán valami olyasmit mondott, hogy Stefan Ludwig Roth olyan volt a szászoknak, mint nekünk Kossuth és Petőfi együttesen, s hogy képzeljem el, milyen lenne a magyarság érzelmi történelme, ha az osztrákok általános amnesztia után kivégezték volna őket.

Nézd meg ezeket a gyönyörű szász városokat, mondta. Azokban csak elvétve éltek magyarok, soha nem keveredtek velünk, nem ismerték nyelvünket sem, de a kiegyezés után a hivatalos nyelv a magyar lett, s egy kis túlzással, ez szinte olyan volt akkor, mintha Hollandiában akartuk volna egyik napról a másikra kötelezővé tenni a magyart. És Stefan Ludwig Roth kivégzésétől még két évtized sem telt el.

Szóval a brassói szászok. De mit csodálkozok ezen a történelmi analfabetizmuson? Miniszteri irodákban látható „Nagy-Magyarország”-térkép valójában a Magyar Korona országait mutatja, s nem a Trianon előtti Magyarországot. És az autókban szinte felségjelzésként is árpádsávosan. Ilyen nincs sehol Európában. Képzeld el, nemzetes uraim, finn térkép Karéliával egy helsinki miniszternél ugye hihetetlen lenne? S hiába kutatok emlékeimben, mert nem láttam soha Hamburgtól Passauig Nagy-Németország-térképet D felségjelző kocsikon, sem pedig Velencétől Lembergig nyújtózó Nagy-Ausztriát hirdetőt, az Osztrák

Császárság-térképet, szomszédjaink autóján.

Semjén Zsolt tehát egyoldalúan megbékélt a szászokkal, állampolgár-kezet nyújtott feléjük. Ó, jaj, tisztelt miniszterelnök-helyettes úr, ők nem elmagyarosodott dumái-svábok, s ha már velük tetszett példálózni, talán érdemesebb lenne többet tudni róluk. (...) Nem csodálkoznék ezen a brassói elszóláson, ha nem tendenciát látnék benne. A birodalmi dolyfősséget.

Itt némely urak megbékélésről papolnak, de nem hajlandók kezet sem fogni a magyar-szlovák közeledést hirdető Most-Híd vezetőivel, nem éljenztek hozsannázva azt a korszakalkotó román tanügyi törvényt sem, amelyet mostanában fogadtak el odaát, mert azzal az RMDSZ kormányzati sikerét ismernék el. Nagy-Magyarország álmódinak nem kell a higgadt kisebbség. Újabb és újabb hűbérés pártokkal kísérleteznek Erdélyben, amolyan udvarhelyi Szász Jenőket találnak ki szövetséges gyanánt, mert Markóék túlságosan függetlenek tőlük, azt is mondhatnám, hogy transzilvánok. (...) Nem akarom fokozni. Csak annyit mondok egészen halkan, hogy ez a nemzetiségekkel szembeni érzéketlen tudatlanság vezetett Trianonig, s Isten a tudója, hogy a mai nagy szólamoknak milyen lesz a holnapi böjtjük.

Vári Attila cikke az Élet és Irodalomban jelent meg

Tesz-vesz városok Balkániában

Orbán, Edison és a buzugó bólogatók

Megyesi Gusztáv

NÉPSZABADSÁG

Le a kalappal a *Magyar Nemzet* szerkesztői előtt. Mint tudvalevő, országértékelő beszéde előtt a miniszterelnök videóüzenetben fordult a Facebook közösségi oldal látogatóihoz, hogy tegyenek fel neki kérdéseket, s ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy ő maga nem szívleli az országértékelés kifejezést, mert nagyképpén hangzik. Az üzenetet több ezren meghallgatták, ám mind a jobb-, mind a baloldali sajtó mélyen hallgatott a kormányfő értelemzavaró szótévesztésén, egyedül a Magyar Nemzet merete megírni Jászó Anna jóvoltából, hogy a szívlel ige egészen mást jelent, mint a szívvel, implicite rámutatva ezzel a miniszterelnök beszédeit jellemző felületességre és az akut olvasáshányra, ezt azért még senki így ki nem merete mondani a miniszterelnökről, pláne a kormány lapjában.

Némi szépséghiba, hogy Jászó Anna nem most, hanem pontosan tíz évvel ezelőtt fejezte ki rosszallását egy cikkben a szívlel és a szívvel igék összekeveréséről, ám feltételezni merjük, hogy a szerkesztőség ma is magának vallja a cikk álláspontját, hacsak közben a szerzőt nem soroltatták a nemzetrontó liberálbolsevik bértollnokok népes táborába. Ránk ebből csak annyi tartozik, hogy itt van egy miniszterelnök, millió magyarok vezére, akinek a legfrissebb felmérések szerint az elmúlt tizenöt évben a leggyakoribb szóhasználat a magyar, a Magyarország meg a hajrá, magyarok volt, miközben önmaga nem ismeri kellő mértékben saját anyanyelvét, a magyart. Ám nincs egyetlen ember sem a környezetében, aki kellő tisztelettel kijavítaná a tévedéseit, tanítaná, képezné őt, vagy legalább nemzeti társalkodónót rendelne melléje, hogy némiképp kikupálódjék. Ez nem gonoszokdás. Az országértékelő beszéd kellős közepén például azt találta mondani, hogy midőn Thomas Alva Edisonnak leégett a laboratóriuma 1914-ben, rá három héttel sikerült megszerkesztenie az első fonográfot.

Mármint ott ült az első sorokban a hódolók közt Szörényi Levente is, nagyokat bólogatva, ami csak azért érdekes, mert 1977-ben, épp a fonográf feltalálásának századik évfordulójára adott ki zenekarával egy lemezt Edison tiszteletére, ergo tudnia kellett, hogy a nemzet örökös miniszterelnöke megint melléfogott, a fonográf 1877-ben találtatott fel, beszédírói és tanácsadói tehát gyötrelmes munkával újrálóvá tették a vezért. Jó, Szörényi helyében mi se pattantunk volna föl a helyünkről, hogy kérem, itt tévedés van, elvégre illem is létezik a világon, ám akkor is: van abban valami tragikomikus az országra nézve, hogy akármilyen képtelenséget mond most már emberemlékezet óta a vezér a szónoki emelvényről, hallgatósága egyetértően bólogat, majd bután néz maga elé. Ráadásul a mi vezérünk még bonyolult eset is, amennyiben nem folyamatosan mond ökörségeket a beszédei alatt, hanem van, amikor semmit se mond, ha kell, akár másfél órán át is, ezt a semmit azonban meghitt és történelemformáló áhítattal hallgatják hívei.

Ha jól láttuk, akkor az első sorokban a Fekete Párductól kezdve a Nemzet Golyóstólán át az ország leggazdagabb emberéig a nemzettest legkiválóbb fiai foglaltak helyet, akik olyan hevülettel fogadták magukba Edison első világháborús fonográfjának történetét meg a semmit, hogy nem vitás: ha Orbán Viktor legközelebb a Tesz-vesz városból olvas fel nekik, arra is kardot rántanak, és azt kiáltják, de jó most nekünk, de jó a magyarnak. Nagyon sokan lenézik az országértékelést, pedig épp ez az erénye: a lakosság a saját szemével látja a nemzet legkiválóbb fiainak a szellemi és értelmi állapotát, egyszerűen azt is, hogy a vezér minek nézi, mennyire becstüli saját híveit.

Hát ennyire. Amúgy Edison személye pontosan beleillik a képbe. A Történelemtanárok Egyletnek: a Menlo parki varázsló „ravasz üzleti érzékkel lopta el, tökéletesítette és szabadalmaztatta mások találmányait, mielőtt az igazi feltalálók észbe kaphattak volna. Könyörtelen ember volt, aki rossz hírbe keverte kollégáit, csak hogy saját népszerűségét növelje”. Akár az övé is lehetne az 1. számú tagkönyv.

Tisztára mossák a politikai osztályt

Rodica Ciobanu

Gándul

Ha ma egy villámfelmérésen megkérdeznék az állampolgárokat, mit gondolnak, a politikai pártokhoz és politikusokhoz jutnak-e a vámosok juttai, elsősorú többségük igennel válaszolna. Az eredmény egyértelmű ellentmondásban lenne azzal, amit Traian Băsescu elnök a *România Liberă*-nak adott interjúban állított, miszerint „nem fedtek fel semmilyen pénzutasításokat politikusokhoz”, és a „csúszópénzek királynőjét a szakszervezeti vezetők között kell keresni”. Úgy tűnik, az államfő naprakészen tisztában van a vizs-

gátat menetével, és mindig azt a benyomást kelti, hogy állításait az iratcsomókban lévő bizonyítékokra alapozza, csakhogy ezúttal bármilyen meggyőzőnek akarna tűnni, a vox dei nem nyomja el a vox populit, hanem dacol minden józan okfejtéssel. Bármilyen lenne is leírva azokban a nyilatkozatokban és lehallgatási jegyzetekben, amelyekre Traian Băsescu utal (és amelyekről nem kelletne tudnia, ha a hatalmi ágak szétválasztása érvényesülne), a politikumot nem lehet kivonni az összefüggésekből. Ahhoz, hogy a határátkelőknél a rendőrök és vámosok maffia típusú hálózatba szerveződjenek, és vanderrel gyűjtsék be a csúszópénzt, az kellett, hogy munkaterületük törvényfelett álljon, és senki se üsse bele az orrát az ő dolgukba. Ez történt az utóbbi húsz éven keresztül, a politikai osztály áldásával. A belügyminiszterek, akiknek rendelkezésére állt a „Kettő és negyed” (első elhárító) egység (a mostani DGPI), nem avatkoztak be, az adóhatóság és a vámosok politikai kritériumok alapján kinevezett főnökei még kevésbé, a pénzügyminiszterek, akiknek ez utóbbiak alárendeltjeik voltak, nemkülönben. Mindannyian tették magukat,

sem, ez egy másik történet, amelyet lehet, hogy soha nem ismerünk meg, de a nagy kampánypénzek habzsolói, a pártok, nem idegenek a tárgytól. Traian Băsescu azonban megpróbálja felmenteni a politikai osztályt a vámnál tomboló korrupció felelőssége alól, azzal, hogy lezárja a maffiózók körét a szakszervezeti vezetőkénél, és kihagyja belőle a politikumot. Tipikus húzás a figyelem elterelésére, és az elnök immár nem is veszi a fáradságot, hogy ezt finoman tegye, hanem leveszi a jattok „királynőjét” a sakk-tábláról, és az orrunk elé dugja: „Nézétek! Ez az!” Ily módon nemcsak pártjának, a PDL-nek tesz szolgálatot, hanem a PSD-nek és a PNL-nek is, hiszen mindannyian vállvetve ettek ugyanabból a fazékból. És miközben szorgalmasan fehérré mossa a politikai osztályt, az elnök magának tulajdonítja a sápellenes hadművelet elindításának érdemét, és stratégiaként, haditérképet tartva maga előtt, hatol be a hadművelet megszervezésének és kibontakoztatásának részleteibe. Ő a nyugati és keleti fronton felvonultatott erők mozgásának politikai „agya”, és ezt az állampolgároknak jól a fejükbe kell vésnüük. Nem va-

gélyezés rácafol azokra a véleményekre, amelyek szerint a szociális támogatások nem lehetnek hatékonyak a szegény országokban, mivel a segélyeket ügyis ellopják. Igenis lehetséges a leginkább rászorulókat támogatása pazarlás, korrupció és politikai beavatkozás nélkül” – írja Tina Rosenberg, a *New York Times* latin-amerikai tudósítója. Az amerikai jobb- és baloldal lassan fél évszázada vitatkozik a szegénység okairól. A jobboldal a hatvanas évek óta előszeretettel magyarázza a szegénységet kulturális sajátosságokkal: az alkoholizmussal, az iskolakerüléssel, a macsó értékvilággal, és egyéb, a szegény családokban nemzedékről nemzedékre szálló szokásokkal, amelyek akadályozzák a felemelkedést. Az amerikai konzervatívok ezért a szociális támogatások helyett inkább a kulturális szokások megváltoztatásában látják a szegénység felszámolásának kulcsát. A baloldal rasszistának bélyegzi ezt a megközelítést, amely a hatvanas években még a feketék kulturális beállítottságát okolta azért, hogy a fajdiszkrimináció felszámolásával sem szűnt meg az afro-amerikaiak lemaradása. A liberálisok szerint a szegénység kultúrája nem

zel hatmillió ember jogosult a családonként és havonta akár 123 dolláros segélyre. A brazilok negyede – 50 millió ember – kap támogatást: itt iskolába járatott gyerekeként 15-19 dollár jár, de legfeljebb két gyerek után lehet igénybe venni a segélyt. Bár a programok még csak néhány éve működnek, az eredmény máris nagyon biztató – írja Rosenberg. A mélyszegénységben élőknek a havi néhány dolláros támogatás is sokat segít. Braziliában 2003 óta 22-ről 7 százalékra csökkent a szegényréteg aránya, a legrosszabb helyzetűek bevétele hétszeresére emelkedett, és csökkent a gazdagok és a szegények közötti szakadék. A gyerekek nagyobb arányban járnak iskolába, jobban tanulnak, kevésbé alultápláltak és egészségi állapotuk is javult. A brazil falvakban 42 százalékkal nőtt az általános iskolába, és 85 százalékkal a középiskolába iratkozó fiatalok aránya. Csökkent a gyerekhalandóság, nőtt a fogamzásgátlók használata és javult a csecsemőgondozás színvonala. A feltételekhez kötött segélyezés rendszere olyan sikeres, hogy a világon összesen már negyven helyen próbálkoznak hasonlóval. Nemcsak országok, hanem városok is, például New York, a latin-amerikai módszerrel próbálják csökkenteni a szegénységet. Rosenberg szerint a legnagyobb akadályt az jelenti, hogy a legmélyebb nyomorban élő államoknak gyakran még a havi néhány dolláros támogatásra sincs módjuk, és nem tudják felállítani a kulturális szokások megváltoztatásához szükséges oktatási és egészségügyi intézményeket. Pedig hosszú sőt, már rövid távon is megérné, hiszen a Világbank kutatásai bizonyítják, hogy már a minimális támogatás is jelentősen csökkentheti a szegénységet, és javíthatja az iskolázottságot és a népesség egészségi állapotát. Lehet, hogy a szegénység felszámolásának receptjéhez nem is kell megoldani az ideológiai vitákat? (metazin.hu)

Szamizgatás

- rila

ÉLET ÉS IRODALOM

Barátommal naponta több e-mailben is idegesítjük egymást az aktuális események reflexióival. Engedélyével közreadom a Mong Attila egyperces rádiócsendjét követő hírre (Nem volt retorzió a Kossuthnál) írott megjegyzését: „Eszembe jut Tompa Mihály, akit a golyóhoz című verséért becitáltak az osztrák cenzorhoz, aki éppen jó kedvében lehetett, és büntetés nélkül elengedte a költőt ezekkel a szavakkal: - Aztán többet nem írni gólamadár.”

Idill a vámnál – váltásonként tízezer

gyok már biztos abban, hogy a korrupció visszautasítása Romániában érdem-e, avagy természetes dolga egy államfőnek, de világos, hogy a Cotroceni-ben hét éve székelő Agy megkévsé gondolkodott. (*Fordította: K. B. A.*)

ok, hanem következmény: a nyomor, a kilátástalan társadalmi helyzet eredménye. A baloldal ezért a szociális támogatástól reméli a szegénység felszámolását. Latin-Amerikában viszont nem sok szót vesztegetnek az elméleti kérdésekre. Inkább a józan eszt követve igyekeznek feltételekhez kötött segélyekkel segíteni a szegényeken. A programok legfontosabb újítása, hogy a részt vevő szegény családok készpénzben folyósított rendszeres segélyt kapnak, ha gyerekeiket iskolába küldik, és a család tagjai rendszeresen járnak egészségügyi vizsgálatokra és oktatásra. Van, ahol a középiskolát sikeresen elvégző fiatalok egyszerű bónuszt is kapnak. A pénzt többnyire a nők kapják, mert ők inkább a családra költik. Mexikóban a lakosság 30 százaléka, kö-

A szegénység elmélete és gyakorlata

Tina Rosenberg

The New York Times

Jobb- és baloldal évtizedek óta nem jut egyetértésre a szegények felzárkóztatásának és integrációjának mikéntjéről. A latin-amerikai országok a meddő ideológiai vita helyett a gyakorlatra összpontosítanak. Az eredmények őket igazolják.

„A feltételekhez kötött se-

Közalkalmazottak fizetése

Czedly József

Egy kevésbé meggondolt miniszterelnöki bejelentés, miszerint 2011. január 1-jétől 15%-kal nő a közalkalmazottak fizetése a 2010. októberi szinthez képest, azt a tévhitet keltette, hogy az érdekeltek 2011 februárjától kezdve (akkor kapják meg a januári fizetést) 15%-kal nagyobb összeg birtokosai lesznek. Annál is inkább így értette mindenki a kormányzati bejelentést, mert az úgy szólt: a közalkalmazottak bankkártyáján a januári fizetéstől kezdve 15%-kal nagyobb összeg lesz.

Hol történt a sajnálatos tévedés? A bankkártyán nyilvánvalóan a fizetés nettó értéke jelenik meg, viszont a fizetésemelést elrendelő 285/2010. sz. törvény (megjelent a *Hivatalos Közlöny* 2010. decemberi 28-i, 878. számában) a bruttó fizetések 15%-os növelését írja elő. Feltehetően a fizetésemelést bejelentő miniszterelnök urat senki nem tájékoztatta, hogy egy bruttó fizetés növelése, a nettó fizetések meglehetősen bonyolult kiszámítási módszere miatt, nem jelenti azt, hogy a bér nettó értéke ugyanolyan mértékben fog nőni.

Az alábbiakban néhány konkrét példa alapján kívánom bemutatni, hogyan kell eljárni a közpénzekből fizetett alkalmazottak 2011 január 1-jétől elrendelt 15%-os fizetésemelés bérének kiszámításakor, figyelembe véve a *Hivatalos Közlöny* január 19-i 48. számában megjelent 42/77/2011. sz. munkaügyi és pénzügy-miniszteri közös rendelet előírásait.

A kiinduló alap a 2010. június hónapi fizetés, ezt kell

A fizetés és a levonandó adók és járulékok	2010 december eltartott személy száma			2011 január eltartott személy száma		
	0	1	2	0	1	2
a) Havi bruttó fizetés	1.125	1.125	1.125	1.294	1.294	1.294
Társadalombiztosítás (CAS) 10,5%	-118	-118	-118	-136	-136	-136
Egészségügy (CASS) 5,5%	-62	-62	-62	-71	-71	-71
Munkanélküli segély 0,5%	-6	-6	-6	-6	-6	-6
b) levonandó járulékok összesen	-186	-186	-186	-213	-213	-213
Levonások után maradt	939	939	939	1.081	1.081	1.081
*Adómentesség eltartásért	–	-330	-430	–	-34	-440
Megadózándó összeg	939	609	509	1.081	741	641
c) Fizetés utáni adó 16%	-150	-97	-81	-173	-119	-103
Nettó fizetés (a-b-c)	789	842	858	908	962	978
2011 januári nettó fizetés a 2010 decemberi nettó fizetéshez viszonyítva (százalék)			+15,08	+14,25	+13,99	

*Az Adótörvénykönyv előírása alapján azoknak a személyeknek, akik eltartanak gyermekeket vagy más reászoruló személyeket, fizetésük egy bizonyos hányada adómentes. Egy családban csak az egyik eltartó jogosult az adómentességre (deducere personală).

megszorozni 0,75-el (tekintettel a múlt év második felére elrendelt 25%-os bércsökkenésre), és az így nyert összeget kell megszorozni 1,15-tel, ez adja a 2011. januári kezdettel megállapított bruttó fizetés összegét. Tehát ha egy személynek 2010. júniusában havi 1.500 lej bruttó fizetése volt, akkor:

$1500 \times 0,75 = 1.125$ ez szorozva $1,15 = 1.293,75$ kikerekítve a törvény szerint, 1.294 lej havi bruttó fizetése lesz 2011 januárjától kezdve.

Hogyan történik a nettó fizetés megállapítása. Három lehetőséget tételezünk fel, az első, nincs általa eltartott személy, a második: 1 személyt tart el, a harmadik: 2 személyt tart el. A mellékelt táblázat ad erre választ, az értékek leiben vannak kifejezve.

A bemutatott példa igazolja, hogy a bruttó fizetés egy bizonyos mértékű növelése nem azonos a nettó fizetés növekedésével. Érdekes, de matematikailag igazolt, hogy a nettó bér növekedése ott kisebb, ahol az adómentesség értéke nagyobb. A különbségek nem nagyok, de valószínűleg egyeseknek az 1 százaléknak megfelelő összeg is számít.

A továbbiakban néhány közérdekű példa az említett miniszteri rendeletről:

1. Hogyan számítják ki egy II. tanügyi fokozatú (grad didactic) tanárnak a fizetését, aki 14–18 év között dolgozott a tanügyben, jogosult 15% korpótlékra (spor de vechime) és elnyeri az érdemfokozatot (gradație de merit). A példa szerint az illetőnek 2010 júniusában havi 2.053 lej bruttó fizetése volt, ez az összeg tartalmazta a korpótlékot és az osztályfőnökségért járó pótlékot

is. 2010 júliusától kezdve a bruttó fizetése $2.053 \times 0,75 = 1.540$ lej volt. 2011 januárjától kezdve a bruttó fizetés $1.540 \times 1,15 = 1.771$ lejre emelkedik. 2011. szeptember 1-jétől megkapja az érdemfokozatot. Ez esetben az 1.771 lejes fizetéshez hozzáadnak az érdemfokozatért járó 10 fizetési osztályt (clase de salarizare) és az ennek megfelelő minden fizetési osztályért járó +2,5%-os fizetésemelést, tehát $10 \times 2,5 = 25\%$ -ot. Így 2011. szeptember 1-jétől az említett személy havi bruttó fizetése $1,771 \times 1,25 = 2.214$ lej lesz.

2. I. tanügyi fokozattal rendelkező tanárnak, aki 18–22 év között adott elő egy elszigetelt zónában és ezért fizetési pótlékot kapott, 2010 júniusában 3.124 lej volt a bruttó alapfizetése és ezenkívül kapott 343 lej pótlékot az elszigetelt zónában való tevékenységéért. 2010. július és december között járt neki $3.124 \times 0,25 = 2.343$ lej + $343 \times 0,25 = 257$ lej, összesen 2.600 lej. 2011. január 1-jétől kezdve fizetése $2.343 \times 1,15 + 257 \times 1,15 = 2.991$ lej.

3. Azok a főorvosok (medic primar), akik a szabványos munkaidőn (norma de bază) kívül mint ügyeltesek (efectuare de gărzi) túlórárt teljesítenek a következő számítás alapján jogosultak túlóradíjra, amennyiben 2010 júniusában a havi bruttó alapfizetésük 2.199 lej volt:

– 2010. június: $2.199 : 21,25 : 7 = 14,8$ lej túlóránként;

– 2010 július–december: $14,8 \times 0,75 = 11,1$ lej óránként;

– 2011. január: $11,1 \times 1,15 = 12,8$ lej óránként.

Az örököségi minőség bizonyításáról

Deák Levente

Régi olvasóink, egykori ügyfél hívott fel telefonon a napokban, és arról kérdezett, hogy az egyik Hunyad megyei községi polgármesteri hivatalhoz egykor a családi vagyon részét képező ingatlan visszaszerzéséért évekkal ezelőtt letett megkeresésére milyen módon tudna végre választ kapni, hogy aztán a várhatóan elutasító döntést az illetékes bíróságon meg tudja támadni. Ügyvédje tanácsára, aki szerint az ügyben örököségi minősége nem bizonyított, ki kellene váltania régen elhunyt apja utolsó lakhelyén, valamelyik, a maga választotta közjegyzői irodában az örököségi minőség bizonylatát (certificatul de calitate de moștenitor), amit aztán iratpótlásként csatolnia kell eredeti megkereséséhez (notificare). A fentiek jogalapját az elfogadása óta sokszor módosított és kiegészített 2001. évi 10. törvény

22. szakaszában foglaltak képezik, ahol egyebek mellett tételesen az olvasható, hogy az örökösöknek örököségi minőségüket bizonyítaniuk kell. A tényállás további részleteitől eltekintek, mert azok a felmerült jogi problémát nem érintik. Az azonban még mindenképpen ide kívánkozik, hogy egy másik, a restitúciós eljárás nyomán visszaszerzett ingatlan még 2001-ben hagyatéki eljárás tárgyát képezte, és abban közjegyzői örököségi bizonylatot (certificatul de moștenitor) állítottak ki a kérdező és örökösétársa nevére.

A jogirodalom és -gyakorlat kizárólag csak az örököségi minőséget igazoló bizonylat kiállításával kapcsolatban máig nem egységes. A vita a kiállíthatóság határideje körül van, amit egyesek az örökség megnyílásától (az örökösök halálától) számított 6 hónapban határozzák meg, mások viszont állítják, hogy ennek

kiállítása nem köthető az elfogadásra és a lemondásra előírt, a Ptk. 700. szakaszában szereplő 6 hónapos elévülési határidőhöz. Az 1995. évi 36. közjegyzői törvény 84. szakasza ebben a kérdésben nem ad eligazítást. Ebben az áll, hogy abban az esetben, amikor az örökösök hagyatékába tartozó vagyon, ennek összetétele még nem bizonyított, vagy ha ezek azonosítása hosszabb időt igényel, az örökösök csak örököségi minőségük elismerését kérhetik az örököségi minőség bizonylatának kiállításával. Egy ilyen bizonylatot – ami sem örökrészük meghatározását, sem az öröklött vagyon részeit nem tartalmazza – követnie kell majd a „végleges” örököségi vagy örökségi bizonylat kiállításának, amely aztán nem csak örököségi minőségüket ismeri el újra, hanem öröklött részarányukat és a hagyaték egészét, esetleg csak annak akkor ismert in-

gós és ingatlan összetevőit is tartalmazza. De mindkét bizonylat, mindaddig, amíg a megkeresett bíróság ezeket nem érvényteleníti, érvényes, és az abban foglaltak bizonyítottként kezelendők. Ezt a Legfelső Semmítő- és Ítélszék egy eseti döntésében (a 2005. március 30-án hozott, 2516. döntésről van szó) egyértelműen ki is mondta.

Olvasóinknak nincs szüksége a kért örököségi minőségi bizonylatra, mert neki érvényes, a mai napig nem érvénytelenített örököségi bizonylat van, amiben, ha a visszakövetelt ingatlan nem is szerepel, az apa, az örökösök tulajdonjogát igazoló telekkönyvi kivonattal kiegészítve igényjogosultságát messzeemenően igazolja. Azt az örököségi bizonylatot kell és lehet ebben a másik restitúciós ügyben bizonyítékként felhasználni!

Mindezek mellett emlékeztetni szeretnék (nem elő-

ször) a 2001. évi 10. törvény és az egymást követő földtörvényekben szereplő törvényes előírásra, amely úgy szól, hogy azokat az örökösöket, akik (a 10. törvény esetében, például) 1945. március 6. után egy örökséget nem fogadtak el, a jelen törvény tárgyát képező javakra vonatkozóan visszahelyezték az örökségelfogadási határidőbe, visszakövetelési kérelmük letétele pedig az örökség elfogadását jelenti, megint csak a visszakért ingatlanra vonatkozóan. Ha – olvashatjuk továbbá a 10. törvény 4. szakaszának 4. bekezdésében – az örökösök az örökséget nem kérik vissza az elvett javakat, örökrészük az elfogadó örökösöket illeti. (Ez különben az örökösödési jog egyik ismert jogelve, szabálya.)

Amennyiben nem egy restitúciós jogszabályban foglalt ún. külön eljárási szabályokról lenne szó, hanem egy szokványos hagyatéki ügyről, az első hagyaté-

ki eljárásból valamiért kimaradt, kihagyott javaknak az elfogadó örökösöknek történő leosztásáért póthagyatéki eljárás beindítását kellene kezdeményezni az első eljárást lefolytató közjegyzőnél, vagy ha már nincs hivatalban, a körzet egy másik közjegyzőjénél, ahogy ezt az említett közjegyzői törvény 86. szakasza előírja. Erre azonban esetünkben nincs szükség, mert a birtokában levő és a nevére kiállított örököségi bizonylat nemcsak örököségi minőségét, hanem örökrészét is meghatározza. Ettől tehát a polgármesteri hivatal nem tekinthet el. S mivel póthagyatéki eljárásra – mivel nem szokványos hagyatéki ügyről, hanem különtörvényben szabályozottól van szó – ez esetben nincs szükség, így az ingatlan visszakérő megkeresés megoldásának érdemi és eljárási akadályai nincsenek. Ennek további halogatása törvénysértő!

Az orvos válaszol

A tavasz még messze van, de én már előre félek a napos időktől, mert ha sokat vagyok a napon, viszket, ég a bőröm, s hólyagok keletkeznek rajta. Lehet, hogy napallergiás vagyok?

A valódi napallergia ritka, gyakoribb jelenség a fototoxikus vagy fotoallergiás reakció, amely csak a fénynek kitett testfelületen jelentkezik, és kialakulásáért a szervezetbe bekerült fényérzékenységet fokozó anyag a felelős. Ez lehet valamilyen gyógyszer. A betegség nem függ össze az anyajegyekkel, azok nap hatására növekvő számával, és nem függ a bőrtípustól. A pigmentképződés az allergiás tünetek mellett teljesen normális. A tünetek néhány órával vagy nappal a napon való tartózkodás után alakulnak ki: bőrpír, csomók, hólyagok, csalánkiütés. A kiütések maguktól elmúlnak, ha a beteg kerüli a napot. Sokszor zárt térben kell tartózkodni, az árnyék nem elegendő, főleg vízparton, mert még ott is annyi ultrabolya-sugárzás éri a bőrt, amennyi elegendő az allergiás reakciók fenntartásához. A viszketést hideg vizes borogatás vagy antihisztamin-tartalmú krém és tabletták kalciummal kiegészítve jól csillapítja. Fényérzékenység esetén a szem is érintett lehet, ezért megbízható minőségű napszemüveget viseljünk. Kalciummal és hormontartalmú kenőcsökkel, gyógyszerrel tünetmentesíteni lehet a betegséget, de mivel sokan rettegnek a hormonoktól, a természetgyógyászok inkább más terápiát javasolnak. A méregtelenítés hatásos megelőzés, egy jó tisztítóóra után nem okozhat gondot a napfény sem. Homoktövismag olajjal vagy mézzel (legjobb a propolisz) vastagon kenjük be a beteg bőrfelületet, majd áztassuk magunkat 20-30 percig egy kád tengeri só, szóda-bikarbónás vízben. A naphoz szoktatással általában kivédhető a tünetek.

Dr. Györi György

Élet az agyvérzés után

Azok az agyvérzésen átesett betegek, akik egészséges társhoz mennek haza, nagyobb valószínűséggel lesznek újra képesek az önálló életvitelre. A korai kezelés és a hozzátartozók biztatása nagyon fontos.

Az agyvérzés (másképp stroke vagy agyinfarktus) az agy elégtelen vérellátásából eredő betegség. Két fajtája van: a vérhiányos és vérzéses agyvérzés. A vérhiányos stroke esetében egy vérrög állja az agyi keringésben a véráram útját. A vérzéses stroke esetében pedig az agyban, vagy az agy körül egy ér megreped, és vér szivárog az agyba vagy az agyra.

A felépülés és a rehabilitáció nagymértékben attól függ, hogy az agyvérzés melyik agyterületet érintette, és

mekkora volt a károsodás. Az agy jobb oldalának károsodása a baloldali mozgását és érzékelését károsítja, míg a bal oldalé a jobb oldal mozgását és érzékelését, továbbá a beszédértést és a beszédet.

Az agyvérzésen átesett betegek romolhat a légzése, nyelése, az egyensúlya, a hallása, a látása és a hólyagműködése is. A rehabilitáció célja, hogy az önállóság minél nagyobb fokban helyreálljon. A rehabilitáció során

elsősorban a korábbiakban már elsajátított képességek újratanulását kell véghezvinni, például újra meg kell tanulni járni és beszélni.

A kutatások felvetik, hogy az ép idegsejtek nagy alkalmazkodóképességük és átvehetik a károsodott területek idegsejtjeinek működését. Ennek eredményeként a rehabilitáció célja, hogy az érintetlen agyrészek próbálják meg kompenzálni a károsodott agy-

részek funkcióját.

Az agyvérzésből való felépülés érzelmi is nagyon kimerítő. A számos fizikai mellékhatás mellett tehetlenségérzés, frusztráció, depresszió és apátia alakulhat ki. Gyakori továbbá a csökkent libidó és a gyakori hangulatingadozás is. A gyógyuláshoz a beteg személyisége, életpasztyalata és problémamegoldó képessége is hozzájárul. Az optimális rehabilitáció eléréséhez elen-

gedhetetlen a személyes motiváltság is.

A családtagok nagyon fontos szerepet játszhatnak a felépülésben azzal, hogy támogatást, illetve társaságot jelentenek a betegnek.

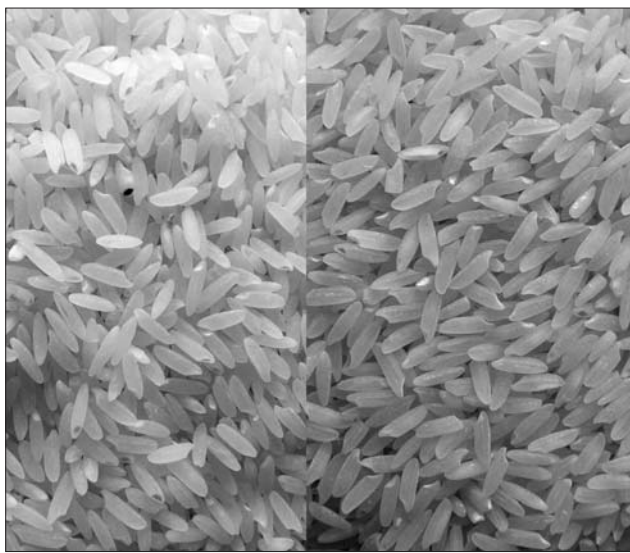
Hogyan kommunikáljunk az agyvérzés miatt károsodott beszédértésű, illetve beszédképeségű beteggel? A családtagok vagy barátok szükségese van rájuk, de nem biztos, hogy el tudja mondani. Próbáljunk meg minél többet ott lenni. Úgy beszéljünk a beteggel, mint felnőtt, ne gyűgyöjünk. Majdnem úgy kell kezelni, mint a stroke előtt, hiszen a stroke nem jelenti azt, hogy a beteg a továbbiakban már nem tud gondolkodni. Ha csak nem alakult ki halláskárosodás, nem kell hangosabban beszélni, mint korábban. Hagyjunk időt a szavak feldolgozására, próbáljunk meg egyszerre egy témáról beszélni. Kerüljük a zavaró tényezőket, csökkentjük a háttérzajokat, kapcsolja ki a TV-t, a rádiót. A stroke-on átesett betegek a legjobban akkor értik meg, amit mondanak nekik, ha csak kevesen vannak körülöttük.

Szennyezett kínai rizs

A Kínában termesztett rizs közel 10 százaléka szennyezett káros nehézfémekkel, ami az ország szédítő ütemű iparosodásával összefüggő környezetszennyezés következménye.

A New Century magazinban megjelent cikk olyan tanulmányokra hivatkozik, amelyek kimutatták, hogy a kínai rizs évek óta erősen szennyezett nehézfémekkel, többek között kadmiummal, és nem sokat tettek a veszély tudatosítása érdekében.

„Kína gyors iparosodása alatt a bányászat széles körben elterjedt, ami kadmium, arzén, higany és más nehézfémek a környezetbe történő bekerülését eredményezte” – állítják a cikk írói. „Ezek a

káros nehézfémek a levegőben és a vízben terjednek, így óriási földterületeket

szennyeznek Kínában, és évek óta jelen vannak a táplálékláncban.”

A cikk olyan 2007-es tanulmányokra hivatkozik, amelyek több dél-kínai, bányák és ipari központok közelében álló falu lakosságában mutattak ki egyre szaporodó betegségeket, például csontbetegségeket, főként az idősek körében.

A fő gabonafélék közül a rizs szívja magába a leginkább a kadmiumot, amely gyakran beszivárog az öntözésre használt vízbe a bányák, különösen ólom, ón és rézbányák környékén.

„Függetlenül attól, hogy a tesztek a mezőgazdasági minisztérium vagy kutatók végezték, mindegyik vizsgálathál az derült ki, hogy a kadmium szintje a kínai rizs körülbelül 10 százalékában

meghaladja a határértéket” – olvasható a jelentésben.

A szerzők hozzátették, hogy egyelőre nem készült olyan tanulmány, amely a szennyezett rizs toxicitását és a fogyasztásából eredő egészségügyi veszélyeket méri fel.

A főként Kína déli részén termesztett rizs az ország fő terményének számít, amelyből évente mintegy 200 millió tonnát termesztenek. Kínában súlyos problémát jelent az élelmiszerbiztonság, ahol gyakran fordulnak elő minőségvédelmi botrányok. A legutóbbi ilyen esetek vörös bort, fehérített gombát, hamis tofut és újrahasznosított sütőolajat érintettek.

Programajánló

Könyvbemutató Kolozsváron

Február 19-én, szombaton este 19 órakor a Bulgakov kávézó Irodalmi Szalonjában: Ugron Zsolna: *Úrilányok Erdélyben*. A könyvről Orbán Viktorné Lévai Anikó, Molnár-Bánffy Kata és a szerző beszélgetnek. Házigazda: Orbán János Dénes és László Noémi. Azt estet Szócs Márton hegedűművész és zenekara keringőkkel és tangókkal fűszerezi.

Kiállítás Kovásznán

A városi képtárban ma 17 órakor Éltes Barna szobrász-

művész, a kiállítás kurátora megnyitja a Jelek alkotótábor anyagából összeállított szobrászati kiállítást. A tárlat egy hónapig látogatható.

Kisállat-kiállítás Kézdivásárhelyen

A Columba Galamb-, Szárnyas- és Kisállattenyésztő Egyesület a hétvégén rendezi meg a sportcsarnok előterében hagyományos év eleji kisállatexpóját. Idén huszonkilenc háromszéki tenyésztő háromszáz galambot, száz húsz fajnyulat és száz szárnyast állít ki a közszemlére. Megnyitó ma 10 órakor, ma

és szombaton 10 és 18, vasárnap pedig 10 és 14 óra között lehet megtekinteni a kiállítást. Vasárnap 13 órakor tombolán negyven kisállatot sorsolnak ki.

Előadás Sepsiszentgyörgyön

Székely Csaba pszichológus ma 18 órától a belvárosi református templom melléktermében előadást tart *Lelki gondok, lelki tünetek* címmel.

Kiállításmegnyitó Marosvásárhelyen

A Örmény-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében a gyergyószentmiklósi kézi kerámia festő Csiki Margit *Falfák – örmény-magyar népi motívumok* címmel

nyit kiállítást február 18-án, ma este 18 órakor a Bernády Házban. Erdélyi magyar és örmény népdalokat énekelnek és verset adnak elő a Bolyai Farkas Elméleti Líceum katolikus osztályának diákjai Székely Szilárd tanár vezetésével. A kiállított tárgyak a helyszínen megvásárolhatók, a kiállítás egy hétig lesz látogatható.

Nyitott kapuk a marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen

Ma: 17.00–18.30 óra: *Ezt játszuk mi, A gyufaárus kis-lány, A kéz metamorfózisai*, II. év bábszínész szak, 30-as terem, 19.00–20.45 óra: *Művészi beszéd*, III. év színész szak, 26-os terem. Február 19: 10.00 – 13.30

óra: Színpadi Műhely, Hamlet-jelenetek, I. év mesteri rendező szak, 30-as terem, 16.00 - 19.00 óra: Beszédtechnika, Ének és művészi beszéd, I. év színész szak, 39-es terem, 19.30–20.30 óra - *My Fair Lady*, II. év színész szak, 26-os terem.

Február 20: 16.00–19.30 óra: Színészmesterség, I. év színész szak, 39-es terem.

Színház Marosvásárhelyen

A Tompa Miklós Társulat ma este 19 órától Anton Pavlovics Csehov *Platonov* című darabját játssza a nagyteremben.

Február 19-én, szombaton 17 óra: Georges Feydeau *Bolha a fülbe*. Helyszín: nagyterem – Kántorné-berlet.

Borverseny Dicsőszentmártonban

A Szent Márton lovagrend február 19-én, szombaton szervezi a XXI. Alsó-Küküllő Menti Borversenyt a Sándor János-hegyi Három Fenyő étteremben. Eredményhirdetés 17 órakor. A jó hangulatról a szászcsávási cigányzenekar gondoskodik.

55. Állomás Marosvásárhelyen

Kilyén László, a Tompa Miklós Társulat színművésze ma este 19.30-tól a Nemzeti Színház Kistermében adja elő az *55. Állomás – múlt és jövő között* című egyéni műsorát.

Természetes ízek

Egy spanyol mondás azt tartja: „ha be-kötött szemmel ízeled egy ételt, és nem tudod megmondani, hogy mit eszel, akkor nem volt jó a szakács”. Ez a mondás kifejezi a spanyol gasztronómiának azt az elvét, hogy az ételkészítés művészetének célja csak az lehet, hogy az étel megtartsa a természetes jó ízét.

A spanyol konyhának évszázados hagyományai vannak, ennek ellenére nem konzervatív, ötletes újításokra mindig kész. Fontos termékük a zöld olívbogyó, ami leszűretés után élvezhetetlenül keserű, a napon fermentálva kapja savanykás ízét, aromáját, majd töltve és különféle páclevekben tartósítva forgalmazzák. Felhasználják koktélokhoz, hideg és meleg ételekhez. Leveseik a gazpacho és a cocido, ennek a két levesfajtának sok száz változata létezik. Fűszerként a fokhagymából sokat használnak, de vöröshagymát, borsot, sáfrányt és sok fűszerpaprikát is tesznek ételeikbe. A pimenton csipős, jó íz- és színhathású spanyol paprika. Főzéshez ízesítőnek gyakran használnak bort.

Gazpacho

Hozzávalók: 70 dkg érett paradicsom, 1 közepes méretű uborka, 1 fej vöröshagyma, 2-3 gerezd fokhagyma, 1 piros kaliforniai paprika, 10 dkg szárított fehér kenyér, 1/2 l víz, 4 evőkanál olívaolaj, 1 evőkanál borecet, só, őrölt fekete bors.

Elkészítés: A paradicsomokat leforrázzuk, majd lehűzzük a héjukat. Félbe vágjuk, kimagozzuk és utána felaprítjuk. Mellé tesszük a szintén darabolt, meghámozott uborkát, a paprikadarabokat, majd a fokhagymát, a fűszereket, az olajat és a bor-

ecetet. A már egy napja ázó szikkadt kenyeret kicsit kinyomkodjuk, és szintén a tálba tesszük. Botmixer segítségével elsimítjuk az egészet. Ezután jegesen hideg vízzel felöntjük. A leveshez fokhagymás olajban pirult croutonokat kínálunk.

Cocido

Hozzávalók: 30 dkg marhahús, 30 dkg sertéshús, 1 fej vöröshagyma, 1 gerezd fokhagyma, 2 sárgarépa, 1 petrezselyemgyökér, 1/2 zeller, 1/2 karalábé, 30 dkg burgonya, 1 csomó petrezselyem, 2 levél zellerzöld, egy csipet gyömbér, só, bors, 5 dkg szalonna, 30 dkg csirkeaprólék, 5 dkg kolbász, szerezcsendió.

Elkészítés: A feldarabolt marhahúst feltesszük főni. Ha már kezd puhulni, a sertéshúst adjuk hozzá. Teszünk bele egy vöröshagymát, egy gerezd fokhagymát, leveszöldséget, zellert,

karalábét, zöldpetrezselymet és zellerzöldet, gyömbért. Megsózzuk, megborsozzuk, majd egy idő után beleteszük a kockára vágott burgonyát, 2-3 szelet szalonnát, csirke vagy esetleg libaapróléket, csirkehúst, karikára vágott kolbászt. Szerezcsendióval fűszerezzük. Tésztát vagy rizst is főzhetünk bele betétként.

Paella

Hozzávalók: 2 csirkeszárny, 1 mokkáskanal őrölt sáfrány, 25 dkg nagyobb garnélarák, 12 dkg kisebb garnélarák (mindkét fajta rák páncéljában), 50 dkg élő kagyló, só, őrölt fekete bors,

olaj a főzéshez, 1 kis zöldpaprika, 1 kis piros húsú paprika, 1 lila hagyma, 2 gerezd fokhagyma, 20 dkg hosszú szemű rizs, 35 dkg paradicsom, 5 dkg mélyhűtött zöldborsó.

Elkészítés: A csirkeszárnyat serpenyőbe tesszük, vizet öntünk rá, beletesszük a babérlevelet. A vizet felforraljuk, az edényt lefedjük, huszonöt perc múlva kivesszük a csirkeszárnyat és a babérlevelet, a levét félretesszük. A félretett lében megfőzzük a nagyobb és apróbb garnélarákat, amelyek előzően lefejtjük a páncélját. A kagylót addig forraljuk, amíg ki nem nyílik, majd kifejtjük a héjából. A levét leszűrjük. A csirkeszárnyak bőrét lehúzzuk, a húst lefejtjük, a csontot félretesszük. A csirke- és kagylólét összeöntjük, vízzel nyolc deciliterre feltöltjük, beleteszük a csirkecsontot és a félretett rákpáncélt, s addig forraljuk, amíg felére nem apad. Sóval, borssal ízesítjük. A kétfülű vasedényt vagy a tűzálló tálat, amiben a paellát elkészítjük, kikenjük olajjal. A kétféle paprikát vékony szeletekre vág-

juk, olajban lassú tűzön pár percig fonnyasztjuk, kivesszük, félretesszük. A finomra vágott hagymát és fokhagymagerezdeket is megfonnyasztjuk. Beleöntjük az edénybe a rizst, a paprikával, a hagymával és a fokhagymával elkeverve pároljuk. Hozzáöntjük a csirke- és kagylólét, hozzáadjuk a csontból lefejtett csirkehúst, és addig kevergetjük a rizzsel, míg a massza bugyogni nem kezd. A lángot levéve tovább kevergetjük, hogy a rizs felszívja a lét. A paradicsomot forró vízbe mártjuk, hogy le tudjuk fejteni a héját, és darabokra vágva belekeverjük a paellába. Néhány nagyobb rákot félretesszünk, a többi az apróval és a kagylóval együtt belekeverjük a rizsbe. Megszojrujuk őrölt sáfránnyal, az edényt lefedjük, s keverés nélkül még húsz percig főzzük a paellát. Akkor újra megkeverjük, hozzáadjuk a megfonnyasztott paprikát és a felengedett borsot, még egyszer megkeverjük, s a tetejére szórjuk a félretett garnélarákat. Fóliával lefedjük, öt-tíz percig forró sütőben főzzük, amíg a rizs össze nem áll.

Kert-ész

Tél végén metszhető díszcserjék

A metszéssel kedvező lomb-termés arányt igyekszünk kialakítani. A díszcserjéknél a metszéssel a természetes megifjulást segítjük elő annak érdekében, hogy díszítő értéküket minél hosszabb ideig megtartsák.

Elsőként az elhalóban lévő, sérült vagy beteg részeket távolítjuk el, hogy ne árnyékolják a fiatal hajtásokat, és ne betegítsék meg a bokrot. A következő feladat az ifjítás, az idős részek eltávolítása olyan mértékben, hogy az ne terhelje túl a növényt. A tőhöz közeli fiatal vesszőkig, gallyakig vágjuk vissza a növényt. Ha a bokor túlságosan besűrűsödik, akkor következhet a fölősleges sarjak eltávolítása.

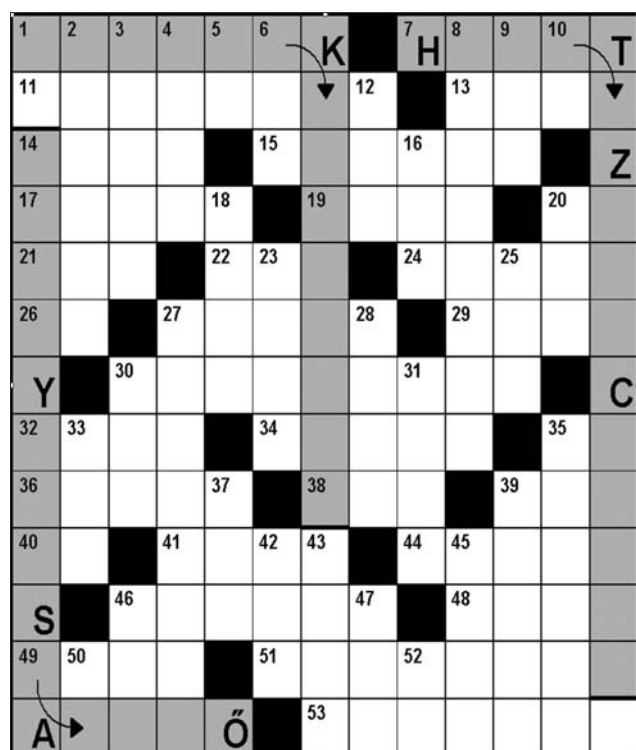
A tél végi metszéssel hátrózzuk meg a sövényfal szélességét és magasságát. A magában álló cserjék közül ebben az időszakban csak azokat a fajokat metszünk, amelyek virágait az évi hajtás csúcán vagy az oldalhajtásain, esetleg a levelek hónaljában hozzák.

Ilyen a trombitafolyondár, a bodza, a boglárkacserje, a gyalogakác, a cserjés pimpó, a fagyal, a fehér som, a hóbogyó, a kínai kékszakáll, a kuszó loncok, a nyári gyöngyvessző, a nyári tamariska, az orbáncfű, a mályvacserje vagy a nyári orgona.

Az említett fajok erősebb vesszőit 4-5 rügyre, a gyengébbeket 2-3 rügyre metszünk vissza. Ne sajnáljuk megnyírni őket, hiszen a visszavágással az új hajtások fejlődését serkentjük elő, azokon nyílnak majd a nyár folyamán a virágok.

Sármási-Bocskai János
kertészmérnök

Szigorú székely

Székely bácsi kérdezi a fiától, hogy mennyi az idő.
– Tíz perc múlva kettő – feleli az, mire kap egy taslit.
– Ezt meg miért kaptam? – kérdi szemrehányóan a gyerek.
Mire a válasz: – ... (poén a tejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén első része. 7. A poén második része. 11. Felzárkózás. 13. Kövérke (tréf.). 14. Messze van Jeruzsálemtől! 15. Időnként jegyzetel. 17. Kölcsönvesz. 19. Fémzárlat, fémfonal, sodrony. 20. Centrum Párt (röv.). 21. Szőlőfajta. 22. Se ..., se búze. 24. ... Viren; négyszeres olimpiai bajnok finn atléta. 26. Nincs név (röv.). 27. Orr-szájvédő. 29. Ecsetel. 30. Iskolai pedagógus. 32. Az ij húrja. 34. A házba taszít. 35. Közép-Magyarország (röv.). 36. Kockázatos. 38. Fogával tép. 39. Görög betű. 40. Eurocity (röv.). 41. Árvita. 44. Gyűrű alakú korallzatony. 46. Sajátos. 48. Zöld árnyalata. 49. Szobrász (György). 51. Tűz élesztésére használt bot. 53. Dűledező.

Függőleges:

1. Newcastle United (röv.). 2. Pénznek nemes fémbe kifejezett vagy ahhoz viszonyított értéke. 3. Török kávé. 4. Liliommal rokon dísznövény. 5. Z! 6. Szláv hármás. 8. Eljut hozzánk. 9. Jó, Berlinben. 10. Yacht Club (röv.). 12. Rendezett alakzat. 14. A poén harmadik része. 16. Találat labdajátékban. 18. Reped a tó jege. 20. Fekete István fecskéje. 23. Óratartó mellényen. 25. Gambinus itala (nép.). 27. Hirtelen erősen megfog. 28. Katalin névváltozata. 30. A német "zé". 31. Ibsen hősnő. 33. Támasztógerenda. 35. Próféta utóda. 37. Eféle, költőien. 39. Farol. 42. Festmény. 43. Egyesülés. 45. Az elhízás jele. 46. Elemér becézve. 47. Ismét (röv.). 50. A távoli dolog. 52. Zenei Lexikon (röv.).

7				9					
		8	6	1					
				5				2	1
	8							9	
	7	9		6	1				
					3				5
	5	7	1						2
	4	2		7					
				2	9				3

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

3	7	5	9	6	8	2	1	4
9	6	4	2	1	5	7	3	8
8	1	2	3	7	4	9	6	5
6	8	1	4	9	3	5	7	2
2	9	3	8	5	7	6	4	1
4	5	7	1	2	6	3	8	9
7	2	9	6	8	1	4	5	3
1	3	6	5	4	2	8	9	7
5	4	8	7	3	9	1	2	6

Népmesék óvodásoknak

Kolontos Palkó

Volt egyszer egy legényke. Egy napon befogta a kis szamarát, s ment végig egy nagy rengeteg erdőn. Amint ment, találkozott egyszer egy öregasszonnyal. Valami száraz gallyat szedegetett össze, hogy vigye haza. Amint odaérkezett Palkó, kérte az öregasszonyt, hogy segítsen neki, mert nehéz a gally, kötözze fel a hátára. Palkó azt mondta:

– Én segítek, csak álljon ide a fa mellé, öreganyám.

Az öregasszony a fa mellé odaállt, s Palkó jól odakötözte a gallyal együtt. Mikor az öregasszony állott volna fel, hát nem tudott. Nagyon haragudott, azt mondta:

– Megállj, Palkó, megátokozlak ezért a tettetért!

Akkor az öregasszony átváltozott fekete macskának, kibújt a kötél alól, s azt mondta:

– Azzal átkozlak meg, hogy a szamarad mindig azt mondja, amit te.

Palkó jót kacagott rajta.

– No hiszen, ez nem nagy átok.

Indulni akart tovább, de a szamara nem indult. Azt mondta a szamarának:

– Gyí, te csacsi!

Akkor a szamar is visszamondta:

– Gyí, te csacsi!

Sokáig vesződtek. Hiába ütötte Palkó a csacsit, a csacsi csak nem indult. De úgy megharagudott, hogy oldalba rúgta Palkót, az meg belebukott egy nagy pocsolyába. Elkezdett kiabálni:

– Segítség, segítség!

Hogy a szamara hallotta, az is rákezdte:

– Segítség, segítség!

Ahogy ott jajgat, arra mentek favágóemberek, megsajnálták, s kihúzták Palkót a pocsolyából. Kérdik, hogy ki volt az a másik ember, aki úgy kiabált, hogy segítség, segítség. Palkó nevetett, s azt mondta:

– Abizony a szamaram volt.

Megharagudtak az embe-

– Kegyelmezz árva fejemenek, királyom, mert igazán ártatlan vagyok.

Hogy a szamar meghallotta, mit mond Palkó, az is leterdelt s elmondta:

– Kegyelmezz árva fejemenek, királyom, mert igazán ártatlan vagyok.

A király nagyot nevetett rá, s Palkót szabadon bocsátotta, s a szamarával együtt ott tartotta udvari bolondnak.

A három kívánság

rek, s azt mondták, hogy viszik Palkót egyenesen a király elé, hogy ítélje el.

El is vitték, s a király ki-mondta a halálos ítéletet Palkóra. Azt mondja Palkó, ő nem bánja, ha meghal is, csak vigyék oda a szamarát, hogy búcsúzzon el tőle. Mikor odavitték a szamarát, Palkó letérdelt a király elé, s elkezdte mondani:

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, még az Óperenciás-tengeren is túl, volt egy szegény ember s a felesége. Fialatok voltak mind a ketten, szerették is egymást, de a nagy szegénység miatt sokszor összeperlekedtek.

Egyszer egy este az asz-

szony tüzet rak. Gondolja magában, mire az ura hazajön, főz valami vacsorát. Még a víz jóformán fel sem forrott, jön haza az ember, s mondja az asszonynak nagy örömmel:

– Hej, feleség, ha tudnád, mi történt! Vége a nagy szegénységnek, lesz ezután mindenünk, amit szemünk-szánk kíván.

– Ugyan ne tréfáljon kend – mondta az asszony –, talán

ber, segíts ki a sárból, bizony nem bánod meg.” Gondoltam magamban, hogy bizony jólesnék, ha segítene a szegénységünkön, és segítetem, hogy a kutyák kihúzzák a sárból. Kérdi az asszony, hogy házas vagyok-e. Mondom neki, hogy igen. Kérdi, hogy gazdagok vagyunk-e. Mondom neki, hogy bizony szegények vagyunk, mint a templom egere. Azt mondja: „No, ezen segíthetünk. Mondd meg a feleségednek, hogy kívánjon három dolgot, teljesülni fog a kívánsága.” Azzal elment, mint a szél.

– Ugyan rászedte kendet!

– Majd meglátjuk. Próbáld csak valamit kívánni, édes feleségem!

Erre az asszony hamarjában kimondta:

– Bárcsak volna egy kolbászsunk. Ezen a jó parázson hamar megsülne.

Alig mondta ki, már le is szállt a kéményből egy lábas, benne akkora kolbász, hogy akár kertet lehetett volna keríteni vele.

– Látod, hogy igazam volt – mondta a szegény ember –, hanem most már valami okosabbat kívánjunk. Két tinót, két lovat, egy malacot...

Közben a szegény ember elővette a pipáját, volt még egy kicsi dohánya, megtömté. Benyúl a tűzbe, hogy parazsat tegyen a pipájára, de olyan ügyetlenül talált benyúlni, hogy a lábast a kolbással feldöntötte.

– Az istenért, a kolbász! Mit csinál kend? Bár az orrára nőtt volna kendnek! – kiáltott ijedten a felesége, s ki

akarta kapni a kolbászt a tűzből, de bizony az akkor már az ember orrán lógott le egészen a lába ujjáig.

– Látod, bolond, oda a második kívánság. Vegyük le!

Próbálja az asszony, de bizony a kolbász egészen odanőtt.

– Hát bizony ezt le kell vágni. Egy kicsit az orrából is lecsippentünk, nem olyan nagy baj az!

– De azt nem engedem!

– Bizony ha nem, élete végéig így fog sétálni a kolbászszal.

– Dehogy fogok, a világ minden kincséért sem! Tudod mit, asszony, van még hátra egy kívánság, kívánd, hogy a kolbász menjen vissza a lábosba.

– Hát a tinó meg a ló meg a malac akkor hol marad?

– Már hiába, feleség, én ilyen bajusszal nem járok. Kívánd hamar, hogy a kolbász menjen vissza a lábosba.

Mit volt mit tenni, a szegény asszonynak csak azt kellett kívánni, hogy a kolbász essék le az ura orráról. Megmosták, megsütötték, s jóízűen az utolsó falatig megették. Evés közben szépen megbékültek, s elhatározták, hogy többet nem pörölnék, hanem inkább dolgoznak szorgalmasan. Jobban is ment dolguk, idővel tinót is, lovat is, malacot is szereztek, mert szorgalmasak és takarékosak voltak.

Icinke-Picinke: Népmesék óvodásoknak (Válogatta és szerkesztette: Kovács Ágnes)

Tizenkét hónap a természetben

Táplálkozó kenderike- és tengeliccsapatot figyeltem a befagyott vízpart mentén, miközben egy régen hallott madárhang ütötte meg fületem. Egy rövid jelzőhang

volt csupán, de kísértetiesen ismerős. Ez az a pillanat, amit a legkevésbé szeretek a terepen, már nem a madárhangot, hanem olyan helyzetbe kerülni, hogy egy idő-

ben több esemény is történik, s nem szeretnék lemaradni egyikről sem. Már megtapasztaltam, hogy ha kapkodok, mindenikről lemaradok.

Mégis megmozdultam, mert egyszerűen lehetetlen, amire gondoltam. Az első meglepetés: a madarak nem repültek el amikor hátrafordultam, de hiába forgolódtam nem sikerült megpillantanom a vélt hang tulajdonosát. A távolban egy fenyőrigó húzott el, csak úgy egymagába és gondolatban meg is jegyeztem, télen ritkán látok magányos fenyőrigót. Lehet beteg vagy sérült, vagy csak szereti a magányt, ki tudná megmondani. Visszafordultam, a madarak továbbra is nyugodtan csemegéztek, legalábbis a tengelicek. Távcsovemet felemelve, azon át figyeltem a kenderikéket, alaposabban vizsgálgattam téli tollruhájukat, és ekkor a második meglepetés: egy madárka leszállt a kenderikéhez közel, egy földkupacra, billentett a farkával, és a távcsőbe nézett, kékbegy volt, mégpedig egy tojó példány. Azért meglepő, mert a kékbegy vonuló madár, a telet Afrikában tölti, és március végére, április elejére tehető hazánkba érkezése.

Kékbegy

Kelemen László, Rara Avis Madártani Egyesület

Oroszlán papírtasakból

Ezt az aranyos oroszlánt barna papírtasakból és némi színes papírból elkészítheted.

Szükséges eszközök: barna papírtasak, fekete, fehér, sárga színes papírok, olló, ragasztó.

Elkészítés: A papírtasakot lapítsd egyenesre. A sárga papírokból vágd ki az oroszlán sörényét, barnából a mancsát és a fülét, fehérből a

fül belső részét, feketéből pedig az oroszlán karmait, nyelvét és szemét. Ha megvannak a formák, kezd a sörénnyel. Úgy ragaszd fel, hogy a tasak alja alá csúsztasd be, ez lesz az oroszlán pófája. Utána ragaszd fel a füleket, a nyelvet és a szemeket. Végül pedig a mancsokat, amelyekre fekete háromszögeket ragasztasz karmok gyanánt. Jó szórakozást!

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette